

Apstiprināts
ar SIA "Rīgas ūdens" padomes
25.04.2023.
lēmumu (protokols Nr.2.4.5/2023/08)

SIA "RĪGAS ŪDENS"

ILGTSPĒJAS PĀRSKATS PAR 2022.GADU

Rīga, 2023

Saturs

01. IEVADS	5
01.1. Valdes paziņojums	5
01.2. Padomes priekšsēdētāja pienākumu izpildītājas Daces Ljusas uzruna	5
01.3. Valdes priekšsēdētāja Krišjāņa Krūmiņa uzruna	6
02. Informācija par pārskatu	8
03. Uzņēmuma profils	9
03.1. Apraksts par uzņēmuma darbību.....	9
03.2. Galvenie rādītāji.....	9
03.3. Pakalpojumu pieejamība.....	11
03.4. Ieņēmumu un izdevumu struktūra	12
03.5. Pārvaldes institūcijas.....	14
03.6. Organizatoriskā struktūra un personāls	14
03.7. Personāls	17
03.8. Uzņēmuma atbalstītie ekonomikas, vides un sociālie principi un iniciatīvas	17
03.9. Dalība asociācijās, organizācijās un iniciatīvās	18
04. Ētikas principi uzņēmuma darbībā	19
04.1. Profesionālās ētikas pamatprincipi.....	19
04.2. Uzņēmuma pamatvērtības	20
05. STRATĒGIJA, Vīzija, misija, vērtības	21
05.1. Uzņēmuma vērtības	21
05.2. Stratēģija un nefinanšu mērķi.....	21
05.3. Finanšu mērķi	22
06. Pārvaldība	23
06.1. Pārvaldības modelis	23
06.2. Padome	23
06.3. Valde	24
06.4. Uzņēmumā izmantotā piesardzības pieeja un principi	25
06.5. Risku vadība.....	25
06.6. Korporatīvā pārvaldība.....	27
06.7. Korporatīvā sociālā atbildība	32
06.8. Iekšējās kontroles sistēma.....	33
07. PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PRINCIPI	35
07.1. Ieinteresēto pušu iesaiste	35
07.2. Pieeja sadarbībai ar ieinteresētajām pusēm	36

07.3. Darbinieku iesaiste.....	36
07.4. Galvenās atziņas, kas radušās no ieinteresēto pušu iesaistes.....	37
07.5. Pārskata veidošana principi.....	37
08. BŪTISKO ILGTSPĒJAS JOMU NOTEIKŠANA	39
08.1. Būtiskāko ilgtspējas jomu identificēšanas process	39
08.2. Identificētās ilgtspējas jomas, to raksturojums	40
08.3. Iekšējo un ārējo ieinteresēto pušu iesaistes rezultāti – būtiskās ilgtspējas jomas.....	41
09. EKONOMISKIE ASPEKTI.....	43
09.1. Vadības pieeja.....	43
09.2. Ekonomiskie rādītāji.....	43
09.3. Nodokļu maksājumi	44
09.4. Saņemtais valsts vai pašvaldības finansējums.....	45
09.5. Netiešā ekonomiskā ietekme	45
09.6. Pētniecība un attīstība (P&A)	46
09.7. Ētiska un godīga uzņēmējdarbība.....	47
09.8. Iepirkumu ietekme. Uzņēmuma piegādes ķēde	48
09.9. Korupcijas novēršana	49
10. Vides aspekti	51
10.1. Vadības pieeja.....	51
10.2. Enerģijas patēriņš.....	52
10.3. Emisijas.....	54
10.4. Ūdens apgādes un attīrīšanas process	59
10.5. Ūdens izmantošana uzņēmuma darbībā.....	61
10.6. Pasākumi neattīrītu komunālo notekūdeņu izplūžu apjoma samazināšanai pastiprinātu nokrišņu laikā	62
10.7. Avārijas situāciju risināšanas efektivitāte un pārvaldība.....	64
10.8. Izmantotie materiāli.....	65
10.9. ES Kohēzijas fonda līdzfinansētie projekti	67
10.10. Bioloģiskā daudzveidība	68
10.11. Troksnis	69
11. Sociālās jomas aspekti	71
11.1. Vadības pieeja.....	71
11.2. Darbinieku iesaiste, apmierinātība un attīstība.....	71
11.3. Darba drošība un arodveselības sistēma.....	76
11.4. Darbinieku veselība un apmācības	77
11.5. Iesaiste nozares politikas veidošanā	78

11.6. Ilgtspējīgas attīstības un “zaļās” domāšanas veicināšana	79
11.7. Klientu veselība un drošība	80
11.8. Informācija un datu aizsardzība	81
12. KLIENTU APKALPOŠANA	82
12.1. Klientu sadalījums	82
12.2. Komunikācija ar klientiem	83
12.3. Klientu apmierinātība.....	84
13. GRI indikatoru satura rādītājs.....	87

01. IEVADS

01.1. Valdes paziņojums

SIA "Rīgas ūdens" (turpmāk – *Rīgas ūdens*, Sabiedrība vai uzņēmums) ilgtspējas pārskats par 2022.gadu (turpmāk – Pārskats) sagatavots, pamatojoties uz Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 58.¹pantu. Pārskats ir nefinanšu ziņojums, kas tiek publicēts vienlaicīgi ar uzņēmuma 2022.gada revidēto finanšu pārskatu un ir pieejams *Rīgas ūdens* mājaslapā www.rigasudens.lv.

Rīgas ūdens kā viena no lielākajām Rīgas valstspilsētas pašvaldības kapitālsabiedrībām ir sagatavojusi nefinanšu ziņojumu – ilgtspējas pārskatu par 2022.gadu, kurā sniedz informāciju par uzņēmuma darbības ietekmi katrā no ilgtspējas aspektus (ESG) raksturojošām komponentēm – par ekonomiskajiem, vides un sociālajiem jautājumiem.

Pārskats ir sagatavots vadoties pēc starptautiski atzītām GRI Standard vadlīnijām un ļauj identificēt un ilgākā laika periodā analizēt uzņēmuma ietekmi uz tautsaimniecību, sabiedrību un vidi plašākā kontekstā. Pārskatā sniegts ieskats arī *Rīgas ūdens* saimnieciskās darbības un finanšu rādītājos, nozīmīgāko projektu īstenošanā, kā arī sabiedriskajās aktivitātēs.

Rīgas ūdens ir ieviesis vairākas būtiskas uzņēmuma politikas, tajā skaitā Korporatīvās sociālās atbildības un ilgtspējas politiku, kurā definētie principi tiek piemēroti uzņēmuma darbībā. *Rīgas ūdens* apņēmis nodrošināt būtiskākās finanšu un nefinanšu un citas informācijas publiskošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām, kā arī informācijas pieejamību un caurskatāmību kā vienu no vērtībām, kas veido Rīgas valstspilsētas pašvaldības un uzņēmuma attiecības ar ieinteresētajām pusēm un sabiedrību kopumā. Pārskats papildina 2022.gada finanšu pārskatu un ir izstrādāts, lai sniegtu visām ieinteresētajām pusēm izsmeļošu informāciju par uzņēmuma darbību.

2022.gada Pārskats netiek auditēts. *Rīgas ūdens* savā darbībā ievēro labas korporatīvās pārvaldības principus, kuri kā pasākumu kopums veicina Sabiedrības mērķu sasniegšanu un darbības uzraudzību un ir uzskatāmi par ļoti būtisku labas pārvaldības instrumentu, ko *Rīgas ūdens* turpinās pilnveidot arī turpmāk.

GRI 102-1

01.2. Padomes priekšsēdētāja pienākumu izpildītājas Daces Ljusas uzruna

Tīrs dzeramais ūdens ir dzīvības, veselības un dzīves kvalitātes simbols. *Rīgas ūdens* apkalpo vairāk nekā 600 000 klientu Rīgā un arī vairākos Pierīgas novados. Mūsu sniegto pakalpojumu kvalitātes līmenis un to nepārtrauktība gan ūdensapgādē, gan notekūdeņu apsaimniekošanā ir mūsu darba mērķa, un mūsu svarīgākais vērtētājs ir klients. *Rīgas ūdens* klientu apmierinātība ar saņemtajiem pakalpojumiem un to drošību arvien pieaug – pagājušajā gadā pozitīvs vērtējums kopā sasniedzis jau 87% (2020.gadā bija 77%), un tas ir palielinājies visos klientu segmentos: privātmājas, daudzdzīvokļu mājas un nedzīvojamās telpas.

Uzņēmumā sekmīgi turpinās labas korporatīvās pārvaldības principu ieviešana. 2022.gads ir atnesis balvu par izaugsmi korporatīvās pārvaldības jomā. Ir augusi mūsu publicitāte, stiprināta reputācija un pievilcīgāks mūsu tēls kļūst arī investoriem. Esam pauduši savu vēlmi piesaistīt kapitālu ar finanšu un kapitāla tirgus starpniecību.

Tas viss uzņēmumam dod lielāku pievienoto vērtību. Tāpēc likumsakarīgi mēs esam Latvijas vērtīgāko uzņēmumu Top 101 kļuvuši par 26. vērtīgāko Latvijas uzņēmumu. *Rīgas ūdens* 2022.gadā ir bijusi visaugstāk novērtētā Rīgas pašvaldības kapitālsabiedrība.

Pagājušajā gadā sekmīgi turpinājām īstenot *Rīgas ūdens* kapitāldaļu turētāja – Rīgas valstspilsētas pašvaldības – doto nefinanšu uzdevumu – veicināt sabiedrības izpratni par vides saudzēšanu un ūdenssaimniecības nozari, kā arī stimulēt “zaļo” domāšanu un vidi saudzējošu dzīvesveidu. Viens no soļiem bija krāna dzeramā ūdens lietošanas veicināšana, tādējādi aizstājot fasēto dzeramo ūdeni. Vairāk nekā līdz šim sadarbojāmies ar ikvienu sabiedrības grupu, lai veicinātu izpratni par vides saudzēšanu, un aicinājām cilvēkus iesaistīties vides problēmu risināšanā.

Brīvpieejas dzeramā ūdens vietas jeb brīvkrāni pilsētvidē un dzeramā ūdens stacijas Rīgas skolās – tie ir pērn spertie pirmie soļi lielāku un mazāku rīdzinieku un arī galvaspilsētas viesu “sadraudzēšanai” ar pilsētas ūdeni. Nākamie soļi šī ūdens tīkla paplašināšanā ir arī pirmās mobilās dzeramā ūdens stacijas, kas tiks izvietotas pilsētvidē svētku un publisku pasākumu laikā. Turpināsim arī iesāktās izglītojošās aktivitātes – informācijas izvietojumu vidē un sociālajos tīmekļos, medijos, attīstīsim sociālā dizaina aktivitātes pilsētvidē – aicinot uz ūdens brīvpieejas vietām.

Ar šiem soļiem ļoti ceram veicināt to, ka cilvēki tiešāk un ērtāk publiskajā ārtelpā saņems kvalitatīvu ūdeni un veidosies paradums regulāri padzerties un lietot krāna ūdeni, kas ir tīrs, drošs un veselīgs, turklāt satur daudz cilvēkam noderīgu minerālvielu. Tikpat svarīga ir ilgtspējīga un saudzīga mums pieejamā tīrā ūdens lietošana saimniecībā, jo ūdens ir viens no tiem resursiem, kas tiek izmantots gandrīz visur – arī ražošanā. Līdz ar to, taupot ūdeni, mēs taupām arī citus saudzējamus, derīgos un ilgtspējīgos resursus.

GRI 102-14

01.3. Valdes priekšsēdētāja Krišjāņa Krūmiņa uzruna

2022. gads Rīgas ūdenssaimniecībā noritēja stabilā ritmā, jo gada pirmajā pusē jau teju pilnībā beidzās pandēmijas radītie ierobežojumi mājsaimniecībās un uzņēmumos, tomēr jauni starptautiskās drošības izaicinājumi satricināja kopējo Eiropas telpu, un šīs izmaiņas sajuta ikviens Latvijas uzņēmums. Tomēr pārskata gadā mēs sasniedzām savus mērķus un nodrošinājām ilgtspējīgu un drošu Rīgai nozīmīgo ūdens resursu izmantošanu un stratēģiski svarīgās infrastruktūras pārvaldību, kā arī ar iecerēto pārmaiņu vadību pierādījām iepriekš pašu jau definēto, ka visam, ko dara šādas infrastruktūras uzņēmums ir jāatbilst labai korporatīvajai pārvaldībai – lēmumiem jābūt izsvērtiem un labi argumentētiem, tomēr arī labi saprotamiem katram rīdziniekam, lai būtu nešaubīga pārlicība, ka *Rīgas ūdens* tiek pārvaldīts prasmīgi, ar laba saimnieka gādību un vēlmi nodrošināt tā attīstību.

Mēs turpinājām veikt apjomīgus ieguldījumus ūdenssaimniecības infrastruktūrā, nodrošinot ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamību arvien jauniem klientiem, kā arī infrastruktūras atjaunošanā, uzlabojot mūsu pakalpojumu kvalitāti. Pieauga mūsu uzņēmuma aktīvu vērtība. Turklāt ieguldījumi tika veikti, realizējot atbildīgu un piesardzīgu finansēšanas politiku, nodrošinot optimālu un stabilu kapitāla struktūru. Lai gan Covid-19 globālās pandēmijas ietekmē samazinājās sniegto ūdenssaimniecības pakalpojumu apjomi, *Rīgas ūdens* spēja nodrošināt sabalansētu rentabilitāti un pašu kapitāla vērtības pieaugumu, tajā pašā laikā realizējot sociāli atbildīgu tarifu politiku.

Ir gandarījums, ka Baltijā vadošās korporatīvo finanšu uzņēmuma “Prudentia” un Latvijā vienīgās regulētās biržas “Nasdaq Riga” kopīgi veidotajā Latvijas vērtīgāko uzņēmumu Top 101 *Rīgas ūdens* pagājušajā gadā starp visām Rīgas pašvaldības kapitālsabiedrībām un uzņēmumiem, kuros ir pilsētas kapitāldaļas, tika ierindots visaugstāk.

Savus augļus nesa arī attīstība korporatīvās pārvaldības virzienā, kas tika novērtēta ar Latvijas Korporatīvās pārvaldības padomes piešķirto īpašo balvu par izaugsmi korporatīvās pārvaldības jomā. Šī pārvaldība kā pasākumu kopums uzskatāma par ļoti būtisku un ilgtspējīgu pārvaldes instrumentu. *Rīgas ūdens* korporatīvās pārvaldības principu ieviešana un pilnveide notikusi ilgākā laika periodā, kurā visi Latvijas Korporatīvās pārvaldības kodeksā ieteiktie virzieni tikuši atzīti par vienlīdz svarīgiem un piemērojamiem ikdienas darbā. Mēs *Rīgas ūdenī* domājam arī par nākamajām rīdzinieku paaudzēm,

strādājam ar skatu nākotnē, izvērtējam, lai mūsu šodienas lēmumi būtu ilgtspējīgi un mūsu kopīgā bagātība – Rīgas ūdens resursi – tiktu uzturēti, izmantoti un saglabāti turpmākai attīstībai un izaugsmei.

Rīga var lepoties ar bagātīgiem ūdens resursiem, kas vēsturiski tiek iegūti no diviem avotiem – pazemes un virszemes. Ūdens resursu deficīts Rīgai un arī visai Latvijai nedraud, taču bažas pazemes ūdeņu drošībai rada savu laiku jau nokalpojušās lokālās jeb decentralizētās kanalizācijas sistēmas. Jau gadiem strādājam pie centralizētās kanalizācijas tīklu paplašināšanas, aicinām apkaimes, kurās izbūvēti jauni atzari, pieslēgties pilsētas notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmai, taču iedzīvotājiem veicīgāk jāmaina izpratne un jāizmanto šī iespējas, jāsaprot, ka, agri vai vēlu, decentralizētās sistēmas notekūdeņi nonāks gruntisūdeņos un tos piesārņos. Diemžēl Rīgā joprojām ir apkaimes, kurās privātmāju īpašnieki neizmanto pilsētas kanalizāciju, lai gan ir iespējas tai pieslēgties. Iesāktās sabiedrības izglītošanas aktivitātes turpināsim arī nākamajā periodā. Mums katram ir tiesības pieprasīt no citiem, no sava kaimiņa dzīvi tīrā vidē, veicināsim izpratni un aicināsim izmantot pilsētas kanalizācijas sniegtās iespējas šobrīd, kamēr tam ir pieejams Eiropas Savienības Kohēzijas fonda un Rīgas domes līdzfinansējums, kā arī *Rīgas ūdens* atbalsts norēķiniem vairāku gadu garumā.

Mēs jau nodrošinām to, ka ikviens Rīgā saņem kvalitatīvu ūdeni no savas mājsaimniecības ūdens krāna, mēs veicināsim to arī publiskajā vidē ar jaunu ūdens brīvpieejas vietu izbūvi, lai veidotos paradums regulāri padzerties un izmantot mūsu pilsētas ūdensapgādes sistēmas ūdeni, kas ir tīrs, drošs un veselīgs. Turklāt tādā veidā ceram mazināt arī plastmasas pudeļu radīto piesārņojumu dabā un mazināt slodzi atkritumu apsaimniekošanā. Ilgtspējīga attīstība ir virziens, kam ir jāklūst un kas arī klūst par vienu no mūsu uzņēmuma darbības prioritātēm gan ekonomiskajā, gan vides, gan sociālajā jomā.

Pirms gada es izteicu cerības, ka brīdī, kad atskatīsimies uz 2022.gadu, varēsim teikt, ka pasaule ir kļuvusi labāka. Diemžēl kara agresija Eiropas telpā, tepat Ukrainā, neko tādu neļauj teikt šogad. Otrs apgalvojums gan ir piepildījies – Rīgā joprojām ir labākais un garšīgākais dzeramais ūdens!

GRI 102-14

02. INFORMĀCIJA PAR PĀRSKATU

Pārskata periods	01.01.2022. – 31.12.2022.
Publicēšanas datums	2023.gada <i>jūnijs</i>
Pārskata regularitāte	Atbilstoši normatīvo aktu prasībām par korporatīvās pārvaldības regulējumu, Pārskats tiek sagatavots vienu reizi gadā. Līdz šim <i>Rīgas ūdens</i> sagatavojis pārskatus par 2020.gadu un 2021.gadu.
Global Reporting Initiative (GRI)	2022.gada ilgtspējas pārskats sagatavots atbilstoši GRI Standartu vadlīniju pamata (core) līmeņa prasībām.
Pārskata satura veidošanas principi	Sagatavojot pirmo ilgtspējas pārskatu par 2020.gadu, <i>Rīgas ūdens</i> veica ieinteresēto pušu viedokļu apzināšanu, ietverot pašvaldības un valsts institūciju, nevalstiskā sektora, klientu, partneru un darbinieku interešu pārstāvniecības jomu pārstāvjus, noskaidrojot viņu skatījumu par jomām, kurās <i>Rīgas ūdenim</i> ir vislielākā ietekme. Pārskatā ietverta informācija par uzņēmuma darbību un tā ilgtspējai būtiskiem aspektiem. Atbilstoši GRI standartu pamata (core) līmeņa prasībām, pilnā apmērā iekļauta 34 vispārīgo standartu indikatoru informācija un, atbilstoši aspektu būtiskumam, 23 specifisko standartu indikatoru informācija un trīs <i>Rīgas ūdens</i> identificēto jomu skaidrojošā informācija. Pārskata sagatavošanas process aprakstīts sadaļā “Pārskata sagatavošanas principi”.
Datu ieguves metodes	Pārskata sagatavošanā izmantota <i>Rīgas ūdens</i> struktūrvienību sniegtā informācija, dati par uzņēmuma darbību un būtiskajiem ziņošanas aspektiem. Pārskatā izmantoti tikai pārbaudīti un pamatoti dati, kā arī norādīts, ja konkrēti dati par būtisku uzņēmuma ieinteresētās jomu netiek uzkrāti un analizēti.
Iepriekšējos pārskatos sniegtās informācijas korekcijas	Nav veiktas.
Izmaiņas ziņošanas praksē	Nav notikušas.
Neatkarīga revidenta apliecinājuma ziņojums	2022.gada ilgtspējas pārskatam nav ārēji izsniegta neatkarīga revidenta apliecinājuma.
Pārskata formāts	Pārskats elektroniski pieejams latviešu un angļu valodā <i>Rīgas ūdens</i> mājaslapā www.rigasudens.lv .
Kontaktinformācija	E-pasta adrese ierosinājumiem un jautājumiem par Pārskatu: pr@rigasudens.lv .

03. UZŅĒMUMA PROFILS

03.1. Apraksts par uzņēmuma darbību

Rīgas ūdens ir Rīgas valstspilsētas pašvaldībai pilnībā piederošs ūdenssaimniecības uzņēmums, kura uzdevums ir nodrošināt Rīgas iedzīvotājus ar kvalitatīviem un drošiem ūdenssaimniecības pakalpojumiem. Rīgas pilsētas ūdensapgādes sistēmas vēsture ir vairāk kā 400 gadus sena, bet uzņēmums, kādu to pazīst šodien, ir izveidots 1991.gada 24.septembrī. Kopš 2016.gada uzņēmuma nosaukums ir SIA “Rīgas ūdens”.

Rīgas ūdens darbojas stratēģiski svarīgā nozarē, veicot pašvaldības funkciju ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu jomā, sniedzot sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā un atsevišķās Pierīgas pašvaldībās. Rīgas pilsētas pašvaldība ir noteikusi *Rīgas ūdens* stratēģisko mērķi:

nodrošināt un sniegt kvalitatīvus un uzticamus ūdenssaimniecības pakalpojumus, nodrošināt ilgtspējīgu un drošu Rīgai nozīmīgo ūdens resursu izmantošanu un stratēģiski svarīgās infrastruktūras pārvaldību, kā arī veicināt iedzīvotāju iesaistīšanos ūdens piesārņojuma novēršanā.

Rīgas ūdens sniedz šādus ūdenssaimniecības sabiedriskos pakalpojumus:

- ūdens ieguve, uzkrāšana un sagatavošana;
- ūdens piegāde;
- notekūdeņu savākšana;
- notekūdeņu attīrīšana un novadīšana vidē.

2019.gada 24.jūlijā Rīgas pilsētas pašvaldība un *Rīgas ūdens* uz 10 gadiem (līdz 2029.gada 23.jūlijam) noslēdza līgumu par šādu ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā:

- Ūdens ieguve, uzkrāšana un sagatavošana lietošanai līdz padevei centralizētajā ūdensvada tīklā;
- Ūdens piegāde no padeves vietas centralizētajā ūdensvada tīklā līdz piederības robežai;
- Notekūdeņu savākšana centralizētajās kanalizācijas sistēmās no piederības robežas un novadīšana līdz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām;
- Notekūdeņu attīrīšana un novadīšana vidē, tai skaitā virszemes ūdens objektos, izņemot notekūdeņu savākšanu lietus kanalizācijas sistēmās.

Rīgas ūdens nodrošina sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu arī daļā no Ķekavas novada, Ropažu novadā, Ādažu novadā un Mārupes novadā.

GRI 102-1

GRI 102-4

GRI 102-5

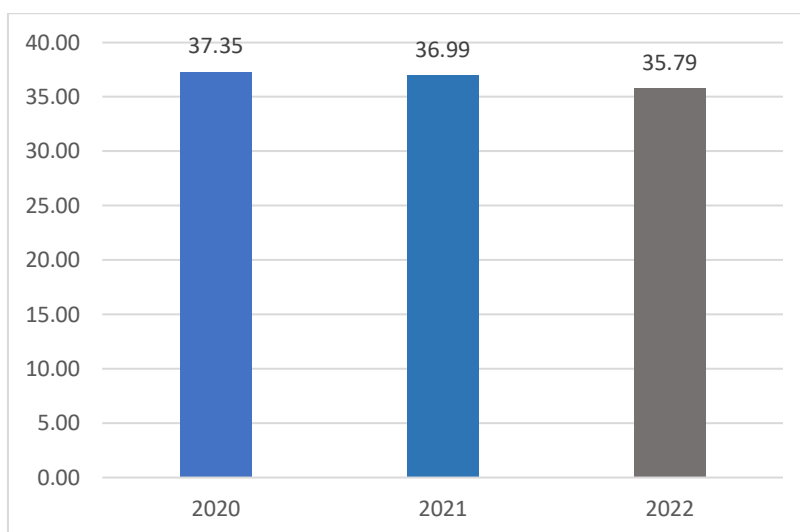
03.2. Galvenie rādītāji

Rīgas ūdensapgādes tīklā 2022.gadā kopumā padoti 35,79 milj. m³ ūdens (*1.attēls*), ūdensapgādes pakalpojumu realizācijas apjoms – 31,07 milj. m³ (*2.attēls*). Bioloģiskās attīrīšanas stacijā “Daugavgrīva” kopumā attīrīti 48,12 milj. m³ notekūdeņu, tai skaitā no klientiem saņemtais notekūdeņu daudzums (kanalizācijas pakalpojums) – 36,56 milj. m³ (*3. un 4.attēls*).

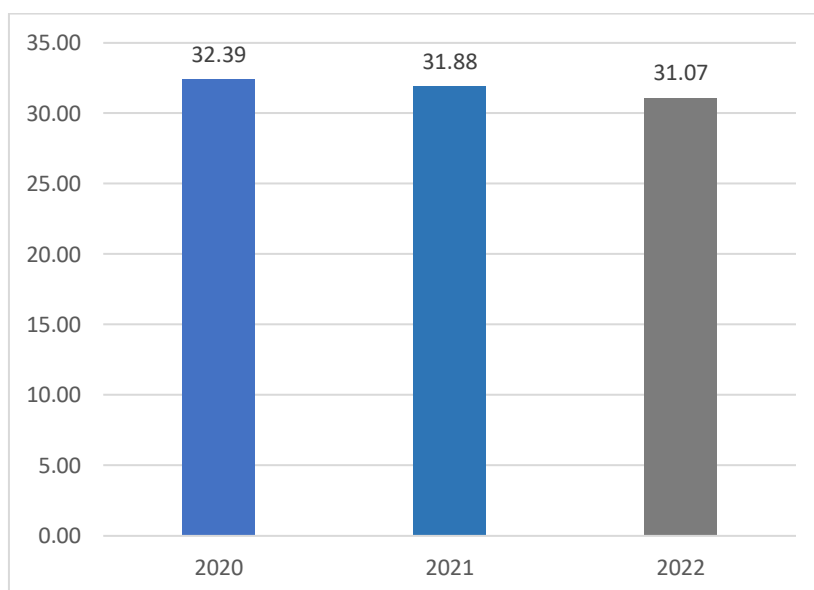
Rīgas ūdens par pilsētas ūdensvada un kanalizācijas lietošanu kopumā noslēdzis līgumus ar 20 144 nekustamā īpašuma īpašniekiem, ūdenssaimniecības pakalpojumi tiek nodrošināti **23 509** objektos. Klientu segmentācijā **55%** sastāda ģimenes mājas (privātmājas), **16%** – nedzīvojamās telpas, **29%** –

daudzdzīvokļu māju īpašnieki, biedrības, kooperatīvi u.tml.

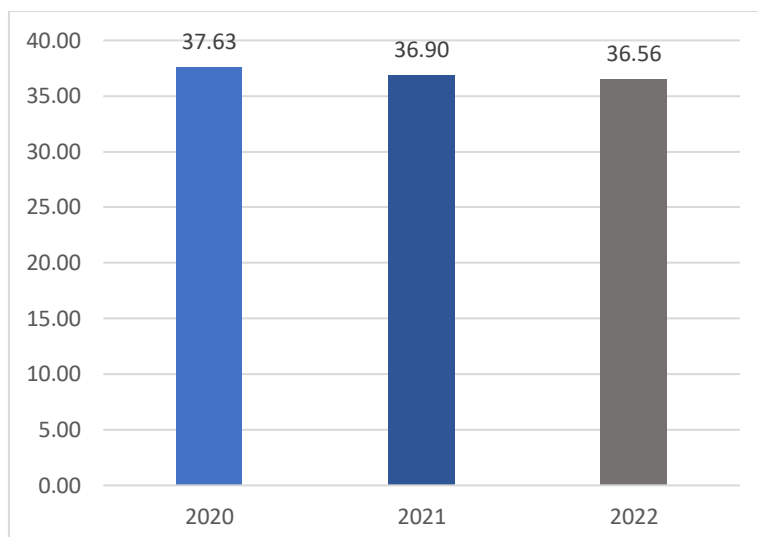
Sniegto pakalpojumu apjoms

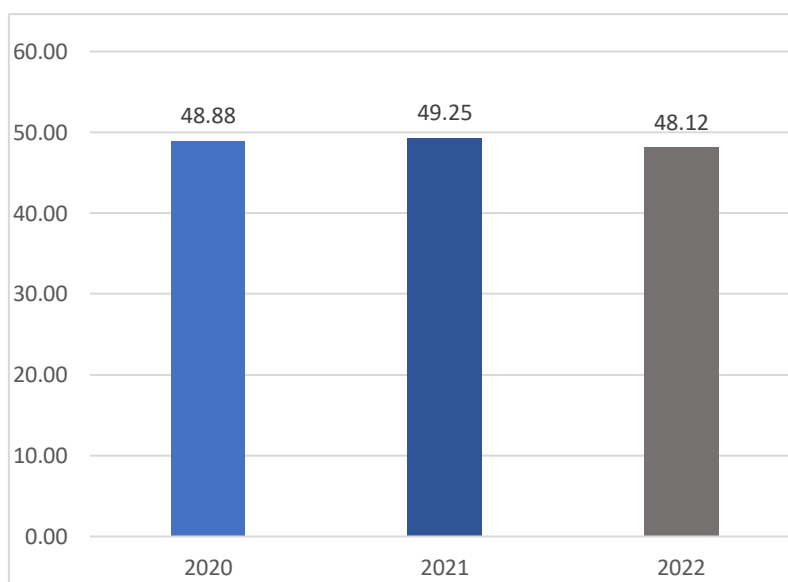
1.attēls Padotais ūdens 2020. – 2022.gadā (milj. m³)

2.attēls Realizētais ūdens 2020. – 2022.gadā (milj. m³)

3.attēls No klientiem saņemtie notekūdeņi 2020. – 2022.gadā (milj. m³)

4.attēls Attīrītie notekūdeņi 2020. – 2022.gadā (milj. m³)

Rīgas ūdens neto apgrozījums 2022.gadā – 65,73 milj. EUR, EBITDA (ieņēmumi pirms procentu, nodokļu, nolietojuma un amortizācijas atskaitījumiem) – 20,32 milj. EUR.

Nodokļos valsts budžetā *Rīgas ūdens* 2022.gadā pārskaitījis 18,26 milj. EUR, tostarp Valsts sociālās apdrošināšanas obligātajās iemaksās 5,20 milj. EUR.

GRI 102-7

03.3. Pakalpojumu pieejamība

Centralizētie kanalizācijas pakalpojumi pieejami 98,02% un centralizētie ūdens apgādes pakalpojumi 97,98% Rīgas pilsētas ūdenssaimniecības aglomerācijas teritorijas iedzīvotāju (dati uz 01.01.2023.).

Galvenie objekti:

- Pazemes ūdensgūtnes "Baltezers – Zaķumuiža" Ādažu un Garkalnes (Ropažu novada) administratīvā teritorija
- Virszemes ūdensgūtne "Daugava" Ķekavas novads, "Sūkņi"
- Ūdens sagatavošanas stacija "Daugava", Bauskas iela 209, Rīga
- Ūdensvada un kanalizācijas tīklu dienests Ziepniekkalna iela 70, Rīga
- Kanalizācijas tīkla sūkņu staciju dienests Ilzenes iela 1E, Rīga
- Bioloģiskās attīrīšanas stacija "Daugavgrīva" Dzintara iela 60, Rīga
- Klientu apkalpošanas centrs Brīvības iela 49/53, Rīga
- Administratīvais korpuss – galvenā mītne Zigfrīda Annas Meierovica bulvāris 1, Rīga

Ūdensapgāde:

- 1515 km ūdensvada tīkli;
- 6 ūdensgūtnes;
- 11 332 aizbīdņi;
- 17 ūdens spiediena paaugstināšanas sūkņu stacijas;
- 5 ūdens rezervuāri;
- 4042 skatakas;
- 7565 hidranti.

Sadzīves notekūdeņu savākšana:

- 1251 km kanalizācijas tīkli;
- 35 962 kanalizācijas skatakas;
- 85 kanalizācijas sūkņu stacijas;
- Bioloģiskās attīrīšanas stacija "Daugavgrīva".

GRI 102-3

GRI 102-6

GRI 102-7

03.4. Ieņēmumu un izdevumu struktūra

Būtiskāko Rīgas ūdens ieņēmumu daļu veido ienākumi no ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas.

Sabiedrībai 2022.gadā bija spēkā 3 dažādi ūdenssaimniecības pakalpojuma tarifi:

- 1) Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifi, kas apstiprināti ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 26.04.2018. lēmumu Nr.48 "Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas ūdens" ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifiem", bija spēkā no 01.06.2018. līdz 31.05.2022.

Ūdenssaimniecības pakalpojuma tarifi (bez PVN) par 1 m³:

- Ūdensapgāde 0,85 EUR
- Kanalizācija 0,74 EUR
- Ūdensapgāde un kanalizācija kopā 1,59 EUR

- 2) Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifi, kas apstiprināti ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 28.04.2022. lēmumu Nr.65 "Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas ūdens" ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifiem", bija spēkā no 01.06.2022. līdz 30.09.2022.

Ūdenssaimniecības pakalpojuma tarifi (bez PVN) par 1 m³:

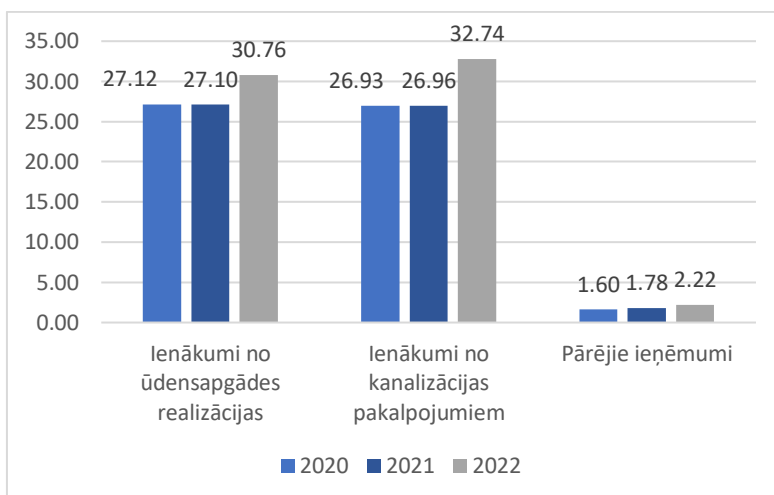
- Ūdensapgāde 1,02 EUR
- Kanalizācija 0,91 EUR
- Ūdensapgāde un kanalizācija kopā 1,93 EUR

- 3) Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifi, kas apstiprināti ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas

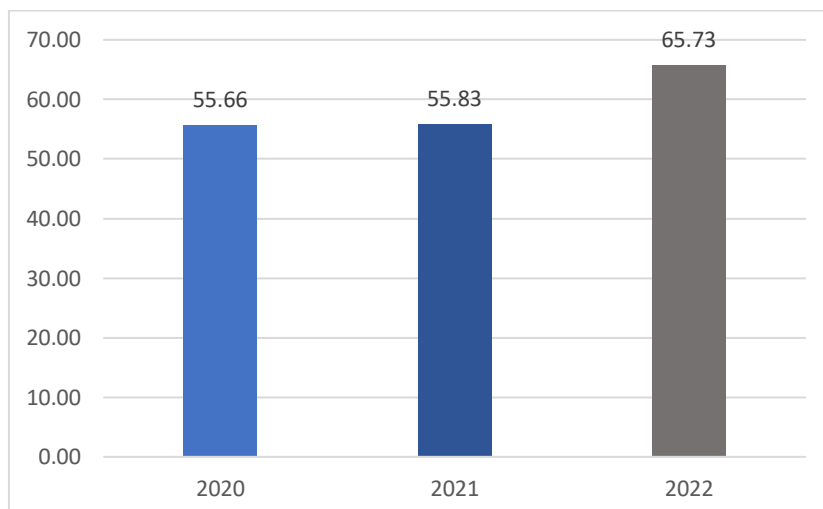
komisijas padomes 25.08.2022. lēmumu Nr.127 "Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas ūdens" ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifiem", ir spēkā no 01.10.2022.

Ūdenssaimniecības pakalpojuma tarifi (bez PVN) par 1 m³:

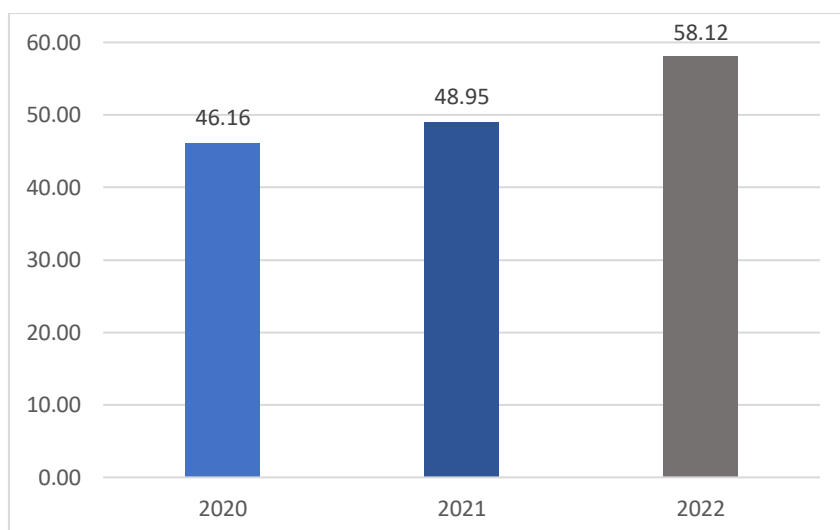
- Ūdensapgāde 1,20 EUR
- Kanalizācija 1,21 EUR
- Ūdensapgāde un kanalizācija kopā 2,41 EUR

5.attēls. Ieņēmumu struktūra 2020. – 2022.gadā (milj. EUR)

6.attēls. Neto apgrozījums 2020. – 2022.gadā (milj. EUR)

7.attēls. Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas 2020. – 2022.gadā (milj. EUR)

GRI 102-3

GRI 102-6

GRI 102-7

03.5. Pārvaldes institūcijas

Rīgas ūdens korporatīvās pārvaldības modelis ir veidots saskaņā ar labas pārvaldības praksi un korporatīvās pārvaldības vadlīnijām. *Rīgas ūdens* pārvaldi īsteno Rīgas dome, dalībnieku sapulce, kuras funkcijas pilda kapitāla daļu turētāja pārstāvis – Rīgas pilsētas izpilddirektors, Sabiedrības padome un valde. Pārvaldības institūciju lomas, pienākumi un atbildība ir noteikta ārējos un iekšējos dokumentos, galvenie no kuriem ir Sabiedrības statūti un pārvaldības institūciju nolikumi, kas publicēti uzņēmuma mājaslapā.

Sabiedrības operatīvo vadību nodrošina valde, kura pieņem lēmumus visos *Rīgas ūdens* darbības jautājumos, izņemot jautājumus, kuros lēmumus saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, Sabiedrības statūtiem un Rīgas domes 21.08.2020. iekšējiem noteikumiem Nr.4 “Rīgas pilsētas pašvaldībai piederošo kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības kārtību” pieņem dalībnieku sapulce un padome. Valdes galvenie uzdevumi ir nodrošināt Sabiedrības ikdienas komercdarbību, stratēģijas, attīstības plānu, mērķu un politiku īstenošanu, kā arī budžeta sagatavošanu un izpildi. Sabiedrības ikdienas darbu pārskata gadā vadīja divi valdes locekļi. Sabiedrības darbības nodrošināšanai un operatīvai lēmumu pieņemšanai valde ir apstiprinājusi valdes locekļu pārvaldības jomas.

Padomes sastāvā ir trīs padomes locekļi, kuriem papildus Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajam ir kompetence iekšējās kontroles un risku pārvaldībā, iekšējā audita plāna apstiprināšanā, trauksmes celšanas sistēmas uzraudzībā un politikas dokumentu apstiprināšanā.

GRI 102-8

GRI 102-18

03.6. Organizatoriskā struktūra un personāls

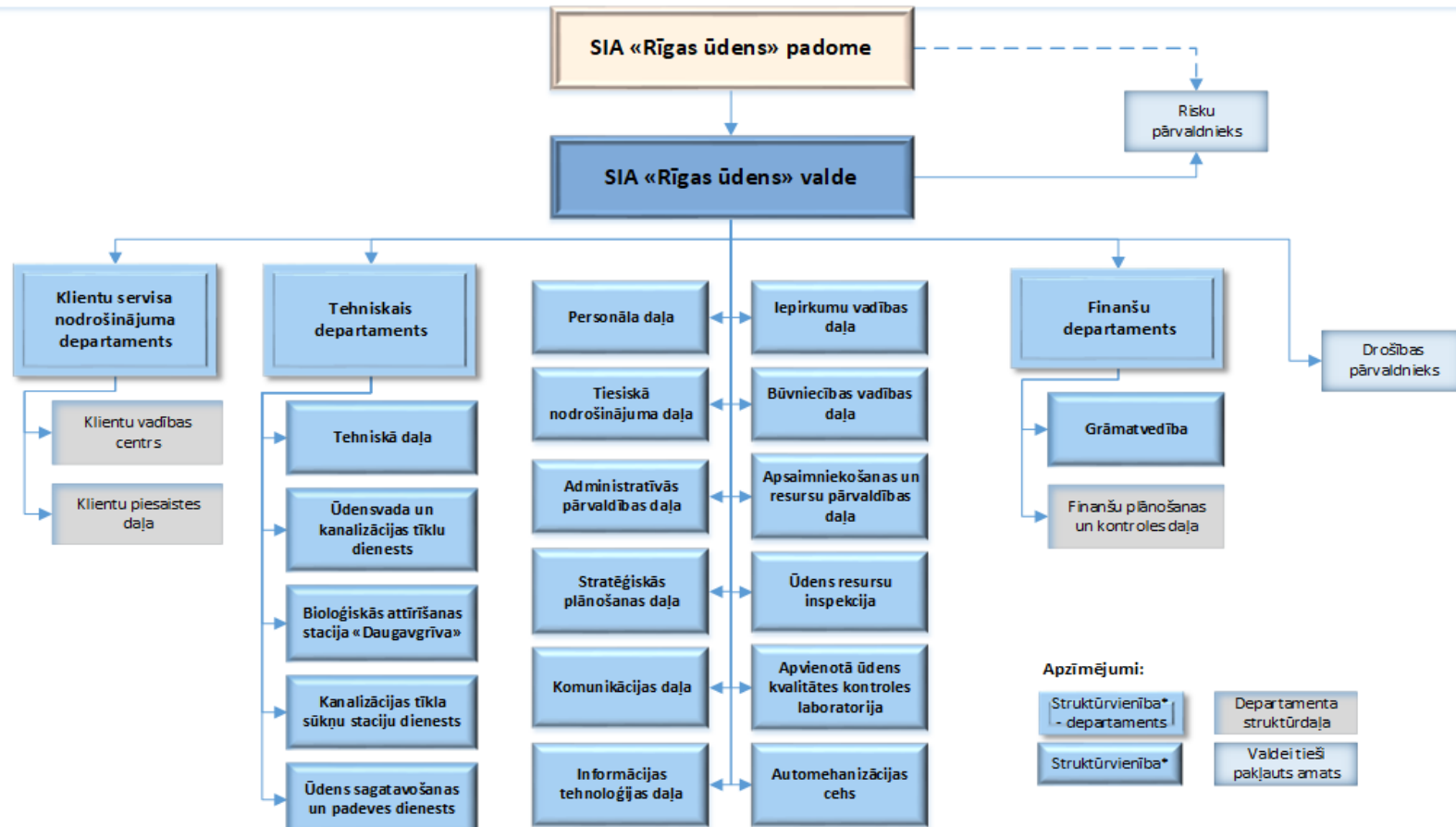
Rīgas ūdens galveno darbības virzienu uzdevumu izpildi pārskata periodā veica 19 struktūrvienības (8.attēls). Nolūkā pilnveidot uzņēmuma pārvaldības struktūru, 2022.gadā uzņēmumā veiktas vairākas

organizatoriskās izmaiņas. Lai veicinātu *Rīgas ūdens* tēla uzlabošanu un nodrošinātu efektīvāku iekšējo un ārējo komunikāciju, no 01.04.2022. tika izveidota Komunikācijas daļa. Savukārt no 01.09.2022. tika reorganizēts Infrastruktūras attīstības departaments, izveidojot 2 struktūrvienības: Būvniecības vadības daļu, kas nodrošina Sabiedrības ūdenssaimniecības infrastruktūras būvju un citu Sabiedrības būvju atjaunošanas, paplašināšanas un tehnoloģiskās modernizācijas plānu īstenošanu, un Stratēģiskās plānošanas daļu, kas stratēģiskās plānošanas procesu īsteno *Rīgas ūdenī* kopumā (ne tikai saistībā ar ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstības plānošanu) ar mērķi veicināt ilgtspējīgu *Rīgas ūdens* darbību un attīstību. No 01.01.2023. ir reorganizēts arī Juridiskais departaments, izveidojot Tiesiskā nodrošinājuma daļu un Iepirkumu vadības daļu.

GRI 102-7

GRI 102-8

SIA «Rīgas ūdens» organizatoriskā struktūra (spēkā no 01.01.2023.)

Apzīmējumi:

Struktūrvienība* - departaments	Departamenta struktūrdarība
Struktūrvienība*	Valdei tieši pakļauts amats

Piezīme: * struktūrvienības statuss noteikts saskaņā ar SIA «Rīgas ūdens» procedūru «Procesu vadības sistēmas dokumentu pārvaldība».

8.attēls Rīgas ūdens organizatoriskā struktūra

03.7. Personāls

Rīgas ūdens nodrošina vienlīdzīgu iespēju amatus ieņemt gan sievietēm, gan vīriešiem. Ņemot vērā *Rīgas ūdens* darbības specifiku un to, ka lielākā daļa no amatiem paredz fiziska darba veikšanu, lielākoties strādāt uzņēmumā izvēlas vīrieši. Uz 31.12.2022. uzņēmumā strādāja 758 darbinieki, no kuriem 36% bija sievietes, bet 64% – vīrieši.

78,5% no visiem *Rīgas ūdens* darbiniekiem veido ražošanas personāls, 12,4% administrācijas un 9,1% pārdošanas personāls. 2022.gada beigās *Rīgas ūdens* darbinieku vidējais vecums tāpat kā iepriekšējā gadā bija 49 gadi.

Darbinieku kopējā mainība, % (darbinieku skaits, kas pārtraukuši darba tiesiskās attiecības, pret vidējo darbinieku skaitu pārskata periodā):

- 2020.gadā = 9,71% (= 74 / 762,00);
- 2021.gadā = 8,45% (= 63 / 745,83);
- 2022.gadā = 9,78% (= 73 / 746,20).

Darbinieku mainības rādītājs pēc dzimuma 2022.gadā, % (vīriešu/sieviešu skaits, kas pārtraukuši darba tiesiskās attiecības, pret vidējo darbinieku vīriešu/sieviešu skaitu):

- Vīrieši = 11,31% (= 54 / 477,57);
- Sievietes = 7,07% (= 19 / 268,63).

Jaunie darbinieki (uzsākuši darba tiesiskās attiecības):

- 2022.gadā = 89 darbinieki
- Vīrieši = 52 jeb 58,43%;
- Sievietes = 37 jeb 41,57%.

Darba stāžs *Rīgas ūdenī*:

- uz 31.12.2020. vidējais darba stāžs = 13 gadi un 5 mēneši;
- uz 31.12.2021. vidējais darba stāžs = 13 gadi un 3 mēneši;
- uz 31.12.2022. vidējais darba stāžs = 12 gadi un 11 mēneši.

Darbinieku vecums:

- uz 31.12.2020. vecākais darbinieks = 79 gadi, jaunākais = 22 gadi;
- uz 31.12.2021. vecākais darbinieks = 80 gadi, jaunākais = 20 gadi;
- uz 31.12.2022. vecākais darbinieks = 81 gads, jaunākais = 19 gadi.

GRI 102-7

03.8. Uzņēmuma atbalstītie ekonomikas, vides un sociālie principi un iniciatīvas

Rīgas ūdens mērķis ir veicināt un nodrošināt Sabiedrības stratēģisko mērķu sasniegšanu, īstenojot atbildīgu un līdzsvarotu pieeju vides, sociālās atbildības un ekonomiskajos jautājumos, kā arī sekmēt ilgtspējīgu dzīves kvalitāti un uzņēmējdarbību.

Saskaņā ar uzņēmumā apstiprināto Korporatīvās sociālās atbildības un ilgtspējas politiku, *Rīgas ūdens* ir izvēlējis savā darbībā piemērot septiņus Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) ilgtspējīgas attīstības mērķus:

- **Tīrs ūdens un sanitārija:**
Nodrošināt ūdens un sanitārijas pieejamību visiem un ilgtspējīgu pārvaldību (6.mērķis);
- **Cienīgs darbs un ekonomiskā izaugsme:**
Veicināt noturīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, pilnīgu un produktīvu nodarbinātību, kā arī cilvēka cienīgu darbu visiem (8.mērķis);
- **Ražošana, inovācijas un infrastruktūra:**

Veidot noturīgu infrastruktūru, veicināt iekļaujošu un ilgtspējīgu industrializāciju un sekmēt inovācijas (9.mērķis);

- **Atbildīgs patēriņš un ražošana:**

Nodrošināt ilgtspējīgus patēriņa paradumus un ražošanas modeļus (12.mērķis);

- **Rīcība klimata jomā:**

Veikt steidzamus pasākumus, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām un to ietekmi (13.mērķis);

- **Dzīvība ūdenī:**

Saglabāt un ilgtspējīgi izmantot okeānus, jūras un to resursus, lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību (14.mērķis).

03.9. Dalība asociācijās, organizācijās un iniciatīvās

Rīgas ūdens 2022.gadā bija biedrs biedrībās “Biznesa efektivitātes asociācija”, “Latvijas Personāla vadīšanas asociācija”, “Latvijas Ūdensapgādes un kanalizācijas uzņēmumu asociācija” un Biznesa tīklošanas organizācijā BNI Latvija. Uzņēmums ir pārstāvēts arī Inženiertīklu turētāju sadarbības padomē, kuras mērķis ir veicināt sadarbību starp inženiertīklu turētājiem komplicētu un Rīgas pilsētai nozīmīgu inženierbūvju saskaņošanā un izbūvē.

2022.gada jūlijā pēc vairāku gadu pārtraukuma *Rīgas ūdens* iestājās biedrībā “Latvijas Ūdensapgādes un kanalizācijas uzņēmumu asociācija”, kurā apvienojas ūdenssaimniecības nozares uzņēmumi, ar mērķi nodrošināt Latvijas ūdenssaimniecības aizstāvību dažādās organizācijās, t.sk., valsts un pašvaldību iestādēs, un iesaistīties normatīvo aktu izstrādē un pilnveidošanā, kā arī kopīgi veicinātu ūdensapgādes un kanalizācijas uzņēmumu attīstību.

No 2022.gada *Rīgas ūdens* ir pārstāvēts Biznesa tīklošanas organizācijā BNI Latvija, kas ir pasaules vadošā biznesa komunikācijas / tīklošanas un ieteikumu organizācija. *Rīgas ūdens* dalība tajā sniedz iespējas saņemt profesionāļu ieteikumus attīstībai un attīstīt biznesa kontaktu tīklu.

Rīgas ūdens pievienojas aktivitātēm, kas veicina visas sabiedrības ilgtspējīgu attīstību, ekonomisko izaugsmi un ikviena rīdzinieka labklājību. *Rīgas ūdens* pārstāvji ir deleģēti darbībai vairākās Rīgas valstspilsētas iniciētās apvienībās:

- Rīgas domes Pilsētbūvniecības padomē, kuras sastāvā iekļauta arī Inženieru padome;
- “Rail Baltica” Rīgas Centrālās stacijas izbūves saistītās infrastruktūras projekta un Atveseļošanas un noturības mehānisma projektu būvniecības ieceres dokumentācijas sagatavošanas projekta īstenošanai izveidotajās darba grupās;
- Enerģētikas un klimata plānošanas dokumentu izstrādes darba grupā;
- Viedpilsētas darba grupā;
- Pilsētas attīstības departamenta Publiskās ārtelpas un pilsētvides komisijā;
- Rīgas ilgtspējīgas darbības stratēģijas un Rīgas attīstības programmas Stratēģiskās uzraudzības sistēmas darba grupā;
- Darba grupā elektronisko sakaru tīklu jautājumu risināšanai Rīgas pilsētā.

GRI 102-13

04. ĒTIKAS PRINCIPI UZŅĒMUMA DARBĪBĀ

04.1. Profesionālās ētikas pamatprincipi

Darbinieku profesionālās ētikas pamatprincipi un uzvedības normas ir nostiprinātas *Rīgas ūdens* Ētikas kodeksā. Darbinieks, pildot savus darba pienākumus un arī ikdienā, ievēro *Rīgas ūdens* pamatvērtībās balstītus šādus ētikas pamatprincipus un normas:

- profesionālās ētikas pamatprincipus;
- uzvedības un komunikācijas normas;
- citas ētiskas rīcības normas.

Lojalitāte:

- Darbinieks ir lojāls pret uzņēmumu, atbalsta un iesaistās *Rīgas ūdens* izvirzīto mērķu sasniegšanā, pauž pozitīvu attieksmi pret uzņēmumu un izturas ar cieņu pret uzņēmumu kā darba devēju;
- Darbinieks rīkojas tā, lai tiktu saglabāta un vairota klientu, sadarbības partneru un sabiedrības uzticība *Rīgas ūdenim*;
- Darbinieks ar savu attieksmi, vārdiem un uzvedību ir atbildīgs par *Rīgas ūdens* tēlu sabiedrībā.

Profesionalitāte un atbildīgums:

- Darbinieks darba pienākumus pilda profesionāli un ir atbildīgs par amata vai darba pienākumu savlaicīgu un kvalitatīvu izpildi, ievērojot normatīvo aktu prasības un izmantojot savas zināšanas, prasmes, iemaņas, darba pieredzi un apzinoties, ka ar savu darbību ietekmē uzņēmuma darba rezultātu;
- Darbinieks izmanto un attīsta savā darbā nepieciešamās kompetences, prasmes un zināšanas, regulāri papildina savas profesionālās zināšanas, izrāda pašiniciatīvu un izsaka priekšlikumus darba pilnveidošanai;
- Darbinieka rīcība, paustā informācija un viedokļi ir izsvērti, balstīti situācijas analīzē, objektīvos faktos un datos;
- Nolūkā nodrošināt klientu kvalitatīvu apkalpošanu, darbinieks veicina pieeju, ka klientam uzņēmums ir vienots veselums, kas darbojas vienotā komandā gan uzņēmuma ietvaros, gan saziņā ar Rīgas pilsētas pašvaldību, tās iestādēm un citiem inženierkomunikāciju īpašniekiem.

Uzcītība un precizitāte:

- Darbinieks savu darbu veic profesionāli precīzi un tiecas to paveikt pēc iespējas labāk, lai nodrošinātu uzņēmuma darba efektivitāti, kvalitatīvu un uzticamu sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu.

Efektivitāte:

- Darbinieks strādā efektīvi, izvirzīto mērķi un kvalitatīvu darba rezultātu sasniedzot ar iespējami mazākiem resursiem;
- Darbinieks ir mērķtiecīgs un orientēts uz rezultātu;
- Darbinieks tiecas uz klientu efektīvu apkalpošanu, lai klienti redzētu *Rīgas ūdens* vēlmi rast risinājumu jebkurā klientam svarīgā jautājumā, lai klientu apkalpošana būtu vērsta uz kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu klientam draudzīgā veidā, respektējot viņa laiku un vajadzības.

Godprātība:

- Darbinieks godprātīgi izturas pret saviem pienākumiem, principiāli rīkojas ikvienā negodprātīgas rīcības gadījumā, lai nodrošinātu uzticēšanos uzņēmumam, kas ir atkarīga no ikviena darbinieka patstāvības un krietnuma.

Godīgums:

- Darbinieks izturas godīgi gan attiecībā ar darba devēju, gan klientiem, gan sadarbības partneriem, kā arī neiesaistās krāpnieciskās un koruptīvās darbībās un nepieļauj interešu konflikta iestāšanos.

GRI 102-16

04.2. Uzņēmuma pamatvērtības

Rīgas ūdens Ētikas kodeksā ir nostiprinātas uzņēmuma definētās pamatvērtības:

- **Ilgspēja:**
uzņēmuma stratēģisko mērķu sasniegšana un efektīva resursu pārvaldība ilgtermiņa izaugsmes nodrošināšanai, sniedzot Rīgas iedzīvotājiem kvalitatīvus un uzticamus sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumus un veicinot finanšu stāvokļa ilgtspēju. Kapitālsabiedrība pastāvīgi ir vērsta uz savas darbības uzlabošanu, jaunu ideju un tehnoloģiju meklēšanu, kā arī tiekšanos pēc izcilības.
- **Atbildība:**
Rīgas ūdens atbildīgi izpilda pienākumus saskaņā ar noslēgto līgumu ar Rīgas valstspilsētas pašvaldību par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā, nodrošina atbildīgu Rīgai nozīmīgo ūdens resursu izmantošanu un stratēģiski svarīgās infrastruktūras pārvaldību.
- **Drošība un ietekme uz vidi:**
Rīgas ūdens identificē, novērtē un uzrauga ar tās darbību saistītos riskus, tādējādi garantējot drošus sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumus. Uzņēmums ievēro vides aizsardzības normatīvo aktu prasības, lai mazinātu tās darbības ietekmi uz vidi, sniegtu iedzīvotājiem un videi drošus ūdenssaimniecības pakalpojumus.
- **Profesionalitāte un efektivitāte:**
Rīgas ūdens sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumus sniedz profesionāli un strādā efektīvi, tiecas uz saimnieciski pamatotu jeb LEAN principiem balstītu darba organizāciju.
- **Atklātība un godīgums:**
Rīgas ūdens nodrošina būtiskākās finanšu un nefinanšu un citas informācijas publiskošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām, kā arī informācijas pieejamību un caurskatāmību kā vienu no vērtībām, kas veido Rīgas valstspilsētas pašvaldības un uzņēmuma attiecības ar iesaistītajām pusēm un sabiedrību kopumā. *Rīgas ūdens* sniedz tikai patiesu un pārbaudītu informāciju, ir godīgs attiecībā gan ar darbiniekiem, gan klientiem, gan sadarbības partneriem, gan citām trešajām personām.
- **Stabilitāte:**
Rīgas ūdens darbojas stratēģiski svarīgā un stabilā nozarē un ir orientēts uz attīstību ilgtermiņā, nodrošinot darbiniekiem darba stabilitātes un sociālās aizsargātības sajūtu.

GRI 102-15

05. STRATĒGIJA, VĪZIJA, MISIJA, VĒRTĪBAS

05.1. Uzņēmuma vērtības

Vīzija: drošs un vides prasībām atbilstošs ūdenssaimniecības uzņēmums ar efektīvi pārvaldītu un uzturētu infrastruktūru.

Misija: nodrošināt Rīgas iedzīvotājus ar kvalitatīviem un drošiem ūdenssaimniecības pakalpojumiem.

Vērtības: atbildība, ilgtspēja, godīgums, vienlīdzīga attieksme.

05.2. Stratēģija un nefinanšu mērķi

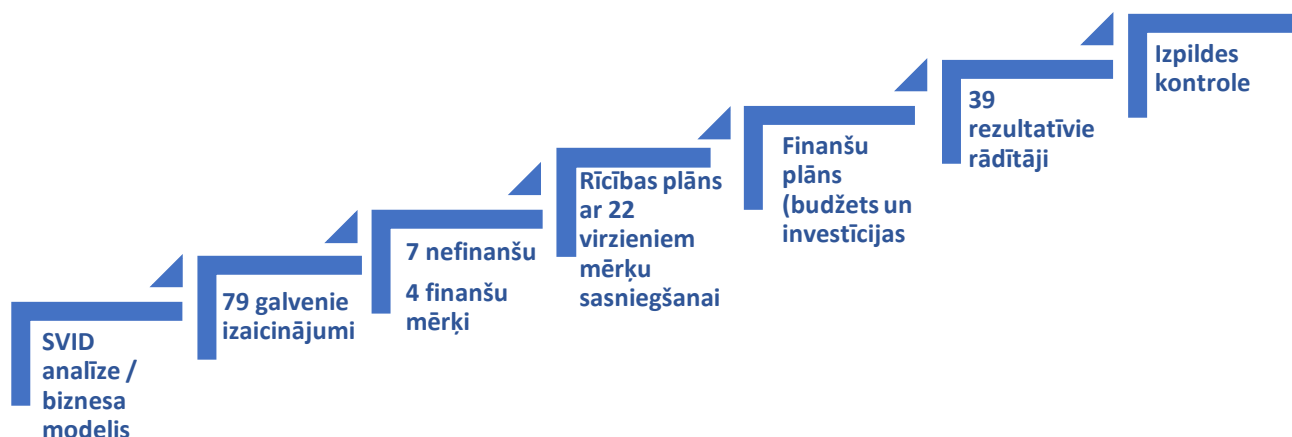
Ar Rīgas domes 07.07.2021. lēmumu Nr.720 "Par Rīgas pilsētas pašvaldības tiešās līdzdalības saglabāšanu SIA "Rīgas ūdens"" ir noteikts uzņēmuma vispārējais stratēģiskais mērķis:

Nodrošināt un sniegt kvalitatīvus un uzticamus ūdenssaimniecības pakalpojumus, nodrošināt ilgtspējīgu un drošu Rīgai nozīmīgo ūdens resursu izmantošanu un stratēģiski svarīgās infrastruktūras pārvaldību, kā arī veicināt iedzīvotāju iesaistīšanos ūdens piesārņojuma novēršanā.

Ar Rīgas domes 06.10.2021. lēmumu Nr.938 "Par SIA "Rīgas ūdens" specifisko nefinanšu mērķu noteikšanu" uzņēmumam noteikti specifiskie nefinanšu mērķi ūdenssaimniecības politikas centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas jomā īstenošanai, kas izriet no Sabiedrībai noteiktā vispārējā stratēģiskā mērķa, tiesību aktiem un politikas plānošanas dokumentiem, un ir saistīti ar publiskai personai noteikto funkciju izpildes nodrošināšanu, un tie ir:

- attīstīt sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu izmantošanu, uzlabojot to pieejamību un palielinot iedzīvotāju pieslēgumu īpatsvaru, tā nodrošinot kvalitatīvu dzīves vidi, samazinot vides piesārņojumu un veicinot Eiropas Savienības direktīvu prasību izpildi ūdenssaimniecības jomā;
- veicināt notekūdeņu apsaimniekošanas ilgtspēju, uzlabojot notekūdeņu attīrīšanas kvalitāti un efektivitāti, mazinot klimata pārmaiņu ietekmi un negatīvo ietekmi uz vidi;
- nodrošināt sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotājus ar nepārtrauktiem un drošiem pakalpojumiem, uzlabot klientu apkalpošanas kvalitāti, līdzsvarojot vides aizsardzības, dabas resursu ilgtspējīgas izmantošanas, sabiedrības dzīves vides un ekonomiskās intereses;
- uzlabot stratēģiski svarīgās sabiedriskās ūdenssaimniecības infrastruktūras pārvaldību, modernizējot tehnoloģiskos procesus un infrastruktūru, pēc iespējas saglabājot "zaļo" infrastruktūru ūdenssaimniecības infrastruktūras pārbūves laikā, paaugstinot procesu efektivitāti un energoefektivitāti un palielinot dabas resursu izmantošanas lietderību;
- stiprināt kapacitāti pētniecības, attīstības un digitalizācijas jomā, tai skaitā pēc iespējas līdzdarbojoties viedpilsētu risinājumu un inovāciju ekosistēmas projektos, kā arī sadarbojoties ar pašvaldību centralizētu IKT risinājumu izstrādē, ieviešanā un atvērto datu nodrošināšanā;
- paaugstināt darbinieku kvalifikāciju, motivāciju un darba vides kvalitāti;
- veicināt sabiedrības izpratni par vides saudzēšanu un ūdenssaimniecības nozari, tai skaitā veicinot "zaļo" domāšanu un vidi saudzējošu dzīvesveidu ūdenssaimniecības jomā, iesaistot vides problēmu risināšanā, atbalstot un veicinot "krāna" dzeramā ūdens lietošanu, uzlabojot sabiedrības izpratni par uzņēmuma lomu vides aizsardzībā.

Stratēģisko mērķu izpildi *Rīgas ūdens* nodrošina atbilstoši vidējā termiņa darbības stratēģijai 2022. – 2024.gadam, kura ir apstiprināta ar Sabiedrības padomes 02.09.2022. lēmumu.

9.attēls Stratēģisko mērķu izpildes nodrošināšana

GRI 102-16

05.3. Finanšu mērķi

Rīgas ūdenim 2022.gadam tika noteikti arī būtiskākie vidēja termiņa finanšu mērķi, kas veicina finanšu stāvokļa ilgtspēju un Sabiedrības ilgtermiņa vērtības palielināšanu:

- finanšu stabilitāte, saglabājot atbilstošus likviditātes rādītājus. Nodrošināt, ka pašu kapitāls nav mazāks par 35,0% no aktīvu kopējās vērtības;
- aktīvu rentabilitāte, nodrošinot ikgadēju stabilu peļņu. Tarifa periodā vidējā neto peļņas rentabilitāte ne mazāka par 7,0%;
- vidējā termiņā kopējais investīciju apjoms pārsniedz kopējo nolietojumu;
- debitoru parādu atgūšanas efektivitātes paaugstināšana, slikto un šaubīgo debitoru parādu attiecība pret neto apgrozījumu nepārsniedz 2,0%.

06. PĀRVALDĪBA

06.1. Pārvaldības modelis

Rīgas ūdens ir Rīgas valstspilsētas pašvaldībai piederošs uzņēmums, kura 100% kapitāla daļu turētājs ir Rīgas valstspilsētas pašvaldība.

Rīgas ūdens dalībnieku sapulces kompetencē esošos lēmumus pieņem kapitāla daļu turētāja pārstāvis – pašvaldības izpilddirektors.

Rīgas dome ir Rīgas valstspilsētas pašvaldības augstākā lēmēj institūcija, kura pieņem Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktos lēmumus.

Lēmumprojekti par *Rīgas ūdens* plāniem, kas skar pilsētas intereses no vides jautājumu un ūdenssaimniecības nozares aspektiem, tiek skatīti Rīgas domes Mājokļu un vides komitejā, bet lēmumi pieņemti Rīgas domes sēdē.

Rīgas ūdens pārvaldības modelis ir veidots ievērojot korporatīvās pārvaldības labo praksi, nodalot stratēģisko un operatīvo vadību. Uzņēmuma pārvaldību īsteno dalībnieku sapulce, padome un valde. Atbilstoši *Rīgas ūdens* statūtiem uzņēmuma padomē ir trīs locekļi, arī valdē ir trīs valdes locekļi. Pārskata gadā valdes sastāvā strādāja divi valdes locekļi.

10.attēls. Korporatīvās pārvaldības modelis

06.2. Padome

Rīgas ūdens padome ir Sabiedrības pārraudzības institūcija, kas dalībnieku sapulču starplaikos pārstāv kapitāla daļu turētāja pārstāvja (pašvaldības) intereses, kā arī Sabiedrības darbības stratēģijā noteiktajos ietvaros uzrauga Sabiedrības valdes darbību.

Padomes locekle, padomes priekšsēdētāja pienākumu izpildītāja Dace Ljusa strādā padomē kopš 08.09.2020., pilnvaru termiņš 5 gadi. Iepriekš bijusi AS SEB atklātais pensiju fonds valdes priekšsēdētāja, pirms tam arī ieņēmusi padomes priekšsēdētājas amatu sabiedrībā ar ierobežotu atbildību “Premium Medical”, valdes locekles amatu AS “SEB Dzīvības apdrošināšana / SEB Life and Pensions Baltic SE”, kā arī strādājusi LR Labklājības ministrijā, LR Finanšu ministrijā un Latvijas Republikas Valsts kasē. Pašlaik ir iecelta Vidzemes Augstskolas padomē. Padomes locekles pārvaldības

jomas ir finanšu jautājumi un audits, risku vadība un iekšējās kontroles sistēmas. Ņemot vērā izmaiņas padomes sastāvā, amatu atstājot padomes priekšsēdētājam, kopš 22.02.2023. Dace Ljusa pilda Sabiedrības padomes priekšsēdētāja pienākumus.

Padomes loceklis Akadēmiķis Tālis Juhna šajā amatā ir kopš 19.01.2021., pilnvaru termiņš 5 gadi. Viņš ir Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) Būvniecības inženierzinātņu fakultātes Siltuma, gāzes un ūdens tehnoloģijas institūta Ūdens inženierijas un tehnoloģijas katedras profesors, RTU Ūdens pētniecības un vides biotehnoloģiju laboratorijas vadītājs, Latvijas Zinātņu akadēmijas korespondētājloceklis, Latvijas Zinātnes padomes priekšsēdētāja vietnieks, LZP eksperts un Inženierzinātnes un datorzinātnes komisijas loceklis. Latvijas siltuma, gāzes un ūdens tehnoloģijas inženieru savienības (LSGŪTIS) komisijas loceklis. 20.02.2023. ievēlēts par RTU rektoru. Padomes locekļa pārvaldības joma ir ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšana.

Padomes priekšsēdētājs Māris Kleinbergs veica padomes priekšsēdētāja amata pienākumus no 22.01.2021. līdz 21.02.2023.

06.3. Valde

Valdes priekšsēdētājs Krišjānis Krūmiņš strādā *Rīgas ūdens* valdē kopš 2014.gada, no 13.01.2022. ir uzņēmuma valdes priekšsēdētājs. Pilnvaru termiņš – 5 gadi.

Atbildības jomas kapitālsabiedrībā: darbības stratēģijas izstrādes un ieviešanas vadība, vienotas kvalitātes vadības, iekšējās kontroles sistēmas, risku pārvaldības sistēmas un iekšējo auditu norises vadība, finanšu vadība, tajā skaitā budžeta un tarifu projekta izstrādes un izpildes kontroles procesu vadība, normatīvajiem aktiem atbilstošas grāmatvedības organizēšana un starptautisko fondu finansējumu piesaistes vadība, klientu attiecību vadība, personāla vadība, juridisko jautājumu, tajā skaitā tiesvedības procesu gaitas vadība, dokumentu pārvaldība, sabiedrisko attiecību vadība, nekustamo īpašumu pārvaldību nomas, iznomāšanas un atsavināšanas jautājumi; ūdenssaimniecības infrastruktūras (tajā skaitā ūdens ražošanas, ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu, notekūdeņu attīrīšanas) atjaunošanas, paplašināšanas un tehnoloģiskās modernizācijas (tajā skaitā automātisko vadības sistēmu un elektroapgādes) attīstības plānošanas un plānu īstenošanas vadība, *Rīgas ūdens* un apkārtējās vides (RŪAV) projektu vadība, infrastruktūras un tehnoloģiskās attīstības un nekustamo īpašumu (tajā skaitā lietošanā esošu) būvniecības projektu vadība, vienota elektroenerģijas, siltumenerģijas un gāzes pakalpojuma nodrošināšanas vadība, risku vadības procesu un drošības pasākumu norises vadība savās pārvaldības jomās.

Valdes loceklis Normunds Zvaunis ir *Rīgas ūdens* valdes loceklis no 2010.gada. Atkārtoti iecelts valdes locekļa amatā 10.05.2021. Pilnvaru termiņš – 5 gadi.

Atbildības jomas kapitālsabiedrībā: ūdens ieguves, uzkrāšanas, sagatavošanas lietošanai līdz padevei centralizētajā ūdensvada tīklā un piegādes līdz piederības robežai vadība, notekūdeņu savākšanas, attīrīšanas un novadīšanas vidē vadība, ūdens kvalitātes un notekūdeņu kvalitātes kontroles pārraudzība, ar civilo aizsardzību saistīto jautājumu vadība, vienotas drošības un darba aizsardzības sistēmas izveidošana un vadība, nekustamo īpašumu (tajā skaitā lietošanā esošu) apsaimniekošanas, atjaunošanas un attīstības plānošanas un plānu īstenošanas vadība, informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju vadība, transporta pārvaldība un nodrošinājums, risku vadības procesu un drošības pasākumu norises vadība savās pārvaldības jomās.

Līdz 12.01.2022. Uzņēmuma valdes priekšsēdētāja bija Dagnija Kalniņa. Pārskata sagatavošanas brīdī trešā valdes locekļa amata vieta ir vakanta, Sabiedrības padome ir pieņēmusi lēmumu par *Rīgas ūdens* valdes locekļa nominācijas procesa uzsākšanu un ir izsludināts konkurss uz šo amatu.

GRI 102-16

GRI 102-18

06.4. Uzņēmumā izmantotā piesardzības pieeja un principi

Rīgas ūdens padomes apstiprinātā Risku pārvaldības politika nosaka, ka, pastāvot iespējamam apdraudējumam, jārikojas uzmanīgi, lai arī apdraudējuma cēloņi un sekas sākotnēji nav precīzi zināmas. Kapitālsabiedrība uzņemas riskus tikai iepriekš jau pārbaudītās darbības jomās, nepieļaujot pārmērīgu risku nevienā no tām. Konstatējot paaugstinātu risku, tiek veiktas nekavējošas darbības tā mazināšanai, noteikti ierobežojumi vai atteikšanās no risku izraisošo darbību veikšanas.

GRI 102-11

06.5. Risku vadība

Risku vadības sistēma ir būtiska Sabiedrības stratēģiskās un operacionālās vadības sastāvdaļa, kas apvieno visas uzņēmumā esošās risku vadības komponentes, sākot no stratēģiskās plānošanas līdz pat ikdienas procesu veikšanai. Risku vadības ietvaros tiek veiktas koordinētas darbības esošo un iespējamo risku, to attīstības scenāriju identificēšanai, risku cēloņu, ietekmes un iestāšanās varbūtības analīzei, risku mazināšanai nepieciešamo kontroļu noteikšanai un ieviešanai. Riski tiek analizēti visās *Rīgas ūdens* struktūrvienībās, ņemot vērā to mērķus un uzdevumus stratēģisko mērķu sasniegšanas nodrošināšanā. Būtiskāko risku mazināšanas pasākumu noteikšanā ir iesaistīta Sabiedrības valde. Ne retāk kā vienu reizi gadā pārskats par risku uzraudzību tiek sniegts padomei. Ņemot vērā Risku vadības sistēmas ieviešanas gaitā gūtās atziņas, 2023.gadā plānots pilnveidot un papildināt gan Kapitālsabiedrības risku iedalījumu, gan Risku vadības procesa soļus.

KAPITĀLSABIEDRĪBAS RISKI

Stratēģiskie riski	Vides riski	Operacionālie riski	Finanšu riski	Likumdošanas riski
<p>Riski, kas saistīti ar Kapitālsabiedrības stratēģisko mērķu sasniegšanas apdraudējumu dažādu ārējo faktoru ietekmē (politiskie, demogrāfiskie, sociālie, tehnoloģiskie un makroekonomiskie riski).</p>	<p>Riski, kas saistīti ar kapitālsabiedrības ar vides aizsardzību saistīto nefinanšu mērķu sasniegšanu un darbības ietekmi uz vidi (tehnoloģisko procesu riski ar ietekmi uz vidi, vides regulējuma izmaiņu un atbilstības riski, energoefektivitātes un vides jautājumu komunikācijas riski).</p>	<p>Riski, kas saistīti ar neatbilstošu vai nepilnīgu iekšējo procesu norisi, cilvēku vai sistēmu darbību vai ārējo apstākļu ietekmi uz pakalpojuma nodrošināšanu (pārvaldības, tehnoloģisko procesu, informācijas sistēmu un resursu drošības, personāla, procesu vadības, darbības nepārtrauktības, korupcijas un interešu konflikta, datu aizsardzības, reputācijas un darba vides iekšējie riski).</p>	<p>Riski, kas saistīti ar finanšu plānošanu un pārvaldību, kā arī iespējamām izmaiņām finanšu jomā, kuru dēļ plānotās izmaksas var būtiski atšķirties no reālajām (finanšu ieņēmumu, izmaksu, naudas plūsmas riski un kredītrisks).</p>	<p>Riski, kas saistīti ar kapitālsabiedrības darbību regulējošo normatīvo aktu iespējamām izmaiņām (izņemot Vides regulējuma izmaiņu riskus).</p>
Galvenie risku vadības instrumenti				
<p>Ārējo faktoru izmaiņu un attīstības tendenču ieinteresētās apzināšana un analīze kapitālsabiedrības darbības stratēģijas plānošanā, paredzot iespējamus rīcības modeļus.</p>	<p>leviesta hidraulisko parametru monitoringa sistēma, kas ļauj operatīvi noteikt ievērojamas ūdens noplūdes un automātiski ziņo par ārkārtas situācijām ūdensvada tīklos. Kanalizācijas tīkla un piesārņojuma monitorings. Infrastruktūras plānveida atjaunošana. Lietus nokrišņu monitoringa sistēma kanalizācijas avārijas izlaižu samazināšanai. Trokšņu un smaku monitorings BAS "Daugavgrīva". leviesta elektroenerģijas patēriņa automātiskā monitoringa sistēma būtiskajiem energoresursu patērētājiem.</p>	<p>leviesti korporatīvās pārvaldības principi visās darbības jomās un organizatoriskās struktūras līmeņos. Noteikts skaidrs lomu, pilnvaru un atbildību sadalījums. Izveidota iekšējās kontroles sistēma, kura ietver sabiedrības procesu vadību, risku vadību, korupcijas un interešu konflikta novēršanas sistēmu, datu aizsardzības sistēmu un darba aizsardzības organizēšanu.</p>	<p>Izstrādāta budžeta izstrādes procedūra, paredzot rezervi neplānotu izmaksu segšanai. Tiek veikta pastāvīga uzraudzība pakalpojumu realizācijas apjoma novirzēm no budžetā plānotā apjoma. Investīciju sekmīgas apguves nodrošināšanai izstrādāta stratēģisko projektu vadības procedūra. Izstrādāta debitoru uzraudzības procedūra. Finanšu plānošana tiek veikta tā, lai nodrošinātu, ka īstermiņa aktīvu attiecība pret īstermiņa kreditoriem nav mazāka par 1, kā arī katru mēnesi tiek veikta likviditātes kontrole. Regulāri tiek veikts aizņemšanās tirgus, kā arī politiskās situācijas, kas var ietekmēt Rīgas pilsētas pašvaldības kapitālsabiedrību aizņemšanās iespējas, monitorings.</p>	<p>Regulārs, uz kapitālsabiedrības darbību attiecināmās likumdošanas tendenču un izmaiņu monitorings, nodrošinot nepieciešamo izmaiņu ieviešanu. Dalība saistošo normatīvo dokumentu izstrādes darba grupās, sniedzot nepieciešamo informāciju un priekšlikumus.</p>

06.6. Korporatīvā pārvaldība

Rīgas ūdens pastāvīgi tiecas pilnveidot uzņēmuma korporatīvo pārvaldību, labas pārvaldības principus iedzīvinot, attīstot un atbildīgi ievērojot ikdienas procesos. Atklātībai, skaidrai pienākumu un atbildības sadalei, biznesa ētikas ievērošanai un ieinteresētībai arvien augstāku rezultātu sasniegšanā ir nozīmīga ietekme uzņēmuma finanšu stabilitātes nodrošināšanā, reputācijas celšanā un uzticības vairošanā klientu, sadarbības partneru un arī finanšu institūciju lokā. *Rīgas ūdens* kā Rīgas pašvaldības kapitālsabiedrības darbību regulē speciālie normatīvie akti, tai skaitā Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums un Rīgas domes 21.08.2020. iekšējie noteikumi Nr.4 "Rīgas pilsētas pašvaldībai piederošo kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības kārtība". Uzņēmums savā darbībā piemēro Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas izveidotās konsultatīvās padomes izstrādāto Latvijas Korporatīvās pārvaldības kodeksu (turpmāk – Kodekss) un *Rīgas ūdens* Korporatīvās pārvaldības politiku.

Katram Kodeksā minētajam korporatīvās pārvaldības principam ir noteikti kritēriji, kas palīdz novērtēt, vai princips ir ievērots. Principi tiek piemēroti *Rīgas ūdens* darbībā un 2022.gadā uzņēmums ir pilnībā vai daļēji ievērojis visus no tiem – princips ir ievērots, ja uzņēmums izpilda visus principam izvirzītos kritērijus. Detalizēts skaidrojums par faktiem, kas raksturo kritēriju izpildi sniegts Korporatīvās pārvaldības ziņojumā (pieejams www.rigasudens.lv). Saskaņā ar ievēro vai paskaidro principu, Ziņojumā tiek sniegta informācija arī par tiem principiem, kurus uzņēmums savā darbībā ievēro daļēji vai kuri no kritērijiem nav tieši attiecināmi uz uzņēmumu, skaidrojot apstākļus vai normatīvo regulējumu, kas to pamato.

Skaidrojums par katra principa ievērošanu sniegts, izmantojot arī šādus apzīmējumus:

- Kritērijs ievērots pilnībā
- Kritērijs ievērots daļēji
- Kritērijs nav attiecināms

1.PRINCIPS

Sabiedrībai ir izveidota aktuāla stratēģija, kurā noteikti Sabiedrības mērķi un virzība uz ilgtermiņa vērtības pieaugumu.

Kritērijs	Atbilstība
Uzņēmumam ir aktuāla stratēģija, kuras projektu izstrādā valde	
Padome iesaistās stratēģijas izstrādes procesā un apstiprina stratēģiju padomes sēdē	
Padome uzrauga stratēģijas īstenošanu	
Uzņēmuma valde īsteno stratēģiju un regulāri atskaitās padomei par tās īstenošanas gaitu	

2. PRINCIPS

Uzņēmums izstrādā iekšējās kultūras un ētiskas uzvedības kodeksu, kas uzņēmuma vadībai un darbiniekiem kalpo kā uzvedības standarts.

Kritērijs	Atbilstība
Padome definē uzņēmuma pamatvērtības	

Valde sagatavo un padome apstiprina iekšējās kultūras un ētiskas uzvedības kodeksu	
Valde nodrošina iekšējās kultūras un ētiskas uzvedības kodeksa ievērošanu uzņēmuma ikdienas darbībā un reaģē, ja tiek konstatēts ētiskas uzvedības kodeksa pārkāpums	

3. PRINCIPS

Uzņēmumam ir iekšējās kontroles sistēma, kuras efektivitāti pārrauga padome.

Kritērijs	Atbilstība
Uzņēmumam ir dokumentēta iekšējās kontroles sistēma, par kuras izveidi atbild valde	
Iekšējais audits vismaz reizi gadā veic iekšējās kontroles sistēmas efektivitātes novērtējumu, ņemot vērā iepriekš definētus kritērijus, un atskaitās par novērtējuma rezultātiem padomei	
Padome vismaz reizi gadā izvērtē sniegto novērtējumu par iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti	

4. PRINCIPS

Uzņēmums identificē, novērtē un uzrauga ar tā darbību saistītos riskus.

Kritērijs	Atbilstība
Valde izstrādā un padome apstiprina uzņēmuma risku vadības politiku	
Pamatojoties uz identificēto risku novērtējumu, valde īsteno risku vadības pasākumus	
Vismaz reizi gadā padome izskata valdes ziņojumus par risku vadības pasākumiem un risku vadības politikas īstenošanu	

5. PRINCIPS

Uzņēmumā ir izveidota iekšējā audita struktūrvienība, kas neatkarīgi un objektīvi izvērtē uzņēmuma darbību.

Kritērijs	Atbilstība
Uzņēmumā ir iekšējais auditors, kurš ir funkcionāli neatkarīgs no valdes un atskaitās padomei	
Iekšējo auditoru amatā apstiprina padome	
Iekšējais auditors izstrādā uz riskiem balstītu iekšējā audita plānu, kuru apstiprina padome	
Iekšējais auditors informē valdi un padomi par iekšējā audita plāna izpildi, audita rezultātiem un ieteicamajām darbībām trūkumu novēršanai, ja tādi ir konstatēti	

6. PRINCIPS

Uzņēmumam ir neatkarīgs ārējais revidents.

Kritērijs	Atbilstība
Padome un Revīzijas komiteja, ja tāda ir izveidota, nosaka ārējā revidenta atlases kritērijus	●
Uzņēmumam ir neatkarīgs ārējais revidents ar atbilstošu kvalifikāciju	●
Viena ārējā revidenta pilnvaru laiks nepārsniedz 5 gadus	●

7. PRINCIPS

Uzņēmums nodrošina caurskatāmu padomes locekļu ievēlēšanas un atsaukšanas kārtību.

Kritērijs	Atbilstība
Uzņēmumā ir apstiprināta padomes locekļu atlases un atsaukšanas kārtība	●
Par padomes locekļiem, kuri tiek virzīti ievēlēšanai vai atkārtotai ievēlēšanai, uzņēmums sniedz savlaicīgu un pietiekamu informāciju uzņēmuma akcionāriem	●
Padomes lielums ir atbilstošs uzņēmuma darbības specifikai	●
Padomes locekli ievēlē uz termiņu ne ilgāku par pieciem gadiem	●

8. PRINCIPS

Padomes locekļiem kopā ir atbilstoša pieredze un kompetence.

Kritērijs	Atbilstība
Padomei kopumā piemīt prasmju, pieredzes un zināšanu kopums, to vidū par attiecīgo nozari, lai pilnvērtīgi spētu pildīt savus pienākumus	●
Veidojot padomes sastāvu, tiek ievēroti dažādības principi	●
Padomē pārstāvēti abi dzimumi	●
Valde izstrādā ievada apmācības programmu un nodrošina jaunajiem padomes locekļiem ievada apmācību	●

9. PRINCIPS

Uzņēmuma padomē ir neatkarīgi padomes locekļi.

Kritērijs	Atbilstība
Uzņēmums izvērtē un akcionāri nosaka neatkarīgo padomes locekļu īpatsvaru	●
Vismaz puse no padomes locekļiem ir neatkarīgi	●
Neatkarīgie padomes locekļu kandidāti iesniedz apliecinājumu par savu atbilstību neatkarības kritērijiem	●

Pirms padomes vēlēšanām uzņēmums veic padomes locekļu neatkarības novērtējumu atbilstoši pieejamajai informācijai	
---	---

10. PRINCIPS

Uzņēmumā ir ieviesta atalgojuma politika.

Kritērijs	Atbilstība
Uzņēmumā ir ieviesta atalgojuma politika, kuru izstrādājusi valde, izskatījusi padome un apstiprinājusi akcionāru sapulce	
Padome reizi gadā nosaka valdei sasniedzamos finanšu un nefinanšu mērķus, to ietekmi uz atalgojuma mainīgo daļu un kontrolē to	
Padomes locekļiem nenosaka atalgojuma mainīgo daļu, kā arī neizmaksā jebkādu kompensāciju atsaukšanas no amata vai amata atstāšanas gadījumā izpildi	
Valde reizi gadā sagatavo ziņojumu par atalgojumu, kas piešķirts katram esošajam un bijušajam valdes un padomes loceklim	

11. PRINCIPS

Uzņēmumā ir noteikta un saprotama padomes darba organizācija.

Kritērijs	Atbilstība
Padome savu darbu organizē saskaņā ar padomes nolikumu un darba kalendāru	
Padome notur vismaz vienu atsevišķu padomes sēdi gadā uzņēmuma stratēģijas un tās izpildes apspriešanai	
Uzņēmuma budžetā paredz padomes darbības nodrošināšanai nepieciešamo finansējumu	
Padome reizi gadā veic padomes darba pašnovērtējumu un tā rezultātus izskata padomes sēdē	
Padome ir izvērtējusi komiteju izveides nepieciešamību (ja ir izveidota komiteja, skatīt principu # 12.1.)	

12. PRINCIPS

Padome pieņem informētus un izsvērtus lēmumus.

Kritērijs	Atbilstība
Padomei laikus un pietiekamā apmērā ir pieejama valdes sagatavota informācija lēmumu pieņemšanai	
Padome nosaka informācijas aprites kārtību, arī padomes tiesības pieprasīt informāciju no valdes, kas nepieciešama padomei lēmumu pieņemšanai	
Padomes loceklis analizē informāciju un sagatavo priekšlikumus lēmumu pieņemšanai padomē	
Padome, pieņemot lēmumus, izvērtē riskus, īstermiņa un ilgtermiņa ietekmi uz uzņēmuma vērtību, ilgtspēju un atbildīgu attīstību	

13. PRINCIPS

Valdes un padomes locekļi skaidri apzinās interešu konflikta izpausmes un ir informēti par nepieciešamo rīcību interešu konflikta gadījumā.

Kritērijs	Atbilstība
Padome definē pazīmes, kas norāda uz interešu konfliktu, un nosaka interešu konflikta novēršanas un pārvaldības kārtību	●
Padomes vai valdes locekļi nepiedalās lēmumu pieņemšanā jautājumos, kuros uzņēmuma intereses nonāk pretrunā ar padomes, valdes locekļu vai ar tiem saistīto personu interesēm	●
Personas, uz kurām attiecas interešu konflikta novēršanas pienākums, regulāri piedalās apmācībās par rīcību interešu konflikta situācijās	●

14. PRINCIPS

Uzņēmums savlaicīgi nodrošina dalībniekus ar informāciju par dalībnieku sapulces norisi, sniedzot visu nepieciešamo informāciju lēmumu pieņemšanai.

Kritērijs	Atbilstība
Uzņēmums laikus informē akcionārus par akcionāru sapulces darba kārtību, norisi un balsošanas kārtību, kā arī par jebkādam ar to saistītām izmaiņām	●
Vienlaikus ar sapulces izsludināšanu uzņēmums nodrošina iespēju akcionāriem iepazīties ar lēmumu projektiem, par kuriem sākotnēji plānots balsot sapulcē. Uzņēmums nekavējoties informē akcionārus par papildus iesniegtajiem lēmumu projektiem	●
Uzņēmums nodrošina akcionāriem iespēju pirms akcionāru sapulces iesniegt jautājumus par darba kārtībā iekļautajiem jautājumiem un lēmumu projektiem	●
Lēmumu projekti un tiem pievienotie dokumenti sniedz detalizētu, skaidru un pilnīgu informāciju par izskatāmo jautājumu	●

15. PRINCIPS

Uzņēmums veicina efektīvu akcionāru iesaisti lēmumu pieņemšanā un iespējami lielāku akcionāru dalību akcionāru sapulcēs.

Kritērijs	Atbilstība
Akcionāru sapulce tiek sasaukta un noturēta akcionāriem ērti pieejamā vietā un laikā	●
Uzņēmums nodrošina akcionāru iespējas piedalīties akcionāru sapulcē attālināti	●
Uzņēmums nosaka atbilstošu akcionāru sapulces ilgumu un dod iespēju akcionāriem sapulces laikā paust savu viedokli un iegūt nepieciešamo informāciju lēmumu pieņemšanai	●
Uzņēmums izsludina jaunu akcionāru sapulci, ja sapulces darba kārtībā iekļautos jautājumus nav iespējams izskatīt paredzētajā laikā	●
Uzņēmums aicina valdes un padomes locekļus, padomes locekļu kandidātus, revidentu un iekšējo auditoru, kā arī citas personas dalībai akcionāru sapulcē atbilstoši sapulcē izskatāmajiem jautājumiem	●

Akcionāru sapulce pieņem lēmumus atbilstoši iepriekš izsludinātajiem lēmumu projektiem	
--	---

16. PRINCIPS

Uzņēmums izstrādā un ar akcionāriem apspriež dividenžu politiku.

Kritērijs	Atbilstība
Uzņēmums ir izstrādājis un publiskojis aktuālu dividenžu politiku	
Dividenžu politika ir apspriesta ar akcionāriem akcionāru sapulces laikā	

17. PRINCIPS

Uzņēmums regulāri un laikus informē akcionārus un citas ieinteresētās personas par uzņēmuma saimniecisko darbību, finanšu rezultātiem, pārvaldību un citiem aktuāliem jautājumiem.

Kritērijs	Atbilstība
Uzņēmums laikus atklāj pilnīgu, precīzu, objektīvu, aktuālu un patiesu informāciju	
Uzņēmums informāciju visiem akcionāriem atklāj vienlaikus un vienādā apjomā	
Uzņēmums mājaslapā atklāj informāciju par uzņēmuma pārvaldību, stratēģiju vai darbības virzieniem un publicē finanšu pārskatus	
Uzņēmums nodrošina informāciju gan latviešu valodā, gan vēl vismaz vienā tādā valodā, kas ir saprotama lielākajai daļai uzņēmuma ārvalstu akcionāru un citām ieinteresētām personām	

Plašāk par uzņēmuma korporatīvās pārvaldības praksi var lasīt Korporatīvās pārvaldības ziņojumā par 2022.gadu, kas pieejams *Rīgas ūdens* mājaslapā www.rigasudens.lv.

GRI 102-11

06.7. Korporatīvā sociālā atbildība

Korporatīvā sociālā atbildība ir Kapitālsabiedrības atbildība rīkoties ētiski un ņemt vērā darbības ietekmi uz sabiedrību kopumā, vienlaikus saglabājot resursus un darbojoties tādā veidā, kas veicina uzņēmējdarbību ilgtermiņā. Kapitālsabiedrība savā ikdienas darbībā dara vairāk, nekā prasa likums, un brīvprātīgi pilda sociālos un vides aizsardzības mērķus. Tā ietver vairākas jomas – uzņēmējdarbību un cilvēktiesības, ziņošanu par korporatīvo sociālo atbildību, uzņēmuma pieeju arī publisko iepirkumu jomā.

Izglītojošie un karjeras projekti

Sabiedrība, ievērojot korporatīvās pārvaldības principus, īsteno interaktīvu ārējo komunikāciju ar visām iesaistītajām pusēm, sevišķi veicina izpratni par ūdenssaimniecības jautājumiem sabiedrībā kopumā. *Rīgas ūdens* ir īstenojis plašu izglītojošu un izzinošu programmu, lai informētu un izglītotu sabiedrību par uzņēmuma darbību un ietekmi uz apkārtējo vidi, sabiedrības ikdienu, videi draudzīgu paradumu veidošanu. Plašāk par šo sniegumu ir skaidrots Pārskata 11.7.sadaļā.

Uzņēmums par ļoti būtisku jomu ir atzinis jauniešu izglītošanu un popularizē ar uzņēmuma darbību saistīto profesiju un arodu nozīmi. Plašāk par uzņēmuma iesaisti darbinieku pēctecības nodrošināšanā

lasīt Pārskata 11.2.sadaļā.

Uzņēmums arī saglabā tās vēsturiskās liecības, kas skaidro ūdens apgādes attīstību pilsētā. Ar *Rīgas ūdens* atbalstu ir izveidota izglītojoša filma par Rīgas ūdensapgādes vēsturi – “Ceļojums pagātnē” – sākot no senākiem laikiem līdz pat mūsdienām, ar plašu kino un foto materiālu klāstu. Šobrīd tā ir skatāma *Rīgas ūdens* Youtube kontā <https://www.youtube.com/watch?v=z4Kxmgnd5hM>.

Dalība Muzeju naktī

Rīgas ūdens pamatoti lepojas ar unikālu industriālo kultūras pieminekli - Baltezers ūdenssūkņu staciju. 2022.gadā Muzeju nakts ietvaros Baltezers ūdenssūkņu stacijas vēsturisko ekspozīciju apmeklēja vairāk nekā 500 cilvēku, piedaloties eksponātu apskatē zinošu gidu pavadībā.

Ziedojam Ukrainai

Ar Rīgas domes 25.05.2022. lēmumu Nr.1564 “Par piekrišanu SIA “Rīgas ūdens” dāvinājumam (ziedojumam) vispārējam atbalstam Ukrainas sabiedrībai” *Rīgas ūdens* saņēma atļauju veikt ziedojumu 10 000 EUR apmērā Ukrainas ūdenssaimniecības darbības nodrošināšanai. Ziedojums tika veikts ar fonda “Ziedot.lv” līdzdalību.

Iniciatīvas “Uzņēmēji mieram” ietvaros, sadarbībā ar LŪKA, *Rīgas ūdens* ziedoja četrus dīzeļģeneratorus Ukrainas ūdenssaimniecības un komunālo pakalpojumu uzņēmumiem, ko saņēma kolēģi Nižinā, Burštinā, Žovti Vodi un Ičņā.

GRI 102-11

06.8. Iekšējās kontroles sistēma

Rīgas ūdens ir izveidota iekšējās kontroles sistēma (ņemot vērā COSO standartus). Trīs galvenie iekšējās kontroles sistēmas mērķi ir: *Rīgas ūdens* darba procesu efektivitāte, sniegtās informācijas ticamība, darbības atbilstība normatīvajiem aktiem. Lai sasniegtu augstāk minētos mērķus gan uzņēmuma, gan funkciju līmenī, tiek pastāvīgi pilnveidoti iekšējās kontroles sistēmas elementi: kontroles vide, risku novērtēšana, kontroles pasākumi, informācijas un saziņas nodrošināšana, kā arī uzraudzība.

- **Kontroles vide:**
Rīgas ūdens veicina uz godprātīgiem principiem balstītu komercdarbību, atbilstību ētikas normām, kā arī veic nepieciešamās darbības, lai novērstu krāpšanas un korupcijas riskus un nodrošinātu kontroles vides pilnveidi. Uzņēmuma organizatoriskā struktūra veidota tā, lai sekmētu mērķu sasniegšanu un uzdevumu izpildi, nodrošinātu efektīvu lēmumu pieņemšanas procesu, atbildības deleģējumu un skaidru izpildes pārskatu sniegšanas procesu par darbības rezultātu izpildi.
- **Ziņošana:**
ietver gan iekšējos, gan ārējos ziņojumus par finanšu un nefinanšu darbību. Iekšējie ziņojumi nodrošina *Rīgas ūdens* vadību ar precīzu un pilnīgu informāciju lēmumu pieņemšanai un darbības uzraudzībai. Savukārt ārējie ziņojumi informē dalībnieku un citas ieinteresētās puses par uzņēmuma finansiālo stāvokli un darbības rezultātiem.
- **Atbilstība:**
Rīgas ūdens strādā atbilstoši ārējiem un iekšējiem normatīvajiem aktiem. Iekšējie normatīvie akti un to atbilstība ārējam regulējumam tiek regulāri pārskatīti, tiek identificēti un novērtēti iespējamie riski un izstrādātas atbilstošas papildu kontroles.
- **Risku novērtēšana:**
Rīgas ūdens regulāri apzina iespējamos riskus un nepārtraukti pilnveido risku vadības un

uzraudzības procesu, risku novērtēšana tiek integrēta visos uzņēmuma pārvaldības procesos. Regulāri tiek veikta risku identificēšana, risku izvērtēšana, reaģēšana uz riskiem un pastāvīgi īstenota risku vadības procesa uzraudzība un ziņošana.

- **Kontroles pasākumi:**

Rīgas ūdens ievieš tādus kontroles pasākumus, kuri visos organizatoriskajos līmeņos un funkcijās nodrošina uzdevumu un vadības rīkojumu izpildi un atbilstību normatīvo aktu prasībām. *Rīgas ūdens* ir izstrādājis un ievēro Korupcijas un interešu konflikta novēršanas politiku un Risku politiku, kas veido uzņēmuma risku kontroles vides pamatus.

- **Informācijas apmaiņa un saziņa:**

Iekšējās informācijas aprites un kontroles sistēmas nodrošina pārbaudītu un precīzu informāciju gan iekšējai komunikācijai, gan ārējiem lietotājiem. *Rīgas ūdens* nodrošina ticamu, atbilstošu, savlaicīgu, aktuālu, precīzu, dokumentētu un pieejamu informāciju. Iekšējās informācijas aprites un saziņas sistēma nodrošina, ka *Rīgas ūdens* darbinieki ir informēti par sasniedzamajiem mērķiem, iekšējiem normatīvajiem aktiem, *Rīgas ūdens* ētikas principiem.

- **Uzraudzība:**

Uzņēmuma vadība atbild par regulāru kontroļu novērtēšanu un uzlabošanu, savukārt vadības darba izpildi uzrauga padome. Iekšējais audits pārbauda kontroļu darbību un novērtē to efektivitāti, ārējais revidents sniedz atzinumu par finanšu pārskatu patiesumu un atbilstību. Visas pārraudzības institūcijas ir neatkarīgas savā darbībā.

- **Iekšējais audits:**

Kopš 2020.gada Sabiedrībā iekšējā audita funkcijas nodrošināšanai ir piesaistīts kvalificēts ārpalpojuma sniedzējs. Uzņēmumā ir arī izstrādāts iekšējā audita stratēģiskais plāns 2020.-2024.gadam. Iekšējais audits sniedz pārskatu padomei.

GRI 102-16

GRI 102-18

07. PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PRINCIPI

07.1. Ieinteresēto pušu iesaiste

Rīgas ūdens veic pašvaldības deleģētās funkcijas ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu jomā un uzņēmuma darbība ietver četrus galvenos funkcionālos procesus pakalpojumu sniegšanai:

- ūdens ieguve, uzkrāšana un sagatavošana līdz padevei centralizētajā ūdensvada tīklā;
- ūdens piegāde no padeves vietas centralizētajā ūdensvada tīklā līdz piederības robežai;
- notekūdeņu savākšana centralizētajā kanalizācijas sistēmās (izņemot notekūdeņu savākšanu lietus kanalizācijas sistēmās) no piederības robežas un novadīšana līdz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām;
- notekūdeņu attīrīšana un novadīšana vidē, tai skaitā virszemes ūdensobjektos.

Katrā no minētajiem procesiem tika identificētas ieinteresētās puses, un šis process notika 2021.gadā, kad *Rīgas ūdens* izstrādāja pirmo ilgtspējas pārskatu.

Iekšējās ieinteresētās puses ir darbinieki, valde un padome, kā arī kapitāla daļu turētājs un tā pārstāvis. Ārējās ieinteresētās puses tiek kategorizētas četrās grupās:

1. Piegādātāji, pakalpojumu sniedzēji;
2. Klienti;
3. Regulējošās un uzraugošās iestādes;
4. Sadarbības partneri.

Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm noris dažādos līmeņos: konsultācijas – aktuālu jautājumu noskaidrošana; sarunas – kolektīva apspriešanās; iesaiste – viedokļu apmaiņa bez kopīgas lēmuma pieņemšanas un sadarbības; partnerība – kopīga lēmuma pieņemšana un sadarbība.

- Kapitāla daļu turētājs, padome, valde – partnerība;
- Darbinieki – sarunas un konsultācijas.

Sadarbība ar ārējām ieinteresētajām pusēm lielākoties balstās uz iesaisti. Ārējās ieinteresētās puses un to iesaiste galvenajos procesos (*Rīgas ūdens* vērtību ķēde):

- Regulējošās un uzraugošās iestādes (C);
- Preču un iekārtu piegādātāji (A.1). ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu pakalpojumi (A.2, A.3);
- Projektēšanas pakalpojumu sniedzēji (A.4);
- Klienti (B);
- Dūņu utilizācija (A.5);
- Izglītības iestādes, pētniecības institūti (D.1), NVO (D.2);
- Citi infrastruktūras uzņēmumi (D.3).

Ieinteresētā puse un sadarbības līmenis

A Piegādātāji, pakalpojumu sniedzēji (*sadarbības līmenis – iesaiste*)

A.1 Preču un iekārtu piegādātāji

A.2 Ūdensapgādes / kanalizācijas tīklu remontu pakalpojumu sniedzēji

A.3 Ūdensapgādes / kanalizācijas tīklu būvniecības darbu pakalpojumu sniedzēji

A.4 Projektēšanas pakalpojumu sniedzēji

A.5 Dūņu utilizācijas uzņēmumi

B Klienti (*sadarbības līmenis – iesaiste*)

B.1 Daudzdzīvokļu māju (dzīvokļu) īpašnieki, pārvaldnieki

B.2 Daudzdzīvokļu māju apsaimniekotāji

B.3 Privātmāju īpašnieki

B.4 Nedzīvojamo ēku īpašnieki, lietotāji (ražotnes, noliktavas, uzņēmumi)

B.5 Sabiedrisko ēku, izglītības iestāžu, sociālo un kultūras iestāžu īpašnieki, lietotāji, pārvaldītāji

C Regulējošās un uzraugošās iestādes (*sadarbības līmenis – konsultācijas un iesaiste*)

C.1 Rīgas domes struktūrvienības (Pilsētas attīstības departaments, Satiksmes departaments, Mājokļu un vides departaments u.c.)

C.2 Valsts pārvaldes iestādes (Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Centrālā finanšu un līgumu aģentūra, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija)

D Sadarbības partneri (*Sadarbības līmenis – iesaiste*)

D.1 Izglītības iestādes, pētniecības institūti, vides organizācijas

D.2 Nevalstiskās organizācijas

D.3 Citi infrastruktūras uzņēmumi, ar kuriem ir kopīga infrastruktūra / sadarbība infrastruktūras jomā

GRI 102-40

GRI 102-43

07.2. Pieeja sadarbībai ar ieinteresētajām pusēm

Rīgas ūdens gan attiecībās ar darbiniekiem, gan klientiem, gan sadarbības partneriem īsteno saprātīgu informācijas aizsardzību, izvērtējot un nosakot ierobežotas pieejamības statusu un aizsardzības pasākumus konkrētai uzņēmuma informācijai, tā nodrošinot fizisko personu datu un komercnoslēpuma neizpaušanu.

Attiecībās ar klientiem – ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotājiem – *Rīgas ūdens* īsteno atbildīgu, profesionālu un godīgu politiku, veicina klientu uzticamību sniegtajiem ūdenssaimniecības pakalpojumiem un iedzīvotāju iesaistīšanos ūdens piesārņojuma novēršanā.

Attiecībās ar sadarbības partneriem *Rīgas ūdens* iestājas par ētisku un atbildīgu biznesa vidi un godīgu biznesa prakses veidošanu, kā arī aicina nepieļaut krāpnieciskas un koruptīvas darbības gan sadarbībā ar uzņēmumu, gan arī savā darbībā. *Rīgas ūdens* ir svarīgi izvairīties no negodprātīgiem darījumu partneriem vai partneriem ar sliktu reputāciju, kā arī atbildīgi pieņemt lēmumus par darījumu veikšanu vai arī atteikšanos no tiem.

Rīgas ūdens tika veiktas intervijas ar iekšējām ieinteresētajām pusēm (darbiniekiem, valdi, padomi), ņemti vērā 2020.gada septembrī veiktās klientu aptaujas rezultāti, kā arī ārējo ieinteresēto pušu anketēšana. Arī 2022.gada Pārskata sagatavošanā ir izmantots minētās sadarbības rezultātā noteikto būtisko jomu izvērtējums. Tā kā turpmāko pārskatu sagatavošanā arī plānots pilnveidot ziņošanas pieeju, veicinot nefinanšu informācijas atklāšanas kvalitāti, sevišķi reaģējot uz plašākām ieinteresēto pušu vajadzībām, 2023.gadā *Rīgas ūdens* plāno veikt atkārtotu ieinteresēto pušu aptauju, kuras dati tiks izmantoti, nosakot būtiskās jomas.

GRI 102-40

GRI 102-43

07.3. Darbinieku iesaiste

Rīgas ūdens īsteno ikgadēju darbinieku piesaistes un apmierinātības pētījumu, kura gaitā tiek noskaidrots darbinieku viedoklis dažādos ar darbu saistītos jautājumos. Izvērtējot pētījuma rezultātus, meklējam risinājumus vājo pušu novēršanai un fokusējam uzmanību uz pamatotām aktivitātēm darbinieku apmierinātības uzlabošanai.

2022.gadā *Rīgas ūdens* darbinieku apmierinātība un iesaiste tika novērtēta ar 86 punktiem, kamēr valstī vidējais darbinieku apmierinātības un iesaistes rādītājs 2022.gadā bija 75 punkti. Saskaņā ar pētījuma rezultātiem *Rīgas ūdens* darbinieki augstu vērtē savu darba kolektīvu un kolēģus, kā arī

sniegto stabilitāti, vienlaikus kā uzlabojamās jomas norādot: sadarbību starp struktūrvienībām, informācijas apriti un pieejamību, kā arī darba vidi / apstākļus.

GRI 102-41
GRI 102-43
GRI 405
GRI 406

07.4. Galvenās atziņas, kas radušās no ieinteresēto pušu iesaistes

Iekšējo un ārējo ieinteresēto pušu redzējums par izvirzīto ilgtspējas jomu būtiskumu *Rīgas ūdens* darbībā un tās plānošanā ir samērā līdzīgs, taču atsevišķas jomas ārējās ieinteresētās puses atzina par būtiskākām nekā uzņēmuma pārstāvji. Tās ir:

- Godīga un ētiska uzņēmējdarbība;
- Ūdens apgādes un attīrīšanas procesa efektivitāte;
- Ieguldījumi valsts ekonomikā;
- Atbalsts vietējām kopienām;
- Ilgtspējīgas un zaļas domāšanas veicināšana.

Nosakot *Rīgas ūdens* būtiskās ilgtspējas jomas, kas aptver uzņēmuma ekonomiskās atbildības, vides un sociālās ieinteresētās aspektus (tai skaitā attiecībā uz darbiniekiem un darba vidi, sabiedrību un atbildību par pakalpojumu), tika konstatēts, ka ieinteresētās puses par svarīgām atzina papildu ilgtspējas jomas, un kuras tiešā veidā neietilpst nevienā no ANO mērķiem un tām nav atbilstoša GRI indikatora:

- Klientu apmierinātība ar sniegtajiem pakalpojumiem;
- Avārijas situāciju risināšanas efektivitāte un pārvaldība;
- Informācijas un datu aizsardzība.

Rīgas ūdens minētās trīs jomas ietver arī Pārskatā, jo avārijas situāciju risināšana ir nozīmīga gan attiecībā uz vides aspektiem, gan kā arī kopumā ietekmē klientu apmierinātību ar uzņēmuma sniegtajiem pakalpojumiem.

GRI 102-43
GRI 102-44

07.5. Pārskata veidošana principi

Pārskata sagatavošanā *Rīgas ūdens* ir ievērojis GRI standartā noteiktos pārskatu sagatavošanas standartus un kritērijus:

- Ieinteresēto pušu iesaiste – uzņēmumam jāidentificē tā ieinteresētās puses un ziņojumā jāatspoguļo, kā tiek adresētas un piepildītas šo pušu vēlmes un redzējums, kā uzņēmums veido sadarbību ar dažādām ieinteresētajām pusēm;
- Ilgtspējas konteksts – ziņojumam jāatspoguļo uzņēmuma darbība plašākā ilgtspējas kontekstā, ietverot ne tikai vietējo komponenti, bet arī raugoties plašāk – valsts un globālā mērogā, kā arī aptverot ne tikai šī brīža darbības, bet arī nākotnes stratēģiskos mērķus;
- Būtiskums – ziņojumam jāatspoguļo:
  - uzņēmuma darbības, kas rada būtisku ietekmi uz ekonomiku, vidi, un sabiedrību;
  - aspektus, kas būtiski ietekmē ārējās ieinteresētās puses.
- Vispusība – ziņojumam jāatspoguļo būtiskākās jomas un to mērvienības, kā arī ieinteresētās faktori, lai ieinteresētās pusēm ir iespēja sekot līdzi un pārbaudīt uzņēmuma progresu.

Ilgtspējas ziņojumam, kas izstrādāts atbilstoši GRI standartiem, jāatbilst astoņiem kvalitātes kritērijiem:

- Precizitāte – ziņojumā ietvertajai informācijai ir jābūt konkrētai un izmērāmai;
- Līdzsvars – ziņojumā jāietver gan uzņēmuma darbības pozitīvie aspekti, gan tie, kuriem nepieciešami uzlabojumi, tādējādi novērtējot uzņēmuma kopējo sniegumu;
- Skaidrība – ziņojums tiek izstrādāts un publicēts veidā, kas ir uztverams un pieejams ieinteresētām pusēm;
- Salīdzināmība – uzņēmums regulāri apkopo datus par ziņojumā atspoguļoto informāciju, lai tā mērķu izpildes progress balstītos uz salīdzināmiem datiem;
- Pilnīgums – uzņēmums sniedz pietiekamu informācijas apjomu, lai var novērtēt uzņēmuma ietekmi pārskata periodā;
- Ilgtspējas konteksts – pārskatā iekļautā informācija sniedz priekšstatu par uzņēmuma attīstību un ietekmi plašākā attīstības kontekstā;
- Savlaicīgums – uzņēmums savlaicīgi apkopo nepieciešamos datus (norādot informāciju par pēdējiem atjauninājumiem) un padara tos pieejamus ieinteresētās pusēm;
- Pārbaudāmība – ziņojuma izstrādes process un rezultāti tiek dokumentēti tādā veidā, lai ārējas neatkarīgas pārbaudes rezultātā uzņēmums spētu pamatot ziņojumā pausto informāciju un izmantotās metodes.

08. BŪTISKO ILGTSPĒJAS JOMU NOTEIKŠANA

08.1. Būtiskāko ilgtspējas jomu identificēšanas process

Rīgas ūdens būtiskākās ilgtspējas jomas tika noteiktas sešos soļos:

- Uzņēmuma iekšējo normatīvo dokumentu analīze;
- Saikne starp identificētajām uzņēmuma ilgtspējas jomām / aktivitātēm un *Rīgas ūdens* izvēlētajiem ANO ilgtspējas mērķiem un GRI standarta prasībām;
- Konsultācijas ar uzņēmuma iekšējām ieinteresētajām pusēm (intervijas);
- Identificēto jomu kalibrēšana;
- Konsultācijas ar uzņēmuma ārējām ieinteresētajām pusēm (anketēšana);
- Saraksts ar uzņēmuma būtiskajām ilgtspējas jomām / būtiskuma matrica.

Lai identificētu tās jomas un darbības, kuras uzņēmumam ir būtiskas gan tagadnes, gan nākotnes skatījumā, tika analizēti *Rīgas ūdens* iekšējie normatīvie akti – Korporatīvās sociālās atbildības un ilgtspējas politika, vidējā termiņa darbības stratēģija 2019. – 2022.gadam (spēkā līdz 02.09.2022., kad ar padomes lēmumu apstiprināta *Rīgas ūdens* vidēja termiņa darbības stratēģijas 2022. – 2024.gadam), klientu un darbinieku apmierinātības aptauju rezultāti. Izvērtējuma rezultātā tika izveidots paplašināts saraksts ar potenciālajām ilgtspējas jomām, kā arī esošajām un plānotajām aktivitātēm, kas atbilst ilgtspējas kontekstam.

Lai identificētu tās ilgtspējas jomas, kuras *Rīgas ūdens* var piemērot nākamajiem plānošanas periodiem, tika veikts uzņēmuma izvēlēto ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu un identificēto būtisko ilgtspējas jomu kartējums, identificējot savstarpējo sasaisti. Atsevišķas būtiskās ilgtspējas jomas var tikt attiecinātas uz vairākiem ilgtspējīgas attīstības mērķiem.

Izvēlētais ANO ilgtspējīgas attīstības mērķis	Sasaiste ar identificētajām būtiskajām ilgtspējas jomām
Tīrs ūdens un sanitārija (6. mērķis)	Kvalitatīvi pakalpojumi. Ūdens un kanalizācijas pakalpojumu pieejamība. Ūdens apgādes un attīrīšanas procesa efektivitāte Resursu un enerģijas patēriņš. Darbības rezultātā radītais piesārņojums (ūdens, troksnis, emisijas)
Cienīgs darbs un ekonomiskā izaugsme (8.mērķis)	Darbinieku apmierinātība un attīstība. Darbinieku arodveselība un drošība. Iesaiste nozares politikas veidošanā – aktīva pilsoniskā iesaiste. Godīga un ētiska uzņēmējdarbība, kas atbilst LR likumdošanas prasībām, to skaitā atvērta un godīga ieinteresētās pušu iesaiste, komunikācija un sadarbība
Ražošana, inovācijas un infrastruktūra (9. mērķis)	Ieguldījumi infrastruktūras attīstībā. Kvalitatīvi pakalpojumi
Atbildīgs patēriņš un ražošana (12.mērķis)	Resursu un enerģijas patēriņš. Atbilstība vides aizsardzības prasībām Darbības rezultātā radītais piesārņojums (ūdens, troksnis, emisijas)
Rīcība klimata jomā (13.mērķis)	Ilgspējas un zaļas domāšanas veicināšana
Dzīvība ūdenī (14. mērķis)	Resursu un enerģijas patēriņš Darbības rezultātā radītais piesārņojums (ūdens, troksnis, emisijas)

GRI 102-46

GRI102-47

08.2. Identificētās ilgtspējas jomas, to raksturojums

A	Darbinieku apmierinātība un attīstība Iekļaujoša un nediskriminējoša darba vide, tostarp darba tirgum un tā attīstības tendencēm atbilstošs atalgojums. Tiek nodrošināta darbinieku kompetenču pilnveide, kvalifikācijas paaugstināšana, attīstības un izaugsmes iespējas un zināšanu pārmantojamība.
B	Darbinieku arodveselība un darba drošība Tiek nodrošināta darba aizsardzības atbilstība normatīvo aktu prasībām, t.sk., nelaiemes gadījumu uzskaitē, analīze, preventīvo pasākumu noteikšana. Darbiniekiem tiek nodrošināta veselības apdrošināšana. Atbilstība normatīvo aktu prasībām darba aizsardzības jomā.
C	Godīga un ētiska uzņēmējdarbība Atbilst LR normatīvo aktu prasībām, t.sk. atvērta un godīga ieinteresēto pušu iesaiste, komunikācija un sadarbība. Uzņēmuma darbība un sadarbība ar interešu pusēm notiek atbilstoši ētikas, godprātīgas uzņēmējdarbības un tiesību aktu normām, nepieļaujot slēptas vienošanās, tirgus stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, interešu konfliktu u.c. negodprātīgas darbības. Tiek veikti preventīvi pasākumi (t.sk. izstrādātas politikas un procedūras) šādu risku novēršanai.
D	Informācijas un datu aizsardzība Uzņēmums ir ieviesis un īsteno informācijas un datu aizsardzības principus, izmantojot atbilstošas sistēmas, definētas procedūras un politikas.
E	Kvalitatīvi pakalpojumi Uzņēmuma sniegtie pakalpojumi ir kvalitatīvi, savlaicīgi un uzticami. Pakalpojumi atbilst klientu vajadzībām, ir droši un nerada apdraudējumu klientu veselībai.
F	Ūdens un kanalizācijas pakalpojuma pieejamība Uzņēmuma pakalpojums ir pieejams visiem, kas to vēlas saņemt <i>Rīgas ūdens</i> pārvaldītās teritorijas ietvaros. Ekonomiskā pieejamība – pakalpojuma cena (tarifs), t.sk. ar pieslēguma izveidi saistītās izmaksas, ir atbilstošas iedzīvotāju spējai iegādāties šos pakalpojumus.
G	Ūdens apgādes un attīrīšanas procesa efektivitāte. Procesi tiek organizēti ar augstu efektivitāti, t.i., ar iespējami nelielu enerģijas un resursu patēriņu. Tiek veikti procesu optimizācijas, automatizācijas un digitalizācijas pasākumi.
H	Ieguldījumi valsts ekonomikā Uzņēmuma rentabilitāte, ieguldījums valsts ekonomikā nodokļu, dividenžu, darbavietu, investīciju veidā.
I	Resursu un enerģijas patēriņš Uzņēmums sistemātiski seko līdzi tā darbības ietvaros izmantotajam resursu un enerģijas apjomam, tiek meklēti alternatīvi risinājumi, kā samazināt radīto ietekmi uz vidi (papildus ārējo normatīvo aktu prasībām).
J	Atbilstība vides aizsardzības prasībām Uzņēmums ievēro normatīvajos aktos noteiktās vides aizsardzības prasības, plāno papildu pasākumus, kas nākotnē samazinātu negatīvo ietekmi uz vidi.
K	Darbības rezultātā radītais piesārņojums (ūdens, troksnis, emisijas) Uzņēmums veic uzskaiti par savas darbības rezultātā radīto ietekmi uz vidi un īsteno mērķtiecīgus pasākumus, lai to samazinātu (papildus ārējo normatīvo aktu prasībām).
L	Iesaiste nozares politikas veidošanā – aktīva pilsoniskā iesaiste Uzņēmums aktīvi iesaistās nozares politikas veidošanā, sniedzot rekomendācijas publiskās pārvaldes institūcijām un īstenojot savu interešu aizstāvību. Aktīvi piedalās uzņēmējdarbības un nozares asociācijās.
M	Atbalsts vietējām kopienām Uzņēmums laika, naudas vai zināšanu ieguldījuma veidā veic pasākumus (nesaistītus vai netieši saistītus ar tā biznesa vajadzībām), lai uzlabotu Rīgas vai tās apkaimju vidi, sekmētu

	sabiedriskās aktivitātes.
N	Ieguldījumi infrastruktūras attīstībā Uzņēmums regulāri un mērķtiecīgi veic ieguldījumus, lai atjaunotu un modernizētu novecojušo infrastruktūru un paplašinātu esošo tīklu.
O	Ilgspējīgas un zaļas domāšanas veicināšana Uzņēmums veic sabiedrību izglītojošus pasākumus, lai veicinātu ilgtspējīgu un videi labvēlīgu paradumu ieviešanu sabiedrības ikdienā.
P	Klientu apmierinātība ar sniegtajiem pakalpojumiem Uzņēmumam ir svarīgi iegūt atgriezenisko saiti un apmierināt klientu vajadzības. Tiek nodrošināts kvalitatīvs klientu serviss, kas ietver atsaucīgu personālu un savlaicīgu saņemto iesniegumu apstrādi.
R	Avārijas situāciju risināšanas efektivitāte un pārvaldība Savlaicīga un efektīva komunikācija par avārijas situācijām; savlaicīga avārijas situāciju risināšana.

GRI 102-47

08.3. Iekšējo un ārējo ieinteresēto pušu iesaistes rezultāti – būtiskās ilgtspējas jomas

Ieinteresēto pušu iesaistes un būtiskuma matricas izveides rezultātā no sākotnēji identificētā saraksta izslēgtas tās jomas, kas atrodas aiz vidējās ieinteresētās līnijas – par mazāk būtiskām jomām uzskatāmi ieguldījumi valsts ekonomikā (H) un atbalsts vietējām kopienām (M).

Tādējādi **Rīgas ūdens ilgtspējas pārskata izstrādei tika noteiktas 15 būtiskās ilgtspējas jomas**, kas aptver uzņēmuma ekonomiskās atbildības, vides un sociālās ieinteresētās aspektus (tai skaitā attiecībā uz darbiniekiem un darba vidi, sabiedrību un atbildību par pakalpojumu).

Vienlaikus konstatēts, ka papildu ilgtspējas jomas, kuras var ietvert ilgtspējas pārskatā un mērķu noteikšanā un kuras tiešā veidā neietilpst nevienā no ANO mērķiem, ir:

- Klientu apmierinātība ar sniegtajiem pakalpojumiem;
- Avārijas situāciju risināšanas efektivitāte un pārvaldība;
- Informācijas un datu aizsardzība.

Par minētajām jomām *Rīgas ūdens* ziņo izmantojot indikatorus RŪ-1 (klientu apmierinātība ar sniegtajiem pakalpojumiem), RŪ-2 (avārijas situāciju risināšanas efektivitāte un pārvaldība) un RŪ-3 (informācijas un datu aizsardzība).

11.attēls Ieinteresētās pušu iesaistes un būtiskuma matricas

Rīgas ūdens minētās jomas arī ietver Pārskatā, jo avārijas situāciju risināšana ir nozīmīga gan attiecībā uz vides aspektiem, gan arī kopumā ietekmē klientu apmierinātību ar uzņēmuma sniegtajiem pakalpojumiem.

GRI 102-47

09. EKONOMISKIE ASPEKTI

09.1. Vadības pieeja

Radītā un sadalītā ekonomiskā vērtība

Rīgas ūdens plāno un īsteno tādu biznesa modeli un pieeju pakalpojumu sniegšanā, lai sasniegtu mērķus, kas vērsti uz ūdenssaimniecības infrastruktūras atjaunošanas, tehnoloģiskās attīstības un modernizācijas projektu realizāciju, kā arī uz ūdenssaimniecības pakalpojumu kvalitāti. Uzņēmumam ir pienākums panākt ar centralizēto sistēmu apkalpoto iedzīvotāju skaita pieaugumu, palielinot pieslēgumu skaitu gan pie centralizētās ūdensapgādes sistēmas, gan pie centralizētās kanalizācijas sistēmas.

Plānošana notiek ievērojot nepieciešamību nodrošināt augstākus standartus attiecībā uz dzeramā ūdens kvalitāti un attīrītā notekūdens novadīšanas atbilstību vides prasībām, vienlaikus līdzsvarojot ar ūdenssaimniecības pakalpojumu izmaksām, īstenojot sociāli atbildīgu politiku. Īstenojot *Rīgas ūdens* vidējā termiņa stratēģijā 2022. – 2024.gadam noteiktos uzdevumus, tiks nodrošināta uzņēmuma efektīva pārvaldība, tuvāko gadu laikā veicot tehnoloģiski un ekonomiski pamatotas tarifu izmaiņas, kas ir nepieciešamas efektīvai ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanai.

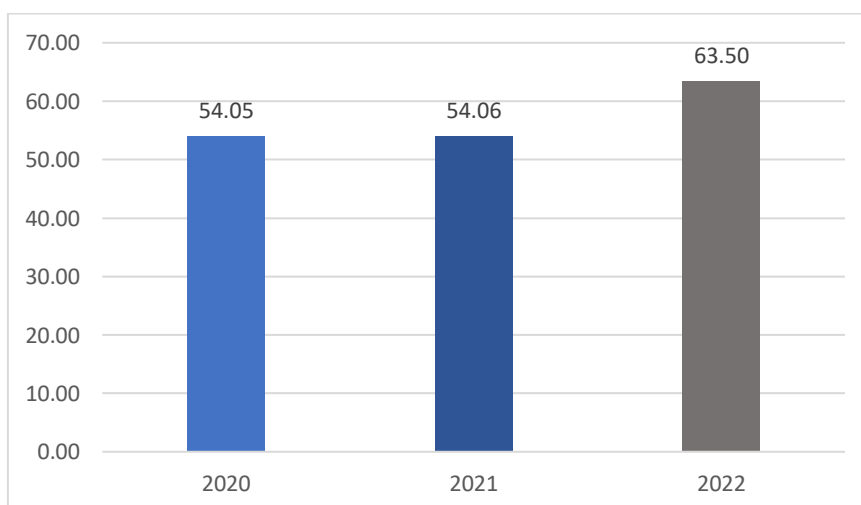
Ūdensapgādes jomā Rīgas iedzīvotājiem prioritāri tiks nodrošināta augsta dzeramā ūdens kvalitāte, veicot pasākumus tās uzlabošanai, intensificējot ūdensapgādes tīklu atjaunošanu un ūdensapgādes tīklu skalošanu, kā arī tiks izstrādāts ilgtspējīgs nākotnes Rīgas ūdensgūtņu un ūdensapgādes sistēmas attīstības modelis un uzsākti darbi pie tā realizācijas.

GRI 102-47

09.2. Ekonomiskie rādītāji

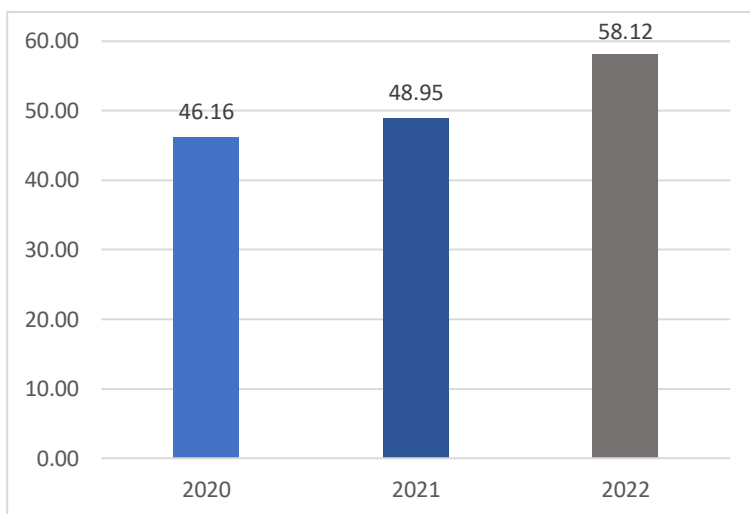
Rīgas ūdens 2022.gadā ir nodrošinājis Sabiedrisko pakalpojumu līgumos noteikto ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu un veicis virkni infrastruktūras, tehnoloģiskās attīstības, klientu apkalpošanas un pakalpojumu sniegšanas attīstības un efektivitātes uzlabošanas pasākumus.

2022.gada ieņēmumi par ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumiem, salīdzinot ar 2021.gadu, palielinājās par 17,46% un veidoja 63,50 milj. EUR kopējos ieņēmumus. 2022.gada neto apgrozījums, salīdzinot ar 2021.gadu, palielinājies par 17,72% un veidoja 65,73 milj. EUR.

12.attēls. Ieņēmumi no ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumiem 2020. – 2022.gadā (milj., EUR)

Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas 2022.gadā, salīdzinot ar 2021.gadu, palielinājās par 18,73% un veidoja 58,12 milj. EUR.

13.attēls. Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas 2020. – 2022.gadā (milj., EUR)

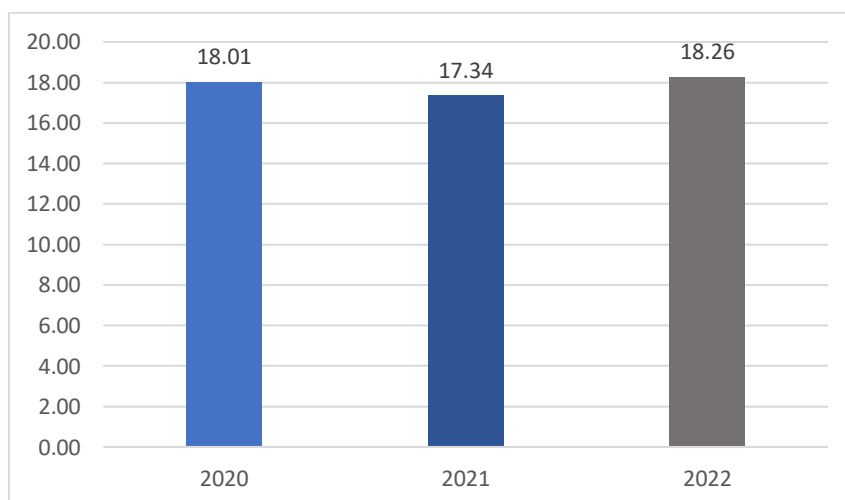
No 01.10.2022. ir noteikts šāds ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifs (informācija par citiem *Rīgas ūdens* 2022.gadā noteiktajiem tarifiem norādīta Pārskata 03.4.sadaļā):

- ūdensapgādes pakalpojumu tarifs 1,20 EUR/m³;
- kanalizācijas pakalpojumu tarifs 1,21 EUR/m³;
- t.sk.: notekūdeņu attīrīšana 0,63 EUR/m³;
- ūdensapgāde un kanalizācija kopā: 2,41 EUR/m³ (bez PVN).

GRI 102-47

09.3. Nodokļu maksājumi

Rīgas ūdens ir viens no lielākajiem nodokļu maksātājiem Latvijā – 2022.gadā Latvijas valsts un pašvaldību budžetā iemaksāti 18,26 milj. EUR.

14.attēls. Valsts budžetā samaksātie nodokļi 2020. – 2022.gadā (milj., EUR)

Atbilstoši Rīgas domes 16.06.2021. lēmumam Nr.691 “Par dividendēm kapitālsabiedrībās, kurās Rīgas pilsētas pašvaldībai ir izšķirošā ietekme” un Rīgas domes 24.08.2022. lēmumam Nr.1819 “Par atšķirīgu dividendēs izmaksājamo SIA “Rīgas ūdens” peļņas daļu periodā no 2021. līdz 2024.pārskata gadam”, 2022.gadā *Rīgas ūdens* ir veicis dividenžu maksājumu Rīgas valstspilsētas pašvaldībai.

Atbilstoši lēmumam, *Rīgas ūdens* no 2021.gada peļņas (5 515 750 EUR) 10 % jeb 551 575 EUR maksā dividendēs, savukārt peļņas daļa 90 % jeb 4 964 175 EUR apmērā tiek atstāta nesadalīta. 30 % no kopējās 2021.gada peļņas jeb 1 654 725 EUR novirzīta Mangaļsalas notekūdeņu aglomerācijas ūdenssaimniecības sistēmas attīstības projekta realizēšanai un 60 % no kopējās 2021.gada peļņas jeb 3 309 450 EUR novirzīta *Rīgas ūdens* 2022.gada budžetā plānotās investīciju programmas finansēšanai.

GRI 102-47

09.4. Saņemtais valsts vai pašvaldības finansējums

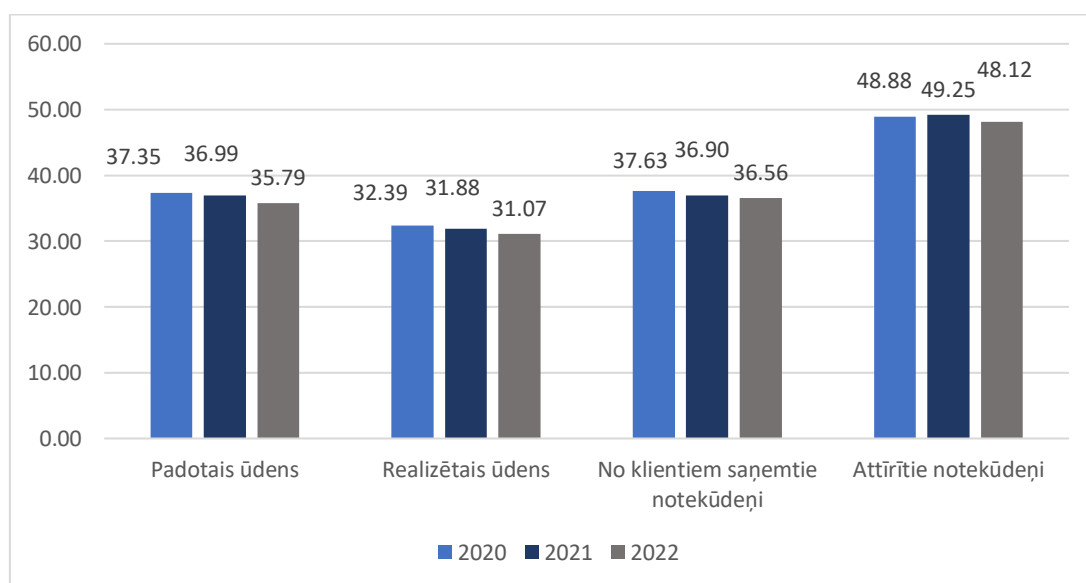
Rīgas ūdens 2022.gadā no Rīgas valstspilsētas pašvaldības saskaņā ar Rīgas domes 19.12.2018. saistošo noteikumu Nr.67 “Par Rīgas pilsētas pašvaldības līdzfinansējumu nekustamā īpašuma pieslēgšanai centralizētajai kanalizācijas un ūdensapgādes sistēmai” 51.punkta nosacījumiem ir saņēmis kompensāciju 11 600 EUR apmērā. Šis finansējums novirzīts uzņēmuma izdevumu kompensēšanai par minēto saistošo noteikumu izpildi – centralizēto inženiertīklu pieslēgšanu un ar to saistīto līdzfinansējuma izmaksas kārtību.

Rīgas ūdens 2022.gadā ir nodrošinājis Sabiedrisko pakalpojumu līgumos noteikto ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu un veicis virkni infrastruktūras, tehnoloģiskās attīstības, klientu apkalpošanas un pakalpojumu sniegšanas attīstības un efektivitātes uzlabošanas pasākumus.

GRI 102-47

09.5. Netiešā ekonomiskā ietekme

2022.gadā investīcijas ūdenssaimniecības infrastruktūrā ir veiktas ūdens ražošanas, ūdens piegādes, notekūdeņu savākšanas un notekūdeņu attīrīšanas jomās.

15.attēls. Sniegto pakalpojumu apjomi (milj. m³)

Rīgas ūdens sniedz ievērojamu ieguldījumu ūdenssaimniecības nozarē Latvijā. Sabiedrisko

pakalpojumu regulēšanas komisija (Regulators) ir sniedzis datus par ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēju 2021.gada saimnieciskās darbības rezultātiem, kas ietver arī vispārēju informāciju par ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu¹.

Pēc Regulatora rīcībā esošā ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēju reģistra datiem 2021.gada 31.decembrī tajā bija reģistrēti 63 komersanti, kas sniedza šos pakalpojumus. Kopējais regulējamo ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēju piegādātais ūdens apjoms 2021.gadā bija 60,93 milj. m³. Vairāk kā pusi no šī apjoma – 53% nodrošināja *Rīgas ūdens*.

Pakalpojumu sniedzējs	m ³ milj.	%
Rīgas ūdens	32,31	53
6 pakalpojumu sniedzēji, kuru sniegto pakalpojumu apjoms pārsniedz 1 milj. m ³ /gadā	13,03	21
pārējie pakalpojumu sniedzēji, kuru sniegto pakalpojumu apjoms ir mazāks par 1 milj. m ³ /gadā	15,59	26

16.attēls. Kopējais piegādātā ūdens pakalpojumu apjoms un komersantu skaits 2021.gadā.

Līdzvērtīga pakalpojuma apjoma proporcija ir attiecībā uz notekūdeņu apsaimniekošanas jomu, kurā *Rīgas ūdens* nodrošinātais apjoms veido vairāk kā pusi no valstī kopējā sniegtā pakalpojuma apjoma.

Pakalpojumu sniedzējs	m ³ milj.	%
Rīgas ūdens	36,9	55
8 pakalpojumu sniedzēji, kuru sniegto pakalpojumu apjoms pārsniedz 1 milj. m ³ /gadā	14,69	22
pārējie pakalpojumu sniedzēji, kuru sniegto pakalpojumu apjoms ir mazāks par 1 milj. m ³ /gadā	15,59	23

17.attēls. Kopējais sniegto notekūdeņu pakalpojumu apjoms un komersantu skaits 2021.gadā

GRI 102-47

09.6. Pētniecība un attīstība (P&A)

Rīgas ūdens ieguldījumi P&A pārsvarā ir vērsti uz lietišķu uzlabojumu radīšanu, gan izpētot, gan pielāgojot un ieviešot jaunas tehnoloģijas vai metodes, kas rada būtisku procesu uzlabojumu vai izdevumu samazinājumu un ir saskaņotas ar biznesa vajadzībām.

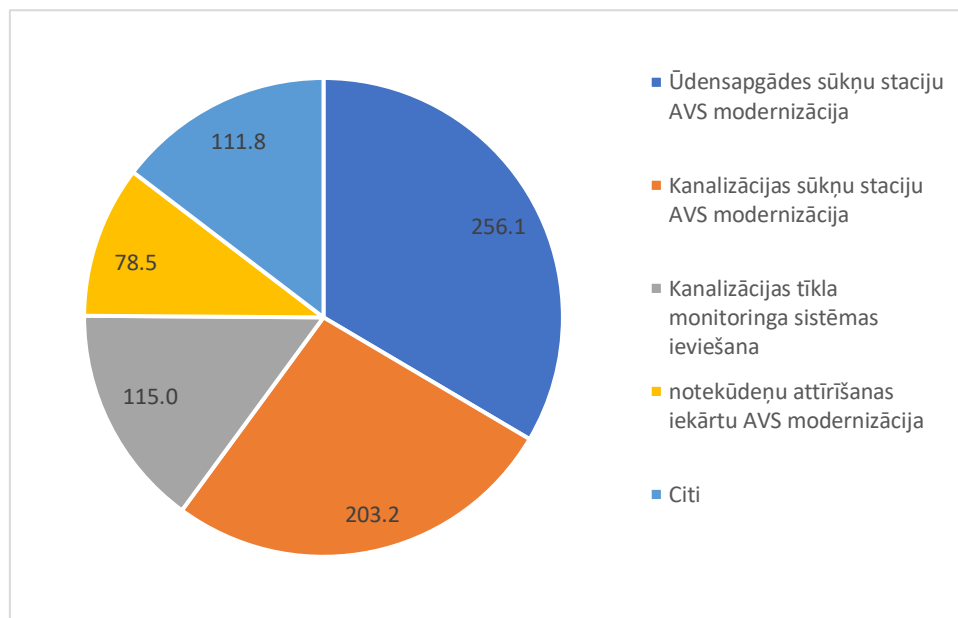
Būtiskākās P&A aktivitātes 2022.gadā:

- turpinās ūdensapgādes sūkņu staciju automatiskās vadības sistēmu (AVS) modernizācijas 2.kārta;
- turpinās kanalizācijas sūkņu staciju AVS modernizācija;
- veikta notekūdeņu attīrīšanas iekārtu AVS un intelīģentās pārraudzības algoritmu modelēšanas programmatūras izstrāde un migrācija uz *Hubgrade plant performance* sistēmu;
- veikta Rīgas pilsētas centralizētās kanalizācijas sistēmas aglomerācijas aktualizācija;
- uzsākta Rīgas ūdensgūtņu ilgtermiņa attīstības izpēte;

¹ Regulatora kopējais pārskats par ūdenssaimniecības nozari ir pieejams par 2021.gadu <https://www.sprk.gov.lv/content/nozares-raditaji-2>

- uzsākta kanalizācijas tīkla monitoringa sistēmas ieviešana;
- turpinās kanalizācijas sistēmas datormodeļa izstrāde;
- pabeigta ģeogrāfiskās informācijas sistēmas (ĢIS) attīstības 2.kārta;
- līdzdalība Latvijas notekūdeņu dūņu apsaimniekošanas stratēģijas izstrādē.

Aktivitātes pētniecībā un attīstībā 2022.gadā veiktas par kopējo summu 0,76 milj. EUR.

18.attēls. Lielākie P&A investīciju projekti (tūkst., EUR)

GRI 102-47

09.7. Ētiska un godīga uzņēmējdarbība

Ūdenssaimniecības nozares galvenās iesaistītās puses ir pašvaldības, pakalpojumu sniedzēji, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija un Vides un reģionālās attīstības ministrija. Latvijā par ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas organizēšanu savā administratīvajā teritorijā ir atbildīgas pašvaldības. Pašvaldības dome nosaka pašvaldības iestādi, kas sniegs sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus konkrētajā teritorijā, vai arī pilnvaro komersantu sniegt sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus, noslēdzot ar to līgumu par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu.

Rīgas ūdens ir Rīgas valstspilsētas pašvaldībai piederoša kapitālsabiedrība, kura, pamatojoties uz Rīgas ūdens un Rīgas pilsētas pašvaldības 24.07.2019. noslēgto līgumu par ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, veic komercdarbību, kura atbilst Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 1., 2. un 3.punktam, proti, tiek novērsta tirgus nepilnība – tiek nodrošināti sabiedrības interesēm un valsts (vides) drošībai stratēģiski pakalpojumi, kā arī apsaimniekoti valstiski un pašvaldības līmenī drošībai un attīstībai nozīmīgi ūdenssaimniecības infrastruktūras objekti – ūdensapgādes un kanalizācijas tīkli.

Rīgas ūdens darbību reglamentē virkne normatīvo aktu, nosakot darbības principus tādās jomās kā sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšana, patērētāju aizsardzība, vides aizsardzība, būvniecības joma u.c. Rīgas ūdens darbības normatīvais regulējums izriet no Eiropas Savienības direktīvām, no kurām būtiskākās ir direktīvas: 2000/60/EK – Kopienas rīcība ūdens resursu politikas jomā; 98/83/EK par dzeramā ūdens kvalitāti, direktīva 91/271/EEK par komunālo notekūdeņu

attīrīšanu; 2008/105/EK par vides kvalitātes standartiem ūdens resursu politikas jomā; 76/464/EEK par piesārņojumu, ko rada dažas bīstamas vielas, kuras novada Kopienas ūdens vidē.

Galvenie darbību ūdenssaimniecības nozarē regulējošie normatīvie akti ir Ūdenssaimniecības pakalpojumu likums, uz tā pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi un pašvaldības saistošie noteikumi, kā arī likums "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem", uz tā pamata izdotie Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas lēmumi, un likums "Par piesārņojumu" un uz tā pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi, kā arī piesārņojošās darbības atļaujas noteikumi.

GRI 102-47

09.8. Iepirkumu ietekme. Uzņēmuma piegādes ķēde

Saimnieciskās darbības nodrošināšanai *Rīgas ūdens* iepērk dažāda veida būvdarbus, pakalpojumus un preces, tai skaitā elektroenerģiju un energoresursus. Lielāko daļu preču, pakalpojumu un būvdarbu *Rīgas ūdens* iepērk no Latvijas piegādātājiem, pakalpojumu sniedzējiem un būvdarbu veicējiem. *Rīgas ūdens* rīko atklātas iepirkuma procedūras saskaņā ar Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām, un iespēja tajās piedalīties ir jebkuram pretendētājam, kurš atbilst *Rīgas ūdens* izvirzītajām kvalifikācijas prasībām un kurš spēj nodrošināt iepirkuma priekšmetā norādīto pakalpojumu vai būvdarbu izpildi vai preču piegādi. Arvien biežāk *Rīgas ūdens* izvēlas iepirkumu nolikumus tulkot angļu valodā, lai sasniegtu arī citu Eiropas valstu uzņēmējus un ražotājus.

Lielākie piegādātāji:

- energoresursu piegādātāji;
- piegādātāji, kas nodrošina materiālus tīklu izbūvei un remontdarbiem;
- būvdarbu veicēji, kas nodrošina tīklu remonta darbus;
- pakalpojumu sniedzēji, kas nodrošina dažāda veida iekārtu uzturēšanu un apkopes darbus;
- ķīmikāliju / reaģentu piegādātāju ūdens sagatavošanai un notekūdeņu attīrīšanai.

Iepirkumu procesā *Rīgas ūdens* ievēro Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumā noteiktos iepirkumu principus un Iepirkumu uzraudzības biroja vadlīnijas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvām 2014/24/ES un 2014/25/ES. *Rīgas ūdens* ir apstiprināta iepirkumu procedūra, kuras mērķis ir nodrošināt savlaicīgu un racionālu iepirkumu veikšanu, atklātumu un piegādātāju brīvu konkurenci, kā arī vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret tiem un panākt efektīvu *Rīgas ūdens* līdzekļu izmantošanu, maksimāli samazinot *Rīgas ūdens* risku. Noteiktie vienotie pamatprincipi iepirkumu veikšanai nodrošina ilgtspējīgu uzņēmuma izaugsmi un visefektīvāko līdzekļu izlietojumu, kā arī veicina piegādātāju konkurenci un atklātības un vienlīdzības principu ievērošanu.

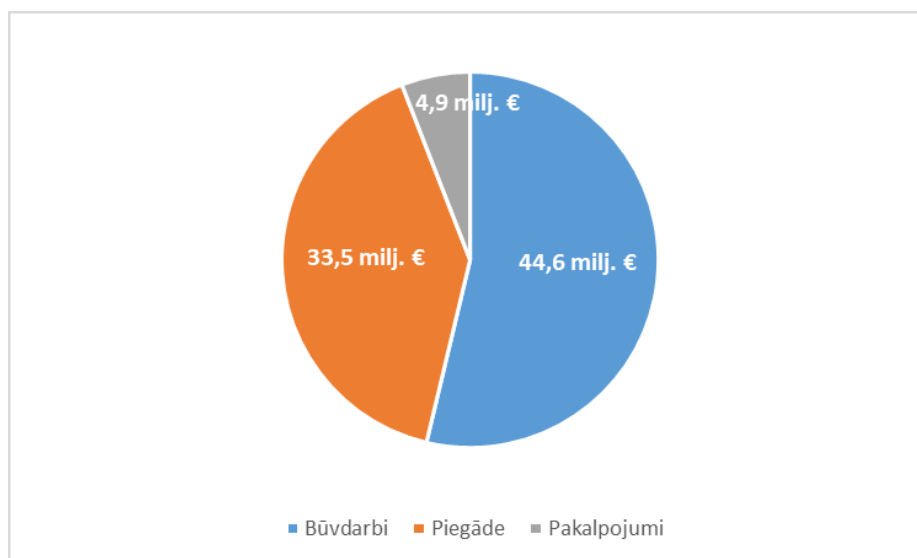
Gadījumā, ja būvdarbu, piegādes vai pakalpojumu līgumu paredzamā līgumcena ir vienāda ar Ministru kabineta noteiktajām sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu līgumcenu robežvērtībām vai lielāka par tām, iepirkumu veikšanai tiek piemērots Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumā noteiktais regulējums.

Rīgas ūdens pēdējo gadu laikā ir veikusi būtisku iepirkumu procesu efektivitātes uzlabošanu, ieviešot iepirkumu digitalizāciju – visi ar iepirkuma procedūru saistītie dokumenti, ieskaitot komisijas protokolus, apliecinājumus un saraksti ar pretendentiem, tiek uzturēti tikai elektroniski, kā arī pretendentiem kā obligāts nosacījums tiek izvirzīts piedāvājumu iesniegšana elektroniskā formātā. Tādējādi tiek nodrošināta ne vien iepirkumu procesa efektivitāte, bet arī videi draudzīga dokumentu aprīte. Atbilstoši Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumā noteiktajam *Rīgas ūdens* atsevišķos iepirkumos piemēro "zaļo" iepirkumu, iepērkot preces un pakalpojumus ar iespējami mazāku ietekmi uz vidi, ņemot vērā dzīves cikla izmaksas produktiem vai pakalpojumiem ar vienādu primāro funkciju. Tādējādi tiek vērtēta ne tikai preces vai pakalpojuma cena, bet arī saimnieciskā izdevīguma kritēriji. Papildus ārējos tiesību aktos noteiktajam kapitālsabiedrība nav izstrādājusi citus

kritērijus, kā izvērtēt piegādātāju ilgtspējas ietekmi – sociālo ietekmi un ietekmi uz vidi.

2022.gadā veikto iepirkumu rezultātā noslēgti līgumi par vairāk nekā 102,4 milj. EUR (bez PVN), t.sk. iepirkumu, kas organizēti atbilstoši Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumam, rezultātā noslēgti 50 līgumi par 83 milj. EUR (bez PVN). Būtiskāko izmaksu daļu veido investīcijas ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu un kanalizācijas sūkņu staciju atjaunošanā un notekūdeņu attīrīšanā un energoresursu piegādes izmaksas.

19.attēls. Noslēgto līgumu jomas un apjoms 2022.gadā (milj., EUR)

GRI 102-11
GRI 204

09.9. Korupcijas novēršana

Rīgas ūdens iestājas par likumīgu, godprātīgu, atklātu un pārredzamu darbību, nodrošinot darbiniekiem tiesības brīvi paust savu viedokli vai aizdomas par nelikumīgām vai neētiskām darbībām, un aizsargā viņu tiesības tādēļ neciest.

Rīgas ūdens apzinās korupcijas bīstamību un veic dažādus pasākumus, lai nepieļautu korupcijas iestāšanos.

Rīgas ūdens pretkorupcijas pasākumu vadība ietver piecus pretkorupcijas pasākumus:

- korupcijas risku identificēšana;
- pretkorupcijas pasākumu plāna izstrāde un izpildes kontrole;
- darbinieku mācības pretkorupcijas jautājumos;
- amatu, kuri pakļauti augstam korupcijas riskam, identificēšana un papildu kontroļu ieviešana;
- ziņošanas sistēmas izveide gadījumiem, kad varētu būt iestājies korupcijas risks.

2022.gadā pārskatītas un apstiprinātas procedūra “Iekšējās trauksmes celšanas sistēma” jaunā versijā, kā arī Trauksmes celšanas politika jaunā redakcijā.

Lai korupcijas riski nenovestu pie korupcijas, *Rīgas ūdens* ir izstrādājis pretkorupcijas pasākumu plānu. Plānā ir iekļauti iespējamie korupcijas riski, to novērtējums, pasākumi korupcijas risku ierobežošanai, noteiktas par pasākumu ieviešanu atbildīgās personas un ieviešanas termiņi.

Rīgas ūdens organizē periodiskas darbinieku mācības pretkorupcijas jautājumos, kā arī veic to zināšanu pārbaudes, lai pārliecinātos par mācībās apgūto. Uzsākot darba tiesiskās attiecības, jaunajiem

darbiniekiem, kuru amats pakļauts korupcijas riskam, tiek nodrošinātas apmācības un zināšanu pārbaude korupcijas risku un interešu konflikta novēršanas jautājumos. 2022.gadā apmācības un zināšanu pārbaude veikta 65 jaunajiem darbiniekiem.

Īpašu uzmanību *Rīgas ūdens* pievērš amatiem, kuri pakļauti augstam korupcijas riskam, tos novērtējot pēc noteiktas metodoloģijas, kā arī pievēršot uzmanību noteiktiem apstākļiem un funkcijām, kurās korupcijas riska iespēja ir vislielākā.

Atsevišķa apmācību prakse ir darbiniekiem, kuru pienākumi ir saistīti ar iepirkumu procesa organizēšanu. 2022.gadā darbinieki piedalījušies vairākos vebināros, tai skaitā par aktualitātēm publisko būvdarbu iepirkumu jomā un par IUB, tiesu praksi un dažādām aktualitātēm publisko iepirkumu lietās.

GRI 205

GRI 206

10. VIDES ASPEKTI

10.1. Vadības pieeja

Vides aizsardzība

Ilgtspējīga ūdens resursu apsaimniekošana, garantējot kvalitatīvu ūdeni patērētājiem un arī veicot notekūdeņu attīrīšanu, vienmēr ir bijis viens no svarīgākajiem *Rīgas ūdens* darbības principiem. Nodrošinot ūdensapgādes pakalpojumus, izaicinājums ir īstenot tos atbildīgi pret vidi un sabiedrību, vienlaicīgi ar savu darbību sekmējot ekonomisko izaugsmi.

Rīgas ūdens prioritātes vides aizsardzības jomā ir dabas resursu racionāla un efektīva izmantošana, virzība uz atjaunojamo resursu plašāku izmantošanu un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, kas atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem. *Rīgas ūdens* darbību nosaka virkne normatīvo aktu, kuru regulējums izriet no Eiropas Savienības direktīvām, kurās definēta rīcība ūdens resursu politikas jomā, dzeramā ūdens kvalitātes prasības, notekūdeņu attīrīšanas nosacījumi un pieļaujamās vidē novadāmā piesārņojuma normas.

Vides normatīvo aktu prasību izpildes nodrošināšanai *Rīgas ūdens* aktīvi sadarbojas ar valsts vides institūcijām, pildot piesārņojošās darbības atļauju nosacījumus, sniedzot ar vides aizsardzību saistīto informāciju un datus, organizējot ieinteresētās uz vidi novērtējumu, kā arī konsultējoties par vides aizsardzības jautājumiem.

Rīgas ūdens politikās ir iekļautas atbilstības un iekšējās kontroles principi, lai uzņēmuma darbības rezultātā tiktu ievērotas prasības saistībā ar vides aizsardzību. Sabiedrībā ir ieviesta risku vadības sistēma, kas aptver visu uzņēmuma darbības jomu risku pārvaldību, t.sk. regulāri identificējot un vērtējot vides riskus, kuri saistīti ar uzņēmuma darbības ietekmi uz vidi (tehnoloģisko procesu riski ar ietekmi uz vidi, vides regulējuma izmaiņu un atbilstības, energoefektivitātes un vides jautājumu komunikācijas riski) mazināšanu. Lai pilnveidotu uzņēmumā izmantoto pieeju vides aizsardzības un resursu saglabāšanas jautājumiem, 2022.gadā *Rīgas ūdens* ir uzsācis standarta ISO 14 001 ieviešanu.

Pateicoties atbildīgai pieejai vides jautājumu risināšanā un kanalizācijas sūkņu staciju modernizācijai, *Rīgas ūdens* kopš 2020.gada ir ievērojami samazinājis vidē novadīto notekūdeņu daudzumu caur tā saucamajām avārijas izlaidēm.

Nosakot *Rīgas ūdens* būtiskās ilgtspējas jomas, kas aptver uzņēmuma ekonomiskās atbildības, vides un sociālās jomas aspektus (tai skaitā attiecībā uz darbiniekiem un darba vidi, sabiedrību un atbildību par pakalpojumu), tika konstatēts, ka ieinteresētās puses par svarīgām atzina papildu ilgtspējas jomas, un kuras tiešā veidā neietilpst nevienā no ANO mērķiem un tām nav atbilstoša GRI indikators:

- klientu apmierinātība ar sniegtajiem pakalpojumiem (indikators RŪ-1);
- avārijas situāciju risināšanas efektivitāte un pārvaldība (indikators RŪ-2);
- informācijas un datu aizsardzība (indikators RŪ-3).

Rīgas ūdens minētās jomas arī ietver ilgtspējas pārskatā un Vides aspektu sadaļā skaidro pieeju un rezultātus avārijas situāciju risināšanā, kas ir nozīmīga gan attiecībā uz vides aspektiem, kā arī kopumā ietekmē klientu apmierinātību ar uzņēmuma sniegtajiem pakalpojumiem.

Enerģijas patēriņš uzņēmumā

Energoefektivitātes likums nosaka *Rīgas ūdens* kā uzņēmumam pienākumu nodrošināt nepārtrauktu enerģijas patēriņa izvērtēšanas procesu, lai kontrolētu un samazinātu enerģijas patēriņu, aptverot vismaz 90% no lielā uzņēmuma kopējā enerģijas gala patēriņa, kā arī katru gadu ziņot atbildīgajai iestādei par ieviestajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem un to rezultātā sasniegto enerģijas ietaupījumu. Izpildot Energoefektivitātes likuma prasības, energoefektivitātes mērķu un plānu sasniegšanai *Rīgas ūdens* kopš 2017.gadā ieviesa sertificētu energopārvaldības sistēmu.

Radītās SEG emisijas

Rīgas ūdens radīto SEG emisiju aprēķināšanā ir izmantoti Ministru kabineta 23.01.2018. noteikumi Nr.42 "Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodika" un Ministru kabineta 08.04.2021. noteikumi Nr.222 "Ēku energoefektivitātes aprēķina metodes un ēku energosertifikācijas noteikumi", kā arī Siltumtīcu gāzu protokola Korporatīvajā standartā aprakstītā metodoloģiskā pieeja, pielāgojot to uzņēmuma specifikai. Ikgadējā aprēķinā tiek vērtētas uzņēmuma saimnieciskās darbības laikā radītās emisijas, kā arī izvirzīti mērķi un noteiktas aktivitātes turpmākajai SEG emisiju apjoma samazināšanai vai kompensēšanai.

Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzfinansētie projekti

Rīgas ūdens kopš 2004.gada realizē Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzfinansētus apkārtējās vides projektus "Ūdenssaimniecības attīstība Rīgā", izbūvējot jaunas centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas vairākās Rīgas apkaimēs. Ņemot vērā, ka galvenais projektu mērķis ir ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas izbūve Rīgas pilsētas paplašinātajā notekūdeņu aglomerācijas teritorijā un tam ir būtiska ietekme uz vidi.

GRI 103-1

GRI 103-2

GRI 305-1

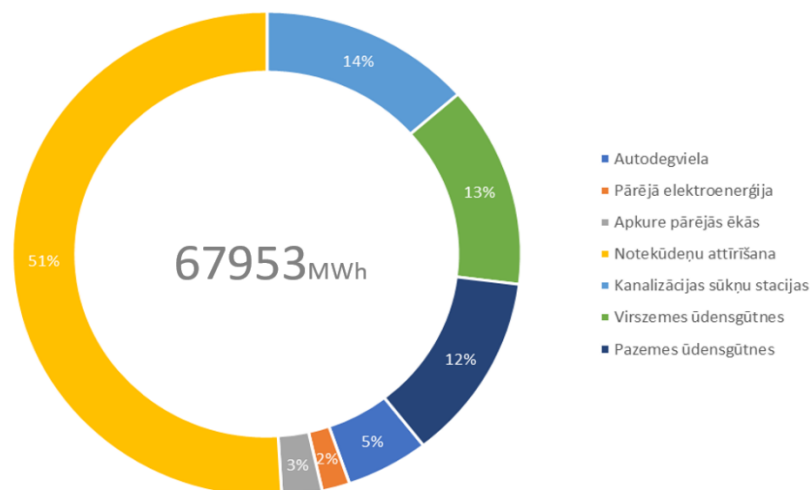
10.2. Enerģijas patēriņš

Izpildot Energoefektivitātes likuma prasības, energoefektivitātes mērķu un plānu sasniegšanai *Rīgas ūdens* kopš 2017.gadā ieviesa sertificētu energopārvaldības sistēmu, kas atbilst ISO 50001 standartam.

Energo pārvaldības sistēmas ieviešanas mērķi ir:

- nodrošināt energopārvaldības sistēmas atbilstību normatīvo aktu prasībām;
- īstenot *Rīgas ūdens* vidēja termiņa darbības stratēģijas 2022. – 2024.gadam noteiktos mērķus energoefektivitātes jomā;
- radīt, ieviest un pastāvīgi attīstīt efektīvu energopārvaldības sistēmu un optimizēt enerģijas izmantošanu ražošanas un pašpatēriņa zonās;
- demonstrēt klientiem starptautiski atzītu pieeju energoefektivitātes uzlabošanas jomā;
- atbalstīt energoefektīvu produktu un pakalpojumu iegādi, kā arī katrā atsevišķos gadījumos izskatīt iespēju projektēšanas iepirkumu darba uzdevumos iekļaut energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus;
- radīt labvēlīgus priekšnosacījumus finanšu investīciju piesaistei.

2023.gada janvārī tika veikts *Rīgas ūdens* energopārvaldības sistēmas atkārtotas sertifikācijas audits atbilstoši ISO 50001:2018 standarta prasībām.

20.attēls. Būtiskās enerģijas patēriņa jomas vidēji 2022.gadā

Tā kā *Rīgas ūdens* ir uzsācis darbu pie 3.tvēruma jeb netiešo SEG emisiju izvērtēšanas, plānots izvērtēt enerģijas patēriņu, kas rodas ārpus organizācijas, piemēram, ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu saņemšanai pie gala lietotāja, īstenojot remontdarbus un investīciju projektus, materiālu iegādei un utilizācijai, u.c.

GRI 302-1

GRI 302-2

Energoveiktspējas indikatori

Energoveiktspējas indikatori būtiskajām enerģijas patēriņa jomām ir izteikti kā attiecīgā enerģijas veida patēriņš uz attīrītā, pārsūkņētā vai tīklā nodotā ūdens daudzumu. Energoveiktspējas indikatoru bāzes vērtības ir aprēķinātas atbilstoši 2020.gada patēriņa datiem. Klimatiskās korekcijas koeficienti kWh/(m³·K) ir piemēroti tiem rādītājiem, kuru vērtības būtiski ietekmē apkārtējās vides temperatūras izmaiņas.

Standartizkliede procentuāli ir aprēķināta attiecīgā indikatora mēnešu vērtībām periodā no 2021.gada janvāra līdz 2022.gada decembrim. Mēnešu rādījumu standartizkliedes robežas ir aprēķinātas mēneša vērtībai ar 95% varbūtību.

Sasniegtie enerģijas ietaupījumi 2021. un 2022.gados, attiecībā pret iepriekšējo gadu, ir aprēķināti kā attiecīgā energoveiktspējas indikatora izmaiņas, reizinot ar attiecīgajā gadā tīklā padotā, pārsūkņētā vai attīrītā ūdens daudzumu.

Rādītājs	Bāzes vērtība (2020.g. klimatiski korģētie dati) kWh/m ³	Standartizkliede ±%	Augšējais sliekšnis (brīdinājums par īpaši lielu enerģijas patēriņu) kWh/m ³
EnPI.1 – Elektroenerģijas patēriņš uz tīklā nodotā ūdens vienību virszemes ūdensgūtnēs	0,469	5%	0,507
EnPI.2 – Elektroenerģijas patēriņš uz tīklā nodotā ūdens vienību pazemes ūdensgūtnēs	0,394	5%	0,429
EnPI.3 – Elektroenerģijas patēriņš uz pārsūkņēto kanalizācijas notekūdeņu vienību	0,196	2,3%	0,204
EnPI.4 – Elektroenerģijas patēriņš uz attīrīto notekūdeņu vienību BAS "Daugavgrīva"	0,363	5%	0,397
EnPI.5 – Siltumenerģijas patēriņš uz attīrīto	0,300	9%	0,443

notekūdeņu vienību BAS "Daugavgrīva"			
--------------------------------------	--	--	--

Lai nodrošinātu uzņēmuma elektroenerģijas monitoringu, trīs būtiskajiem energoresursu patērētājiem ieviesta monitoringa sistēma, kas automātiski apkopo elektroenerģijas patēriņu no akciju sabiedrības "Sadales tīkls" datubāzes par iepriekšējo dienu. Kanalizācijas sūkņu staciju dienesta 85 objektos darbojas modernizēta automatiskā vadības sistēma, kas pieslēgta pie SCADA.

Daļai *Rīgas ūdens* objektu ar lielajiem energoresursu patērētājiem nav nodalīts pašpatēriņš, kā rezultātā iekārtām ar būtisku enerģijas patēriņu ir neiespējami identificēt būtiskos mainīgos (aprēķināms faktors, kas ievērojami ietekmē energo sniegumu un parasti mainās), un nosakot kritērijus efektīvai darbībai būtiskās enerģijas lietošanas jomās, kur šādu kritēriju neesamība var negatīvi ietekmēt energoefektivitāti. *Rīgas ūdens* ieskatā turpmāk būtiski ir identificēt mainīgos lielumus, kas ir attiecināmi uz būtiskajām enerģijas lietošanas jomām, tai skaitā statistiskos faktoros.

GRI 302-3

Energoefektivitātes pasākumu īstenošana

Par kumulatīvā enerģijas ietaupījuma bāzes gadu ir izvēlēts 2020.gads un 2022.gadā *Rīgas ūdens* kumulatīvais enerģijas ietaupījums jau sasniedzis 42 MWh. Šis apjoms ir sasniegts pateicoties energoefektivitātes pasākumu realizācijai kanalizācijas sūkņu staciju sūkņu nomaiņas programmā – kanalizācijas sūkņu stacijās Viskaļu ielā 24, Kojusalas ielā 1, Mūkusalas ielā 8, Lielupes ielā 1A, Meldru ielā 3B un Vītrupes ielā 29.

2022.gadā turpinās izbūve un 2023.gadā plānots nodot ekspluatācijā lielāko Baltijā kanalizācijas sūkņu staciju Daugavgrīvas ielā 101. Jaunā kanalizācijas sūkņu stacija būs energoefektīvāka un vairāk pielāgota esošā notekūdeņu daudzuma pārsūknēšanas vajadzībām, salīdzinot ar 1992.gadā izbūvēto stipri novecojušo kanalizācijas sūkņu staciju. Pēc kanalizācijas sūkņu stacijas izbūves kopumā ir plānots ietaupīt aptuveni 1000 MWh elektroenerģijas gadā.

Periodā no 2024.gada līdz 2026.gadam *Rīgas ūdens* plāno energoefektivitātes pasākumu realizāciju vairākos uzņēmuma objektos. Tiks veikta ūdens sūkņu stacijas "Baltezers" darbības un laboratoriju ēku bēniņu grīdas siltināšana, Bioloģiskās attīrīšanas stacijas "Daugavgrīva" teritorijas ārējā apgaismojuma pārbūve un siltumtrases pārbūve, kur ir paredzēts iegūt ietaupījumu attiecīgi 26,74 MWh/gadā, 121,59 MWh/gadā un 1429,55 MWh/gadā. Plānotais ietaupījums aprēķināts 2021.gadā pēc mērogotās metodes.

2022.gadā Sabiedrības 52 ēkām (dažādos objektos) tika veikts energoaudits, izveidojot energoefektivitātes uzlabošanas programmu. Secināts, ka ietaupījuma potenciāls var būt ap 6451,56 MWh pie kopējām izmaksām ap 6,66 milj. EUR. Desmit ražošanas ēku energoaudits tiek turpināts arī 2023.gadā, uzsākta ēku tehniskā stāvokļa novērtēšanas programmas sagatavošana, kas nepieciešama pakāpeniskai ēku fonda atjaunošanai.

GRI 302-4

10.3. Emisijas

Rīgas ūdens uzņēmējdarbības radīto emisiju apzināšana un novērtēšana ir ļoti būtiska, lai identificētu uzņēmuma darbības jomas, kas rada lielāko CO2 emisiju intensitāti, un turpmāko darbību plānotu, lai samazinātu emisiju ietekmi klimata izmaiņām. *Rīgas ūdens* ir veicis emisiju aprēķināšanu tiešo un netiešo emisiju apjomam atbilstoši Greenhouse Gas Protocol standartam 1. un 2.tvērumā.

Aprēķinos tika iekļautas tiešās un netiešās SEG emisijas — emisijas, kas saistītas ar enerģiju, kas rodas

2.nodaļā uzskaitīto uzņēmumu darbības rezultātā un procesa emisijas (notekūdeņi).

1.joma tiešās emisijas SEG	2.joma ar enerģiju saistītās netiešās SEG emisijas
Benzīna un dīzeļdegvielas izmantošana autoparkā, dabasgāzes patēriņš apkurei, ražošanas procesiem un procesa emisijām	Iegādātās elektroenerģijas un siltuma patēriņš

Emisijas, kas saistītas ar ārēji iegādātās elektroenerģijas patēriņu, tika aprēķinātas izmantojot valsts normatīvajos aktos noteiktos emisiju faktoros, kas SEG Protokola izpratnē ir uz vietu balstīti aprēķini (location – based).

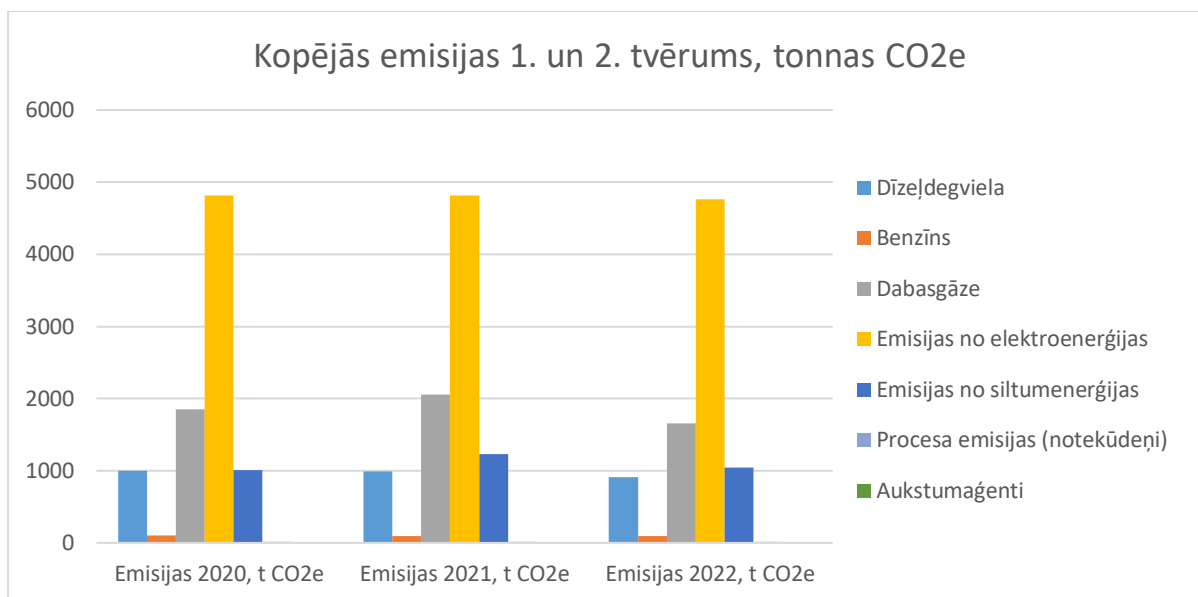
Aprēķinos izmantoto emisijas faktoru avoti:

- Benzīnam, dīzeļdegvielai, dabasgāzei emisijas faktori ir dokumentēti Ministru kabineta 23.01.2018. noteikumu Nr.42 "Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodika" 1.pielikumā;
- Elektroenerģijas un siltumenerģijas emisijas faktori ir dokumentēti Ministru kabineta 08.04.2021. noteikumi Nr.222 "Ēku energoefektivitātes aprēķina metodes un ēku energosertifikācijas noteikumi" 6.pielikumā;
- Aukstumaģentu emisijas faktori ir dokumentēti DEFRA datubāzēs: <https://www.gov.uk/government/publications/greenhouse-gas-reporting-conversion-factors-2022>.

Veicot pašvaldības deleģēto funkciju ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu jomā, ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā notiek savstarpēji saistīti procesi, ko veic vairākas uzņēmuma struktūrvienības. *Rīgas ūdens* CO2 emisiju aprēķina tvērumā ir iekļautas visas ražošanas un administratīvās struktūrvienības:

- pazemes un virszemes ūdens ieguves, sagatavošanas un piegādes dienests;
- Kanalizācijas tīklu sūkņu staciju dienests;
- Bioloģiskās attīrīšanas stacija "Daugavgrīva";
- administrācija, klientu apkalpošanas centri.

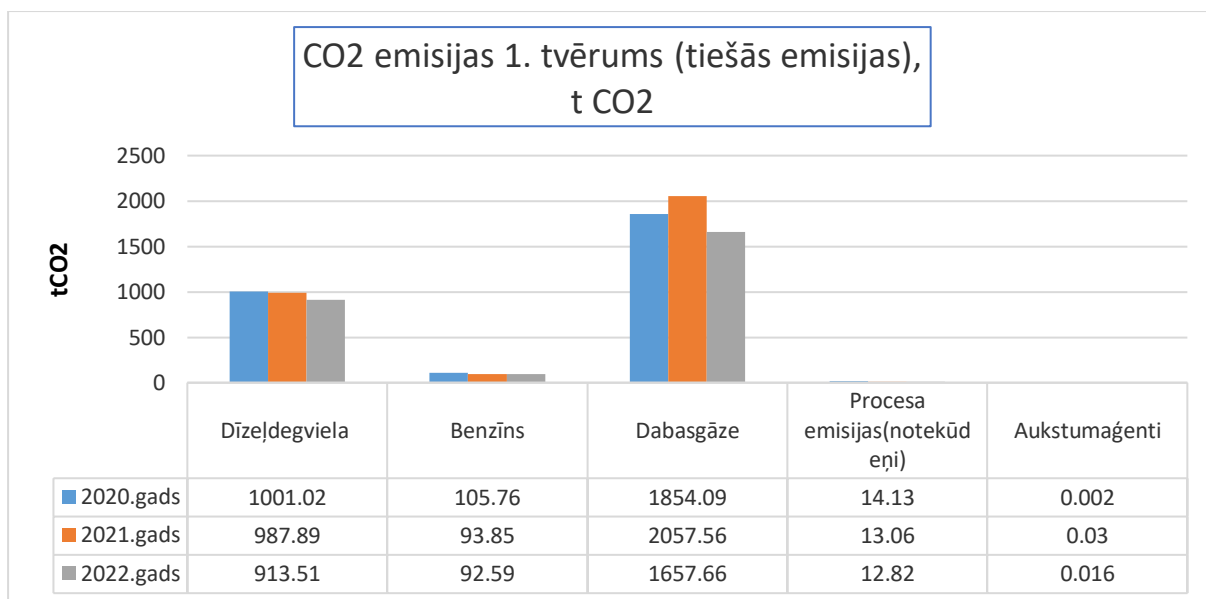
CO2 emisiju ietekmes aprēķinā konsolidācijas kritēriji uzņēmumu emisiju konsolidēšanai uzņēmuma līmenī ir finanšu kontrole un darbības kontrole. Rezultāti tika konsolidēti atbilstoši darbības kontrolei uzņēmuma līmenī, tādējādi 100% ņemot vērā radītās emisijas. Aprēķinos tika iekļautas tiešās un netiešās SEG emisijas — emisijas, kas saistītas ar enerģiju, kas rodas uzņēmuma darbības rezultātā un procesa emisijas (notekūdeņi).

21.attēls. Kopējās emisijas 1. un 2.tvērums, tonnas CO2e

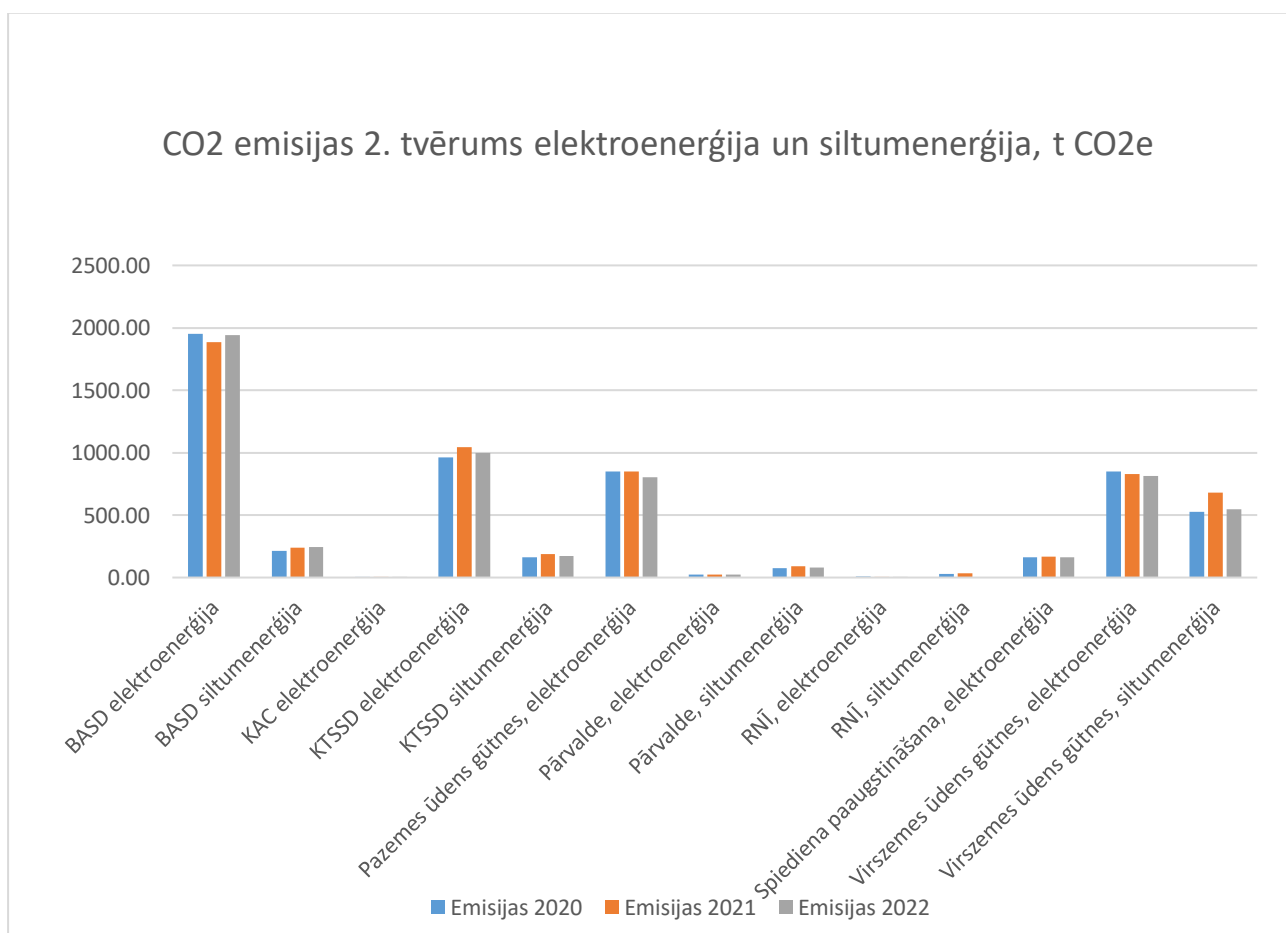
Kopējās emisijas 1. un 2.tvērums, tonnas CO2e			
	Emisijas 2020, t CO2e	Emisijas 2021, t CO2e	Emisijas 2022, t CO2e
Dīzeļdegviela	1001,02	987,89	913,51
Benzīns	105,76	93,85	92,59
Dabāsgāze	1854,09	2057,56	1657,66
Emisijas no elektroenerģijas	4819,43	4817,40	4759,15
Emisijas no siltumenerģijas	1009,03	1234,12	1044,48
Procesa emisijas (notekūdeņi)	14,13	13,06	12,82
Aukstumaģenti	0,002	0,031	0,016
KOPĀ	8803,46	9203,92	8480,23

22.attēls CO2 emisijas 1.tvērums (tiešās emisijas) 2020. – 2022., tCO2

Lielākā ietekme kopējās CO2 emisijās ir no netiešajām emisijām no elektroenerģijas patēriņa (52 – 55%) tiešajām emisijām no dabaszgāzes (21 – 22%), netiešajām emisijām no siltumenerģijas (12 – 14%) un tiešajām emisijām no dīzeļdegvielas (11%).

23.attēls CO2 emisijas 2.tvērums (netiešās emisijas) 2020 – 2022, t CO2e
23.attēls CO2 emisijas 2.tvērums (netiešās emisijas) 2020 – 2022, t CO2e

Netiešās emisijas no iepirktais elektroenerģijas patēriņa un siltumenerģijas patēriņa ir sadalītas pa struktūrvienībām.

Struktūrvienība	2.tvērums, emisijas pa struktūrvienībām un avotiem, t CO2e		izmaiņas	
	Emisijas 2021	Emisijas 2022	t CO2 ekv	%
BASD elektroenerģija	1882,70	1942,04	59,34	▲ 3,2%
BASD siltumenerģija	241,42	243,95	2,54	▲ 1,1%
KAC elektroenerģija	1,63	1,48	-0,15	▼ -9,4%
KTSSD elektroenerģija	1045,37	1000,30	-45,07	▼ -4,3%
KTSSD siltumenerģija	186,99	173,87	-13,12	▼ -7,0%
Pazemes ūdensgūtnes, elektroenerģija	850,59	805,58	-45,01	▼ -5,3%
Pārvalde, elektroenerģija	26,09	24,86	-1,23	▼ -4,7%
Pārvalde, siltumenerģija	92,10	78,74	-13,36	▼ -14,5%
RNĪ, elektroenerģija	4,82	1,11	-3,71	▼ -77,0%
RNĪ, siltumenerģija	35,37	0,00	-35,37	▼ -100,0%
Spiediena paaugstināšana, elektroenerģija	165,32	160,23	-5,09	▼ -3,1%
Virszemes ūdensgūtnes, elektroenerģija	827,59	813,57	-14,02	▼ -1,7%
Virszemes ūdensgūtnes, siltumenerģija	678,25	547,92	-130,34	▼ -19,2%
ZONDES, elektroenerģija	13,29	9,98	-3,31	▼ -24,9%
KOPĀ	6051,52	5803,63	-247,89	▼ -4,1%

Emisijas no elektroenerģijas	4817,40	4759,15	-58,25	▼ -1,2%
Emisijas no siltumenerģijas	1234,12	1044,48	-189,64	▼ -15,4%

Dominējošais SEG emisiju apjoms ir netiešās emisijas no elektroenerģijas patēriņa (52 – 55%), tiešās emisijas no dabasgāzes izmantošanas (21 – 22%) un siltumenerģijas izmantošanas (12 – 14%) un dīzeļdegvielas patēriņa (11%), savukārt notekūdeņu attīrīšanas procesa emisijas ievērojami mazāk ietekmē CO₂e emisiju kopējo apjomu.

Emisijas no elektroenerģijas patēriņa ir samazinājušās par 1,2% un arī emisijas no siltumenerģijas patēriņa ir samazinājušās par 15,4 % attiecībā pret 2021.

Lielākais 1. un 2.tvēruma emisiju avoti uzņēmumā ir elektroenerģija, siltumenerģija un degviela, un emisiju samazināšanas centieni galvenokārt tiks koncentrēti uz šīm jomām.

Ar elektroenerģiju (52 – 55%) saistītās emisijas ietekmē patēriņa apjoms un enerģijas izcelsme. Veicot darbības, lai samazinātu elektroenerģijas patēriņu (piemēram, procesa optimizācija, apgaismojuma optimizācija, energoefektīvu iekārtu iegāde), samazināsies CO₂ emisijas un konkrētas darbības šajā jomā tiks izvērtētas energoaudita ietvaros. Dīzeļdegvielas un benzīna izmantošana uzņēmumā veido 12% un CO₂ emisiju ieinteresētās samazināšanas pasākumi būs saistīti ar autoparka un tehnikas vienību atjaunošanu, pāreju uz tehnikas vienībām ar elektroenerģijas piedziņu, saspīestās dabasgāzes (CNG) izmantošanu dīzeļdegvielas / benzīna vietā.

Rīgas ūdenī ir uzsākts darbs pie 3.tvēruma jeb netiešo SEG emisiju noteikšanas ienākošās un izrietošās kategorijās, plānojot datu vākšanas un standartizētās metodoloģijas ieviešanu. *Rīgas ūdens* potenciāli vērtēs SEG emisijas, kas rodas ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu saņemšanai pie gala lietotāja, remontdarbos un investīciju projektu īstenošanā kā būtiskus 3.tvēruma SEG emisiju avotus, tomēr šie avoti tiks precizēti pēc ārpus organizācijas enerģijas patēriņa datu apkopošanas. Papildus, notiek darbs pie SEG emisiju aprēķinu iekļaušanas līgumos par preču un pakalpojumu iegādi, lai veicinātu sadarbības partneru izpratni savu radīto SEG emisiju pēdu.

GRI 305-3

Klimata neitralitātes politikas īstenošana un atjaunojamo energoresursu izmantošana

2023.gadā *Rīgas ūdenī* uzsākts darbs pie ilgtspējas stratēģijas izstrādes, kurai pamatmērķos būs ietverti mērķi klimata noturībai un klimata ieinteresētās mazināšanai, tostarp mērķu rezultatīvie rādītāji tiks vairāk pielāgoti Eiropas Savienības un Latvijas Republikas topošajiem tiesiskajiem aktiem un aktuālajiem stratēģiskiem mērķiem dažādos līmeņos

Kopš 2020.gada tiek veikti 1. un 2.tvēruma SEG emisiju aprēķini, kas korelē ar enerģijas ietaupījuma bāzes gadu, un 2022.gadā *Rīgas ūdens* kopējais SEG emisiju samazinājums (nesaražotais daudzums) kopš 2020. gada ir 12,56 tonnu CO_{2ekv}, kas ir nodrošināts realizējot energoefektivitātes pasākumus.

Papildus energoefektivitātes programmai ir izveidota atjaunojamo energoresursu ieviešanas un izmantošanas programma, kuras ietvaros no 2023.gada līdz 2025.gadam *Rīgas ūdens* ražošanas objektos ir paredzēts uzstādīt divas saules elektrostacijas ar kopējo jaudu ap 1,87 MW un divus mazākus saules paneļu parkus ar kopējo jaudu līdz 0,44 MW. Saules parku projektu kopējais saražotās enerģijas potenciāls, kas noteikts SIA "Efekta" veiktajā energoaudita laikā 2021.gadā, ir līdz 1870,39 MWh/gadā un iespējamais ar elektroenerģijas patēriņa saistītais 2.tvēruma SEG emisiju samazinājums ir līdz 136,91 tonnām CO_{2ekv}/gadā. 1870,39 MWh pašnodrošinājums ar saules enerģiju ir prognozējams līdz 4,2% no kopējā bruto *Rīgas ūdens* enerģijas patēriņa, kas ir iedvesmojošs solis lielajiem enerģijas patērētājiem virzīties uz klimata neitralitāti.

Ņemot vērā, ka *Rīgas ūdens* veic energoietilpīgus ražošanas procesus, uzņēmums turpmāk izvērtēs iespēju neitralizēt CO₂ emisiju ietekmi izmantojot emisiju kompensācijas projektus (*carbon offset*), atbalstot gan vietējās iniciatīvas, gan pievienojoties starptautiskajiem kompensāciju projektiem. Kā arī padziļināti uzsāks vērtēt notekūdeņu procesu emisijas, izmantojot specializētu jomas praksi un metodoloģiju. *Rīgas ūdens* ziņo par emisijām Valsts vides dienestam atbilstoši piesārņojošās darbības atļaujai.

GRI 305-5

10.4. Ūdens apgādes un attīrīšanas process

Ūdens ieguve

Rīgas ūdensapgādei nepieciešamais ūdens daudzums tiek iegūts sešās pilsētas nozīmes ūdensgūtnēs, kas izmanto virszemes un pazemes ūdens krājumus. Lielākā daļa dzeramā ūdens patērētāju Daugavas kreisajā krastā ūdeni saņem no Daugavas upes baseina *Rīgas HES* zonā. Ūdens tiek ņemts upes dziļākajos slāņos un ar sūkņu palīdzību pa cauruļvadiem nogādāts ūdens stacijā "Daugava", kur to sagatavo atbilstoši dzeramā ūdens kvalitātes prasībām, izmantojot ķīmiskos reaģentus, attīra, dezinficē, nostādina un vairākkārtīgi filtrē. Ūdens dezinficēšanai tiek lietots ozons. Ūdens stacija "Daugava" diennaktī spēj sagatavot līdz 210 tūkst. m³ dzeramā ūdens. Sagatavotā dzeramā ūdens kvalitāte un stacijas drošība atbilst normatīvajām prasībām.

Pazemes ūdensgūtnēs “Baltezers – Zaķumuiža” ūdens tiek iegūts piecās pilsētas nozīmes ūdensgūtnēs, ar centralizēto ūdensapgādi, galvenokārt, nodrošinot Daugavas labā krasta patērētājus Rīgā. Pazemes ūdensgūtnes “Baltezers – Zaķumuiža” spēj saražot līdz 85 tūkst. m³ dzeramā ūdens diennaktī. Iegūtā dzeramā ūdens kvalitāte atbilst saistošās ES direktīvas prasībām, izņemot daļu ūdensgūtni, kurās ir palielināts dzelzs un mangāna saturs, kas tiek attīrīts atdzelžošanas stacijā.

Lai nodrošinātu ūdens resursu saglabāšanu un atjaunošanu, kā arī samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz iegūstamā ūdens kvalitāti, ap pazemes ūdens ņemšanas vietām ir noteikta aizsargjosla, kas kopumā aptver 83 km² lielu teritoriju Ādažu un Ropažu novados.

Kopējais iegūtais virszemes ūdens, tūkst. m³

2020	2021	2022
16584	16217	15518

Kopējais iegūtais pazemes ūdens, tūkst. m³

2020	2021	2022
20765	20776	20269

Kopējais iegūtais ūdens, %

	2020	2021	2022
Virszeme	44,40	43,84	43,4
Pazeme	55,60	56,16	56,6

GRI 303-3

Ūdens piegāde

Rīgas ūdens nodrošina ūdensapgādes pakalpojumus ne tikai Rīgas administratīvajā teritorijā, bet arī daļā Ādažu, Ropažu, Ķekavas un Mārupes novadu. Rīgas pilsētas ūdensapgādes tīklu kopējais garums 2022.gada beigās bija 1515 km.

Ūdensapgādes tīkli būvēti no dažāda materiāla (ķets, tērauds, dzelzsbetons u. c.) un diametra (no 20 līdz 1200 mm) cauruļvadiem. Lai uzlabotu ūdensapgādes kvalitāti un drošību, Rīgas ūdens visā Rīgas pilsētas teritorijā katru gadu veic cauruļvadu, hidrantu un aizbīdņu nomaiņu vai pārbūvi. Ūdens pieejamību atsevišķu Rīgas rajonu vai ēku grupu iedzīvotājiem daudzstāvu namos ar nepieciešamo spiedienu cauruļvados (ne mazāku par Latvijas būvnormatīvos paredzēto piecstāvu dzīvojamajai apbūvei) visā pilsētas teritorijā 2022.gadā nodrošināja 17 ūdens spiediena paaugstināšanas stacijas.

Atbilstoši ūdens sagatavošana procesa tehniskajām vadlīnijām, pirms piegādes ūdens tiek apstrādāts ar šādām vielām:

- Atklātas ūdenstilpnes ūdens: koagulants, flokulants, kaļķis, ozons, hlora gāze;
- Pazemes ūdens: hlora gāze.

Tehnoloģiskā procesa uzlabošanas rezultātā kopš 2022.gada pazemes ūdens apstrādē vairs netiek lietots polimērs.

Vielu daudzumu ūdenī kontrolē ar tiešsaistes (online) mēriekārtām. Apvienotās ūdens kvalitātes kontroles laboratorijas veiktajās ūdens analīzēs 2022.gadā nav fiksēti ar ūdens apstrādi saistīti incidenti. Skaidrojums par 2022.gadā izmantoto reaģentu apjomu sniegts Pārskata 10.6.sadaļā.

Apjoms tūkst. m ³	2020	2021	2022
Uz pilsētu padotais ūdens	37 349	36 993	35 788

pazemes ūdens	20 765	20 776	20 269
virszemes ūdens	16 584	16 217	15 519
Realizētais ūdens daudzums	32 393	31 884	31 067
Nerealizētais ūdens daudzums ²	4 956	5 109	4 721
t.sk. tehnoloģiskais pašpatēriņš	514,2	484,1	432
t.sk. ūdensvada tīklu skalošana	233,4	283,1	252
t.sk. ūdens zudumi	4 208,3	4 341,7	4 037
Ūdens zudumi ³ (% no padotā ūdens)	11,3 %	11,7 %	11,3%

GRI 303-4

Ar notekūdeņu novadīšanu saistītā ietekme

Rīgas ūdens centralizēto kanalizācijas sistēmas tīklu kopējais garums ir 1251 km, tās darbību nodrošina 85 kanalizācijas sūkņu stacijas. Tās darbības princips ir kanalizācijas kopsistēma, kas paredzēta sadzīves / ražošanas notekūdeņu un lietus notekūdeņu novadīšanai pa vienu cauruļvadu, un kura paredz ierīkot lietus notekūdeņu pārgāzes pie ūdenstecēm vai ūdenstilpēm.

Spēcīgu lietusgāžu laikā caur tā saucamajām avārijas izlaidēm vidē tiek novadīti notekūdeņi, lai izvairītos no Bioloģiskās attīrīšanas stacijas "Daugavgrīva" pārslodzes, kas varētu izraisīt būtiskus traucējumus notekūdeņu attīrīšanas procesā un radīt tehniska rakstura bojājumus.

Apjoms tūkst. m ³	2020	2021	2022
Kopējais attīrītais apjoms	48 882	49 250	48 121
Kanalizācijas pakalpojumu apjoms	37 629	36 903	36 558
Lietus notekūdeņi	1 971	2 001	2 021

Starpība starp kopējo attīrīto notekūdeņu apjomu un kopējo kanalizācijas pakalpojumu apjomu ir virszemes ūdeņi no ielām un laukumiem, gruntsūdens infiltrācijas apjoms.

Lai mazinātu ietekmi uz klimata pārmaiņām, būtiska loma ir modernizācijai un mūsdienīgu tehnoloģiju ieviešanai. Bioloģiskās attīrīšanas stacijā "Daugavgrīva" kopš 1991.gada nodrošina Rīgas pilsētas, kā arī vairāku Pierīgas pašvaldību un daļas Jūrmalas pilsētas sadzīves notekūdeņu attīrīšanu. Tās diennakts hidrauliskās jaudas kapacitātes ierobežojums ir 200 000 kubikmetru.

Ar Baltijas jūras vides aizsardzības komisijas (HELCOM) delegāciju vadītāju sanāksmes lēmumu 2021.gada sākumā Rīgas pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtai tika atcelts piesārņotājas statuss, kāds tai bijis gandrīz 30 gadus, un Rīga izslēgta no HELCOM tā saucamā "hot spots" jeb "karsto punktu" saraksta. Kopš attīrīšanas procesu modernizācijas uzsākšanas 1991.gadā Rīgā izdevies sasniegt līdz pat 98% notekūdeņu attīrīšanas efektivitāti.

GRI 303-2

10.5. Ūdens izmantošana uzņēmuma darbībā

Rīgas ūdens izmanto ūdens resursus ražošanas procesa tehniskajām vajadzībām un nelielos apjomos arī struktūrvienību ūdensapgādei, to saimnieciskajām vajadzībām. Ūdens tehniskajām vajadzībām tiek iegūts no virszemes Bulljupē, no ūdens ieguves urbuma Vārņukrogā, kā arī no centralizētās ūdens

² Non-revenue water, tehnoloģiskais patēriņš un zudumi kopā

³ % no padotā ūdens, neietverot pašpatēriņu un tīklu skalošanas apjomu

apgādes sistēmas.

Saskaņā ar Valsts Vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes izsniegtajām atļaujām B kategorijas piesārņojošai darbībai, *Rīgas ūdens* izmanto virszemes un pazemes ūdeņus Bioloģiskās attīrīšanas stacijas “Daugavgrīva” tehniskajām vajadzībām:

- no Buļļupes iegūtais virszemes ūdens tiek izmantots smilšu ķērāju skalošanai un iekārtu dzesēšanai; iegūtais ūdens pirms izmantošanas netiek attīrīts;
- pazemes ūdens no ūdens ieguves urbuma “Vārnukrogs” tiek izmantots smaku mazināšanas iekārtas vajadzībām dūņu laukos, dūņu transportēšanas mašīnu mazgāšanai un citām saimnieciskajām vajadzībām.

Virszemes un pazemes ūdens patēriņa apjoms noteikts katra objekta atļaujās.

Tehnoloģiskajam patēriņam izmantotais ūdens daudzums

Apjoms m ³	2020	2021	2022
Ūdens stacija “Daugava”	1 152 265	513 684	749 158
Pazemes ūdensgūtne “Baltezers – Zaķumuiža”	179 572	179 680	179 780
Virszemes ūdens Buļļupe, Bioloģiskā attīrīšanas stacija “Daugavgrīva”	97 592	47 296	40 411
Ūdens ieguves urbums “Vārnukrogs 2104”	2 936	4 001	6 834
Kanalizācijas sūkņu stacija Daugavgrīvas ielā 101	344 521	304 511	293 917
Pārējos objektos izmantotais ūdens daudzums kopā	169 722	179 573	137 813

Ūdens izmantošana uzņēmuma darbībā:

- ūdens stacijas “Daugava” filtru, nostādinātāju skalošana;
- pazemes ūdensgūtnes “Baltezers – Zaķumuiža” atdzelžošanas stacijas filtru skalošana;
- dzeramā ūdens rezervuāru un krājaku mazgāšana (tīrīšana);
- ūdens stacijas “Daugava” Ozona iecirkņa ģeneratoru un kompresoru dzesēšana;
- izvedamo dūņu sastāvā esošais ūdens;
- iekārtu un aprīkojuma apkope;
- infiltrācijas baseinu uzpildīšana gruntsūdens līmeņa uzturēšanai un mākslīgai papildināšanai Mazajā Baltezerā;
- ūdensvada tīklu, t.sk. maģistrālo ūdensvadu skalošanai;
- kanalizācijas sūkņu stacijas Daugavgrīvas ielā 101 sūkņu dzesēšanai;
- kanalizācijas sūkņu staciju sūkņu mazgāšanai, iekārtu un aprīkojuma apkopēm;
- pašpatēriņš.

Saskaņā ar Pasaules Resursu institūta ūdens risku atlasa datiem, Latvija atrodas zema līdz zema – vidēja ūdens stresa zonā, tāpēc specifisku ūdens patēriņa ierobežojumu nav. *Rīgas ūdens* ir apņēmis nodrošināt ilgtspējīgus patēriņa paradumus un ražošanas modeļus, attiecīgi darbības stratēģijā plānojot pasākumus šāda mērķa sasniegšanai.

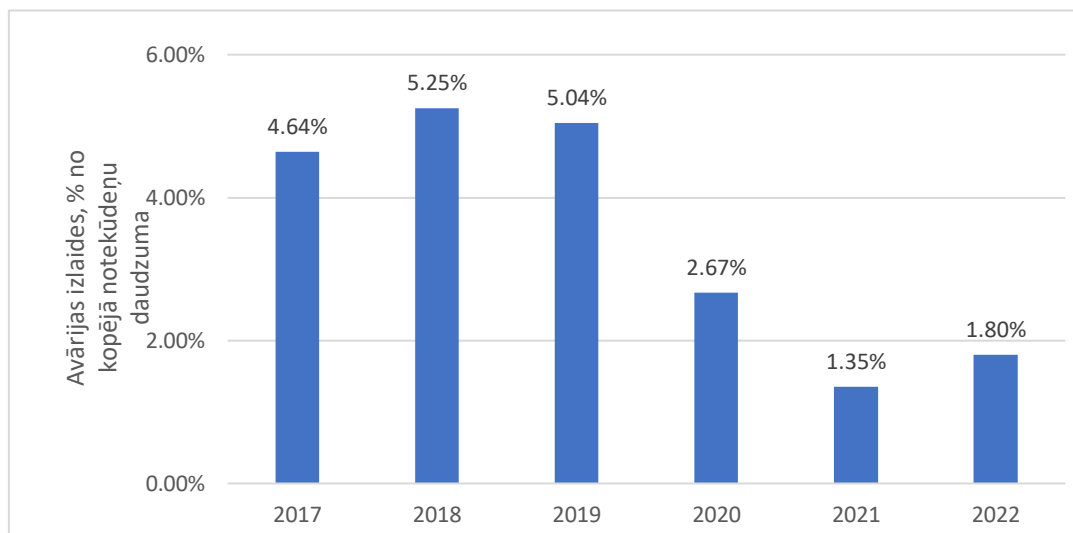
Rīgas ūdens plāno krietni samazināt tehniskā ūdens patēriņa apjomu, veicot Baltijā lielākās kanalizācijas sūkņu stacijas pārbūvi Daugavgrīvas ielā 101, kura ekspluatācijā nodota 1992.gada rudenī un kopš tā laika darbojas bez būtiskiem kapitālieguldījumiem tehnoloģiskajos risinājumos. Pārbūve (jaunas stacijas izbūve blakus esošajai) uzsākta 2021.gadā, darbus plānots pabeigt 2024.gadā.

GRI 303-1

10.6. Pasākumi neattīrītu komunālo notekūdeņu izplūžu apjoma samazināšanai pastiprinātu nokrišņu laikā

Pēdējos gados ir panākta būtiska avārijas izlaižu apjoma samazināšana, 2021.gadā sasniedzot pēdējo desmit gadu vēsturiski zemāko avārijas izlaižu rādītāju – 1,35% no kopējā notekūdeņu daudzuma, tas ir, aptuveni 49,9 miljoniem kubikmetru centralizētajā kanalizācijas sistēmā nonākušā komunālo notekūdeņu daudzuma.

2022.gadā avārijas izlaidēs tika novadīti 1,80% neattīrīti notekūdeņi no kopējā notekūdeņu daudzuma. Palielinājums salīdzinājumā ar 2021.gadu galvenokārt saistīts ar to, ka pārskata gadā bija lielāks nokrišņu apjoms.

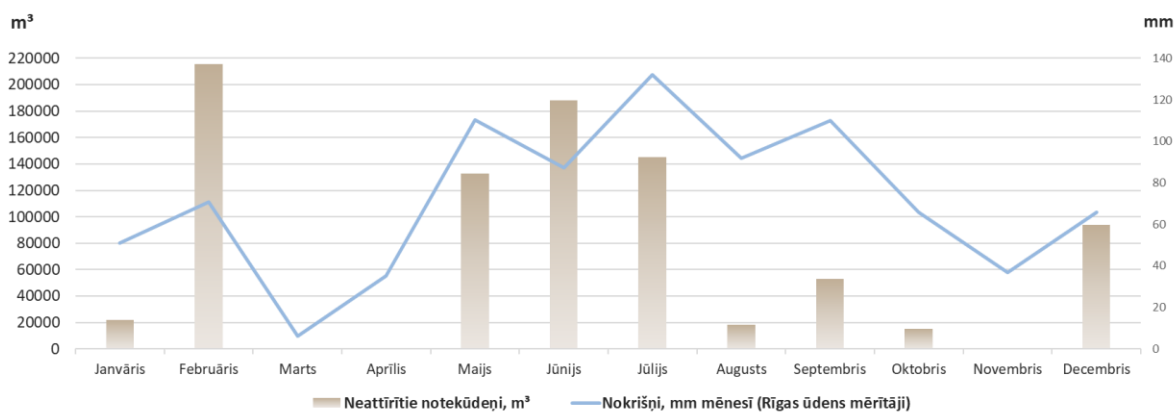

24.attēls. Avārijas izlaides, % no kopējā notekūdeņu daudzuma 2017. – 2022.

Rīgas 85 kanalizācijas sūkņu staciju operatīvās darbības uzlabošanai un turpmākai komunālo notekūdeņu pārsūkņēšanas optimizēšanai, t.sk. avārijas izlaižu samazināšanas nolūkos, *Rīgas ūdens* 2021.gadā ierīkoja 10 nokrišņu mērīšanas punktus kanalizācijas sūkņu stacijās.

Ne vienmēr ir iespējams izvērtēt korelāciju starp nokrišņu apjomu un avārijas izlaidēs novadīto neattīrīto notekūdeņu apjomu. Būtiska nozīme ir vairākiem faktoriem – ziemā vai pavasarī, strauja atkušņa laikā, kopā ar nokrišņiem lietus veidā, notekūdeņu apjoms būtiski pieaug īslaicīgā periodā, kūstot iepriekšējo periodu nokrišņiem sniega veidā kopā ar nokrišņiem tekošajā laikā (piemēram, skat. februāra mēnesi). Arī siltā laika periodā jāņem vērā būtisks faktors – vai nokrišņi ir intensīvi un īslaicīgi, vai tas pats nokrišņu apjoms nolīst pakāpeniski diennakts garumā.

Ja pakāpenisko nokrišņu pārsūkņēšana un attīrīšana nerada būtiskas problēmas, tad intensīvo īslaicīgo nokrišņu laikā nav iespējams visus notekūdeņus novadīt uz attīrīšanas iekārtām un attīrīt. Arī pakāpeniski ilglaicīgi nokrišņi, bet intensīvi rada problēmas to pārvadīšanā un attīrīšanā. Atsevišķi norādām, ka šajos gadījumos, kad tiek novadīti neattīrīti notekūdeņi avārijas izlaidēs, tie ir vismaz par 50% atšķaidīti ar lietus ūdeņiem. 2022.gada augustā, septembrī un oktobrī Bioloģiskās attīrīšanas stacijā “Daugavgrīva” tika veikti plānotie sekcionējošo aizbīdņu nomaiņas darbi un attīrīšanas apjoms tika samazināts par aptuveni 25%.

25.attēls. Avārijas izlaides m³

2022.gadā veiktie pasākumi avārijas izlaides samazināšanai:

- lielo sateces baseinu kanalizācijas sūkņu stacijās (Lignuma iela, Meldru iela) uzstādīti frekvenču pārveidotāji, kas nodrošina vienmērīgāku plūsmu uz Bioloģisko attīrīšanas staciju “Daugavgrīva” ar iespēju kopējo notekūdeņu plūsmu pārsūknēt atbilstoši Bioloģiskās attīrīšanas stacijas “Daugavgrīva” noteiktajam maksimālajam pieņemšanas apjomam;
- automātiskajam kanalizācijas sūkņu staciju darbības režīmam “Lietus režīms” papildināta vizualizācija, ieviesti jauni rīki vienmērīgas notekūdeņu plūsmas nodrošināšanai;
- veikta notekūdeņu pieteces un sūkņu staciju darbības analīze lietus laikā un vairākos kolektoros lietus laikā veikta notekūdeņu uzkrāšana.

Notekūdeņu attīrīšanas kvalitātes uzlabošanai un avārijas izlaižu mazināšanai *Rīgas ūdens* plāno Bioloģiskās attīrīšanas stacijas “Daugavgrīva” hidrauliskās un piesārņojuma attīrīšanas kapacitātes palielināšanu, vidējā termiņā līdz 2024.gadam izstrādājot paplašināšanas koncepciju, uzsākot projektēšanas darbus un būvdarbus. 2022.gadā turpinās kanalizācijas sistēmas datormodeļa izstrāde, un uzsāks 1.kārtas plūsmas/līmeņa mērītāju uzstādīšanu kanalizācijas tīklos, kas nepieciešams kanalizācijas sistēmas ilgtspējīgu pielāgošanās klimata pārmaiņām risinājumu izstrādei.

Rīgas Attīstības programmas 2022. – 2027.gadam Rīcības un Investīciju plānos ir paredzēti vairāki pasākumi, kas saistīti ar lietus ūdens ietekmes samazināšanu uz centralizēto kanalizācijas sistēmu. *Rīgas ūdens* mērķis ir samazināt avārijas izlaižu apjomu, nepārsniedzot 5% robežu no kopējā gada notekūdeņu daudzuma. Mērķa sasniegšana turpmākajos gados būs atkarīga arī no Rīgas domes atbalsta saistīto projektu realizācijā.

10.7. Avārijas situāciju risināšanas efektivitāte un pārvaldība

Rīgas ūdens nodrošina maģistrālo, sadalošo ūdensapgādes tīklu, ēku pievadus līdz atbildības robežai, ūdensapgādes tīklu armatūru un sūkņu staciju apsaimniekošanu, kā arī kanalizācijas tīklu un būvju apsaimniekošanu, kas nodrošina sadzīves un saimniecisko notekūdeņu savākšanu un novadīšanu uz Bioloģiskās attīrīšanas staciju “Daugavgrīva”.

2022.gadā veikti remontdarbi ūdensvada tīklos 2967 adresēs, savukārt kanalizācijas tīklos veikti remontdarbi, tajā skaitā aizsērējumu likvidācija 2837 adresēs.

2022.gadā turpinājās intensīva novecojošo un bojāto aizbīdņu un hidrantu nomaiņa, nodrošinot šādus ieguvumus bojājumu novēršanas operatīvitātei:

- samazināts avāriju lokalizācijas ilgums;
- samazināts piespiedu ūdensapgādes pārtraukuma ilgums.

Darbinieku skaits, kuri tieši vai netieši saistīti ar avāriju novēršanu – 132
 Ūdens atslēguma vidējais ilgums 2022.gadā – 4,49 stundas

Ūdensvada tīklā veiktie remontu un avāriju likvidācijas

	2020	2021	2022
Avārijas ielas ūdensvados (vietas)	230	330	252
Remontēti ūdensvada pievadi	630	782	756
Nomainīti ugunsdzēsības hidranti	316	332	329
Nomainīti aizbīdņi $\geq \varnothing 100$	369	359	372
Izskaloti ūdensvada tīkli km	181	157	169
Nomainīti ūdens patēriņa skaitītāji, gab.	5440	3359	5945

Kanalizācijas tīklā veiktie remontu un avāriju likvidācijas

	2020	2021	2022
Avārijas izsaukumi un likvidēti aizsērējumi	795	1440	1494
Remontētas skatakas (gab.)	1089	1046	1099
Avārijas kanalizācijas cauruļvados (vietas)	121	133	107

Nolūkā uzlabot avārijas situāciju risināšanas efektivitāti un pārvaldību *Rīgas ūdens* mērķtiecīgi plāno:

- mazināt ūdensapgādes pārtraukuma ilgumu patērētājiem avārijas novēršanas laikā, plānveidīgi turpinot novecojušās noslēgarmatūras nomaiņu ūdensapgādes tīklos;
- taupīt resursus un samazināt ietekmi uz vidi, pielietojot beztranšējas tehnoloģiju avārijas novēršanas darbos;
- nodrošināt operatīvāku avārijas situāciju novēršanas pārvaldību, izveidojot apvienoto dispečerdienu un uzlabojot komunikāciju starp dispečeriem un avārijas darbu vadītājiem;
- samazināt avārijas darbiem nepieciešamo laiku un darbietilpību, tostarp nodrošināt koku sakņu aizsardzību, uzsākot tranšēju rakšanu grūti pieejamās tīklu avārijas vietās ar vakuumekskavatoru.

RŪ-1
 GRI-300

10.8. Izmantotie materiāli

Kvalitatīva un droša ūdenssaimniecības pakalpojuma sniegšanai dzeramā ūdens sagatavošanā un notekūdeņu attīrīšanā galvenokārt tiek izmantoti reaģenti. Izmantoto reaģentu apjoms katru gadu mainās, atkarībā no gaisa temperatūras ieinteresētās, dzeramā ūdens patēriņa apjoma un nokrišņu daudzuma.

Savukārt ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu un būvju remontdarbos izmantoto materiālu apjomu ietekmē arī Rīgas domes Satiksmes departamenta Rīgas ielu remonta darbu plāni konkrētā gada ietvaros.

Ūdens sagatavošanā patērēto reaģentu apjoms

Nosaukums	Mērvienība	2020	2021	2022
Alumīnija sulfāts	tonnas	2282	2199	2049
Flokulants	tonnas	14	12	11
Kalcija hidroksīds	tonnas	63	109	124

Sašķidrinātais hlors	tonnas	35	38	28
Polimērs	kg	245	260	0

Notekūdeņu attīrīšanā patērēto reaģentu apjoms

Nosaukums	Mērvienība	2020	2021	2022
Dzelzs sulfāts	tonnas	4448	4142	3863
Putu dzēsējs	tonnas	3	9	3
Flokulants	tonnas	112	93	89
Metanols	m ³	550	890	448

Ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu un būvju remontdarbos un uzturēšanā tiek izmantoti cauruļvadi, aizbīdņi, hidranti, aku vāki un daudzi citi materiāli. Galveno izmantoto materiālu uzskaitījums un apjomi, lielākoties remontdarbu nodrošināšanai, atspoguļoti Pārskata sadaļā 10.7 (Avārijas situāciju risināšanas efektivitāte un pārvaldība).

Saskaņā ar Valsts Vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes izsniegto Atļauju B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.RI12IB0013 un Nr.RI19IB000, un Atkritumu apsaimniekošanas atļaujas Nr.AP22AA0031 nosacījumiem Sabiedrība katru gadu VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centram" iesniedz vides aizsardzības oficiālās statistikas veidlapas "Nr.3-Atkritumi. Pārskats par atkritumiem", kuros norādīta informācija par visiem uzņēmumā gada laikā radušajiem atkritumu veidiem, apjomiem un tālāku apsaimniekošanu.

Uzņēmuma saimnieciskās darbības rezultātā rodas dažāda veida atkritumi, t.sk. bīstamie atkritumi (automašīnu nolietotās riepas, luminiscentās spuldzes, laboratoriju ķīmisko vielu atlikumi u.c.). Radītos sadzīves un bīstamos atkritumus uzņēmums nodod atkritumu apsaimniekotājiem, kuri ir saņēmuši attiecīgas atļaujas atkritumu apsaimniekošanai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Informācija par radītā izlietotā iepakojuma daudzumu 2020., 2021. un 2022.gadā, kg

	2020	2021	2022
Stikls	0	0	0
Plastmasa	399,90	212,10	154,00
Papīrs, kartons vai citas dabiskās šķiedras	454,36	489,08	408,81
Metāls	160	0	0
Koks	4091,67	6047,83	4526,00
KOPĀ	5105,93	6749,01	5088,81

Notekūdeņu attīrīšanas procesā veidojas bioloģiskās dūņas. Lai nepieļautu to nonākšanu Baltijas jūrā, tās no notekūdeņu attīrīšanas procesa tiek atdalītas un utilizētas. Vārnukroga dūņu lauku darbībā apstrādātās dūņas tiek novietotas 8 dūņu kartēs un dūņu krātuvē Nr.060. Visas dūņu kartes 2006.gadā ir pilnībā rekonstruētas un atbilst visām nepieciešamajām ekspluatācijas prasībām. Saskaņā ar izsniegtās atļaujas B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.RI19B0008 nosacījumiem, neapstrādātās dūņas tiks izvestas uz dūņu krātuvi Nr.061 līdz brīdim, kad Bioloģiskās attīrīšanas stacijā "Daugavgrīva" tiks izbūvēti jauni metāntenki. Apstrādātās dūņas tiek nodotas komersantiem, kuri tālāk apsaimnieko apstrādātās dūņas lauksaimniecības vajadzībām un kompostēšanai.

Kopsavilkums par 2020., 2021. un 2022.gadā saražotajām dūņām, tonnas

	2020	2021	2022
Kopā saražots	46 008,40	38 820,85	34 743,45

Neapstrādātas dūņas	13 688,32	11 824,15	8 717,56
Apstrādātas dūņas	32 320,08	26 996,70	26 025,89
Apstrādāto dūņu atlikums no iepriekšējā gada	2 530,18	1 700	7 715,24
Apstrādātās dūņas, kas nodotas komersantiem:			
Lauksaimniecības vajadzībām	17 927,42	17 212,18	26 556,00
Kompostēšanai	15 222,84	3 769,28	0
Apstrādāto dūņu atlikums dūņu laukos uz pārskata gada 31.decembri	1 700	7 715,24	7 185,13

Rīgas ūdens pēdējo trīs gadu laikā ir būtiski samazinājis biroja vajadzībām izmantotā papīra daudzumu, kas pirmkārt, skaidrojams ar dokumentu aprites pāreju uz e-vidi. Arī turpmāk šī tendence tiks pilnveidota, lai sniegtu ieguldījumu ne tikai klimata mērķu sasniegšanā un resursu taupīšanā, bet arī praktiski samazinot arhivējamo dokumentu daudzumu.

	2019	2020	2021	2022
Biroja papīrs, kg	5486	4532	3663	3208

Veicinot videi draudzīgāka dzīvesveida popularizēšanu, *Rīgas ūdens* attīsta jaunu dzeramā ūdens risinājumu uzņēmuma darbiniekiem, atsakoties no plastmasas pudelēm. 2022.gadā *Rīgas ūdens* nodrošina, ka katram darbiniekam, kurš strādā ārpus biroja, ir pieejamas ietilpīgas atkārtoti izmantojamas dzeramā ūdens pudeles. Uzņēmums aicina gan savus darbiniekus, gan Rīgas un citu pašvaldību iedzīvotājus ikdienā lietot krāna dzeramo ūdeni, kas ir drošs lietošanai un atbilst visām normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

GRI 303-1

10.9. ES Kohēzijas fonda līdzfinansētie projekti

Rīgas ūdens kopš 2004.gada realizē Eiropas Savienības (ES) Kohēzijas fonda (KF) līdzfinansētus apkārtējās vides projektus “Ūdenssaimniecības attīstība Rīgā”, izbūvējot jaunas centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas vairākās Rīgas apkaimēs. Galvenais projektu mērķis ir nodrošināt ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu pieejamību Rīgas pilsētas notekūdeņu aglomerācijas teritorijā. Projekta mērķis atbilst ANO 6.ilgtspējas mērķim, kā arī LR Vides politikas pamatnostādņu 2021. – 2027.gadam apakšmērķiem – 7.2. droša ūdens resursu izmantošana, nelietderīga patēriņa samazināšana un 7.3. virszemes ūdeņu un jūras vides stāvokļa uzlabošana.

Galvenie sabiedrības ieguvumi saistībā ar ES KF līdzfinansēto projektu realizāciju:

- ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamība un to kvalitāte;
- ilgtspējīga ūdenssaimniecības pakalpojumu izmantošana;
- kvalitatīva dzīves vide;
- samazināts vides piesārņojums un ūdenstilpju eitrofikācija.

2022.gadā visā ES KF līdzfinansēto projektu realizācijas teritorijā 831 iedzīvotājam tika uzlabota notekūdeņu attīrīšanas kvalitāte un efektivitāte, centralizētajā kanalizācijas sistēmā turpmāk savācot papildus ~31 129 m³ notekūdeņu gadā, aplēšot pēc 2022.gada vidējā notekūdeņu daudzuma uz vienu iedzīvotāju.

Projekta “Ūdenssaimniecības attīstības Rīgā, 4.kārta” infrastruktūras izbūves darbi tika pabeigti līdz 2016.gadam. Rezultātā *Rīgas ūdens* ir nodrošinājis iespēju centralizētos ūdensapgādes pakalpojumus saņemt vēl 4200 iedzīvotājiem un kanalizācijas pakalpojumus – 6000 iedzīvotājiem Rīgas valstspilsētas

administratīvās teritorijas Mārupes, Katlakalna un Bolderājas apkaimēs. Pieslēgumu izveides process tiek turpināts 2023.gadā.

Projekta "Ūdenssaimniecības attīstības Rīgā, 5.kārta" infrastruktūras izbūves darbi pabeigti 2022.gadā, nodrošinot centralizēto tīklu pieejamību 2959 iedzīvotājiem Rīgas valstpilsētas administratīvās teritorijas Bergū, Imantas un Beberbeķu apkaimēs, kā arī ir uzsākta pieslēgumu izbūve, kas turpināsies 2023.gadā.

Projekta "Ūdenssaimniecības attīstības Rīgā, 6.kārta" 2022.gadā noslēdzās būvprojektu izstrāde, tika veikta centralizēto tīklu izbūve Teikā un uzsākta centralizēto tīklu izbūve Imantas līnijās. Projekta ietvaros tiks nodrošināta kanalizācijas pieejamība 900 iedzīvotājiem Teikas, Imantas un Ziepniekkalna apkaimēs. Pieslēgumu izbūve visās projekta apkaimēs pakāpeniski tiek uzsākta 2023.gadā.

Sekmējot iedzīvotāju pieslēgšanos ES KF līdzfinansēto projektu ietvaros izbūvētajiem inženiertīkliem un projektos noteikto radītāju sasniegšanu attiecībā uz faktiski pieslēgto iedzīvotāju skaitu, *Rīgas ūdens*:

- veica sociolģisko aptauju ar mērķi noskaidrot dzīvojamo māju īpašnieku informētību par kanalizācijas un/vai ūdensapgādes pieslēguma izbūvi, pašvaldības līdzfinansējumu, dalītā maksājuma iespēju par būvdarbiem, kā arī, kādi ir galvenie iemesli, kas attur no pieslēgšanās pilsētas tīkliem;
- organizēja informatīvās kampaņas par centralizēto ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu lietošanas priekšrocībām, finansiālajiem ieguvumiem un vides prasības ievērošanas aspektiem;
- Izstrādāja informatīvos materiālus (bukleti, infografikas) iedzīvotājiem, lai sniegtu detalizētu, bet viegli saprotamu informāciju par pieslēgšanās iespējām un finansiālā atbalsta saņemšanu;
- sadarbībā ar Rīgas pilsētas Apkaimju iedzīvotāju centriem, apkaimju biedrībām tika veicināta plašāka informācijas aprīte, apkaimju sabiedriskā transporta pieturvietās izvietoti Informatīvie plakāti;
- organizētas tikšanās ar iedzīvotājiem Bergos, Imantā un Teikā, ekspertiem sniedzot konsultācijas par būvniecības gaitu, pieslēgumu izbūves un pašvaldības līdzfinansējuma saņemšanas iespējām.
- realizēta akcija "Izsauc ekspertu uz mājām!" Mārupes, Bolderājas un Katlakalna dzīvojamo māju īpašniekiem, lai saņemtu individuālu konsultāciju par pieslēguma izbūvi un iespējamām izmaksām.
- sadarbībā ar Rīgas domes Mājokļu un vides departamentu veiktas regulāras lokālo kanalizācijas sistēmu apsekošanas, informējot dzīvojamo māju īpašniekus par pieslēgšanās iespējām.

Lai sekmētu pašvaldības līdzfinansējuma programmas realizēšanu, kuras ietvaros iedzīvotājiem ir iespēja saņemt finansiālu atbalstu pieslēguma izveidei, atsevišķām iedzīvotāju grupām pat 100% apmērā, *Rīgas ūdens* speciālisti līdztekus citiem būvkomersantiem nodrošina pieslēgumu projektēšanas un izbūves pakalpojumus.

Lai aizsargātu vidi no komunālo notekūdeņu nelabvēlīgās ietekmes un veicinātu iedzīvotāju pieslēgšanos centralizētajai kanalizācijas sistēmai, 2023.gadā tiek plānots ieviest jaunu pašvaldības līdzfinansējuma programmu, kas nodrošinās finansiālu atbalstu visiem pilsētas iedzīvotājiem dzīvojamo māju pievienošanai centralizētajai kanalizācijas sistēmai.

RŪ-2

10.10. Bioloģiskā daudzveidība

Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvalde ir izsniegusi Sabiedrībai ūdens resursu

lietošanas atļauju Nr.RI19DU0006, B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas Nr.RI19IB0008, Nr.RI12IB0013, C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājumus Nr.RI20IC0034, RI20IC0036 un Atkritumu apsaimniekošanas atļauju Nr.AP22AA0031.

Izsniedzot atļaujas un apliecinājumus piesārņojošās darbības veikšanai, Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde ir vērtējusi uzņēmuma ietekmi uz vidi un dabu. Nosacījumi ūdens resursu ieguvē un to izmantošanā, kā arī piesārņojošas darbības veikšanā, ir izvirzīti, balstoties uz vides aizsardzības normatīvo aktu prasībām un noteikti minētajās atļaujās un apliecinājumos.

Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai *Rīgas ūdens* ir veicis dažādus pasākumus:

- esošajiem ūdens sūkņiem virszemes ūdensobjektos ir uzstādītas zivju aizsargrestes;
- dūņu laukos Vārnukrogā ir uzstādīta smaku monitoringa iekārta;
- no aprīļa līdz oktobrim tiek veikta smaku neitralizējoša līdzekļa izsmidzināšana virs dūņu krātuves Nr.061 un neapstrādāto dūņu izkraušanas laikā;
- reizi gadā tiek veiktas jūras ūdens mikrobioloģiskās kvalitātes kontrole notekūdeņu izplūdes vietā un dažādos punktos 500 metru rādiusā ap to;
- ir veikta kanalizācijas sūkņu staciju modernizācija un ieviesti tehnoloģiski uzlabojumi (kanalizācijas sūkņu stacijās uzstādītas nokrišņu mērīšanas iekārtas, automatizēta notekūdeņu avārijas izlaides kamera Voleross), kas nozīmīgi samazinājis nepieciešamību avārijas izplūdēs novadīt neattīrītus notekūdeņus.

Salīdzinājumam – 2020.gadā avārijas izplūdēs tika novadīti 1 343 085 m³ neattīrītu notekūdeņu (2,67% no kopējā notekūdeņu daudzuma), savukārt 2021.gadā un 2022.gadā novadītais neattīrīto notekūdeņu daudzums samazinājies gandrīz uz pusi – 2021.gadā avārijās izplūdēs novadīti 674 373 m³ notekūdeņu jeb 1,35% no kopējā notekūdeņu daudzuma un 2022.gadā avārijas izplūdēs novadīti 884 477 m³ jeb 1,80% no kopējā notekūdeņu daudzuma.

	2020	2021	2022
Avārijas izplūdēs novadītais notekūdeņu daudzums m ³	1 343 085	674 373	884 477
% no kopējā notekūdeņu daudzuma	2,67	1,35	1,80

Dūņu laukos Vārnukrogā uzstādītā smaku kontroles sistēma sniedz iespēju nepārtraukti precīzi fiksēt smaku izplatības palielināšanos un tādējādi operatīvi reaģēt, veicot nepieciešamās darbības smaku izplatības samazināšanai. Vienotā sistēmā tiešsaistes režīmā ir nodrošināta piekļuve arī Valsts Vides dienesta pārstāvjiem.

Papildus veiktajiem pasākumiem, *Rīgas ūdens* aktīvi veic arī citus sociāli atbildīgus pasākumus – kopā ar vadošajiem zinātniekiem iesaistās dažādos ūdenssaimniecības nozarei nozīmīgos pētījumos, rīko tikšanās un informē sabiedrību par centralizēto ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu izmantošanas priekšrocībām.

GRI-305

10.11. Troksnis

Sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšanai *Rīgas ūdens* veic darbību vairākos objektos visā Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā. Par galveno vides trokšņa avotu *Rīgas ūdens* objektos uzskatāms Bioloģiskās attīrīšanas stacijas “Daugavgrīva” gaisa sūkņētavas gaisa vads. Saskaņā ar Valsts Vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes izsniegto Atļauju B kategorijas piesārņojošās darbības veikšanai Nr.RI12IB0013 nosacījumiem, *Rīgas ūdens* ir veicis trokšņa mērījumus, lai novērtētu trokšņa līmeni pie Bioloģiskās attīrīšanas stacijas “Daugavgrīva” tuvākajām dzīvojamajām māju teritorijām, ņemot vērā galveno vides trokšņa avotu.

Pēc veikto trokšņa līmeņa mērījumu rezultātiem secināms, ka, saskaņā ar Ministru kabineta 07.01.2014. noteikumiem Nr.16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" prasībām, darbojoties visām Bioloģiskās attīrīšanas stacijas "Daugavgrīva" iekārtām un gaisa sūknētavas gaisa vadam normālā režīmā, trokšņa līmenis pie dzīvojamo māju teritorijām nepārsniedz pieļaujamo robežvērtību. Ņemot vērā, ka trokšņa avota darbība notiek ar līdzīgu intensitāti visa gada laikā, tad arī novērtētie rezultāti uzskatāmi par troksni raksturojošiem visa gada laikā.

2022. gadā ir izstrādāts projekts "Par Bioloģiskās attīrīšanas stacijā "Daugavgrīva" gaisa kompresoru un gaisa cauruļvadu trokšņa mazināšanas projekta (tehniskā risinājuma) izstrādi", kura ietvaros ir pētīta un izvērtēta esošā situācija, kā rezultātā secināts, ka pastāvoša problēma ir ne tikai troksnis, bet arī telpu un iekārtu pārkaršana, kas pasliktinātos, ja trokšņa mazināšanas pasākumi tiktu veikti neņemot vērā telpu un iekārtu pārkaršanas riskus. Projekta ietvaros plānotie prettrokšņa pasākumi ietver būvju un iekārtu radīto trokšņu samazināšanu un skaņas izolāciju, kas veicami kompleksi, ņemot vērā telpu un iekārtu pārkaršanas riskus.

GRI-305

11. SOCIĀLĀS JOMAS ASPEKTI

11.1. Vadības pieeja

Darbinieku iesaiste, apmierinātība un attīstība

Viena no *Rīgas ūdens* prioritātēm ir veicināt darbinieku iesaisti, motivāciju un attīstību. Profesionāli, motivēti, lojāli un ar darba vidi apmierināti darbinieki ir būtisks priekšnoteikums uzņēmuma stratēģijas īstenošanai un ilgtspējīgai attīstībai.

Rīgas ūdens Personāla politikā ir noteikti šādi personāla vadības mērķi:

- īstenot vienotu, mūsdienīgu un efektīvu personāla vadību, lai nodrošinātu uzņēmuma darbības efektivitātes sasniegšanu, kas vērsta uz darba organizācijas pilnveidošanu;
- nodrošināt drošu, stabilu un inovatīvu darba vidi, kas palīdz darbiniekiem atklāt savus talantus, spējas, dotības un iedrošina viņus jauniem sasniegumiem un izaicinājumiem;
- noteikt vienotus un taisnīgus principus uzņēmumā, kas ļauj piesaistīt, attīstīt un saglabāt (noturēt) profesionālus, motivētus un lojālus darbiniekus,

kalpo iepriekš minētās prioritātes nodrošināšanai.

Rīgas ūdens visās darbības jomās ievēro cilvēka pamattiesības, kas noteiktas tiesību aktos un starptautiskajos līgumos. *Rīgas ūdens* regulāri īsteno darbinieku piesaistes un apmierinātības pētījumu, kura gaitā tiek noskaidrots darbinieku viedoklis dažādos ar darbu saistītos jautājumos. Izvērtējot pētījuma rezultātus, meklējam risinājumus vājo pušu novēršanai un fokusējam uzmanību uz pamatotām aktivitātēm darbinieku apmierinātības uzlabošanai.

Rīgas ūdens ir sociāli atbildīgs darba devējs, kas darbojas stratēģiski svarīgā un stabilā nozarē un ir orientēts uz attīstību ilgtermiņā, nodrošinot darbiniekiem darba stabilitātes un sociālās aizsargātības sajūtu.

Rīgas ūdens īsteno sistemātisku pārmaiņu vadību, lai spētu sekmīgi darboties un pielāgoties darba vides un darba tirgus nepārtrauktajām izmaiņām, tajā skaitā nodrošinātu darbinieku pēctecības plānošanas procesu, tādējādi saglabājot kapitālsabiedrības darbības stabilitāti, zināšanu, pieredzes un prasmju pārmantojamību.

Darba drošība

Drošas darba vides nodrošināšana ir viena no *Rīgas ūdens* prioritātēm un ietver darbības tās pastāvīgai uzraudzībai un pilnveidošanai, kas vērstas uz darba vides kvalitātes prasību ievērošanu un uzlabošanu, drošu darba tehnoloģiju izmantošanu, ievērojot veselībai nekaitīgas un ērtas darba vides nosacījumus.

GRI 102-40

GRI 405

GRI 406

11.2. Darbinieku iesaiste, apmierinātība un attīstība

Nodarbinātība

2022.gadā nozīmību nezaudēja epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 izplatības ierobežošanai saistībā ar nepieciešamību nodrošināt gan attālinātā darba, gan elastīga darba laika izmantošanas iespējas, gan organizējot iespējami drošu klātienē darba procesu, lai tiktu nodrošināta *Rīgas ūdens* darba nepārtrauktība.

Rīgas ūdens uz 31.12.2022. bija nodibinātas darba tiesiskās attiecības ar 758 personām, no kurām

78,5% veido ražošanas personāls, 12,4% administrācija un 9,1% pārdošanas personāls.

Ūdenssaimniecības nozarei raksturīgs augsts inženiertehnisko un strādnieku profesiju skaits, tāpēc darbinieku struktūrā ir salīdzinoši lielāks vīriešu īpatsvars – 2022.gadā 64% no darbiniekiem bija vīrieši un 36% - sievietes.

2022.gadā darbinieku vidējais vecums – 49 gadi, kas nav mainījies pēdējo divu gadu laikā.

Pārsvārā darba līgumi tiek slēgti uz pilnu darba slodzi un nenoteiktu laiku. Nepilnu darba slodzi 2022.gadā strādāja tikai astoņi darbinieki. Lai nodrošinātu *Rīgas ūdens* darbības nepārtrauktību gan brīvdienās, gan pēc normālā darba laika beigām un nakts laikā, 429 darbiniekiem jeb 57% no kopējā darbinieku skaita tika noteikta summētā darba laika uzskaitē. *Rīgas ūdenī* netiek veidotas sezonālās darba vietas.

2022.gadā darba tiesiskās attiecības izbeigtas ar 73 darbiniekiem, no tiem 54 vīriešiem un 19 sievietēm. Darbinieku kopējā mainība 2022.gadā ir 9,78%.

Darba tiesiskās attiecības 2022.gadā nodibinātas ar 89 jauniem darbiniekiem, no tiem 52 jeb 58,4% ir vīrieši un attiecīgi 37 jeb 41,6% sievietes

Pārskata periodā tika pievērsta uzmanība jauno darbinieku ievadīšanas darbā jeb adaptācijas procesa pilnveidošanai:

- īstenojot informatīvus pasākumus un informācijas pieejamību elektroniski zināšanu bāzē zini.rigasudens.lv un izveidotajā iekštīklā, lai jaunajam darbiniekam veidotos izpratne par *Rīgas ūdens* darbību;
- attīstot mentoringa procesu, lai jaunais darbinieks pēc iespējas īsākā laikā spētu pielāgoties jaunajai videi, iekļautos kolektīvā un varētu patstāvīgi veikt amata pienākumus.

2022.gadā no darbinieku vidus jauno darbinieku apmācībai tika nozīmēti 39 mentori.

Lai veidotu sociāli atbildīga uzņēmuma tēlu, vienlaikus uzlabojot ūdenssaimniecības nozares tēlu un pievilcību, 2022.gadā īstenoti vairāki pasākumi nodarbinātības veicināšanai ar fokusu jauna personāla piesaistē nākotnē:

- vidējās profesionālās un augstākās izglītības studiju programmu 18 audzēkņiem tika nodrošinātas prakses vietas dažādās *Rīgas ūdens* struktūrvienībās;
- sadarbības rezultātā ar Rīgas Tehniskās universitātes Attīstības fondu un tā organizēto apmaksātu prakses vietu konkursu augstākās izglītības studiju programmu pieciem studentiem tika nodrošinātas prakses vietas ar iespēju papildināt praktiskās zināšanas ūdenssaimniecības jomā;
- nolūkā piesaistīt jauniešus un citus interesentus prakses un darba iespējām *Rīgas ūdenī*, tika realizēta dalība Rīgas Tehniskās universitātes pasākumā “Virtuālā Karjeras diena 2022”, virtuālā atvērto durvju dienas pasākumā Prakse.lv un Darba iespēju festivālā “Visiem”, kas norisinājās Vērmanes dārzā;
- kā jauna aktivitāte tika īstenota dalība Nodarbinātības valsts aģentūras pasākumā “Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs”, tādējādi 23 skolēniem – *Rīgas ūdens* darbinieku bērniem, tika radīta iespēja iegūt pirmo darba pieredzi un nopelnīt;
- dalība programmas “Demola Latvia” 2022.gada rudens sezonā, kuras ietvaros Latvijas augstskolu studenti risināja 2 (divas) *Rīgas ūdens* problēmsituācijas saistībā ar tehnoloģisko procesu Ūdens sagatavošanas stacijā “Daugava”.

Atbalsts darbiniekiem

Rīgas ūdens un Arodbiedrības patstāvīgā vienība “Arodbiedrības LAKRS SIA “Rīgas ūdens” aroorganizācija” ir noslēgušas Darba koplīgumu. Tas paredz visiem uzņēmuma darbiniekiem labākus

darba un sociālās aizsardzības atvieglojumus papildus Darba likumā noteiktajam. Darba koplīguma noteikumi neattiecas uz darbiniekiem pārbaudes laikā. 2022.gadā izstrādāti priekšlikumi Darba koplīguma grozījumiem un uzsākta to apspriešana ar arodbiedrību, kas tiek turpināta 2023.gadā.

Pirms "Ģimenei draudzīga darbavieta" statusa iegūšanas Sabiedrības integrācijas fonda izveidotās programmas ietvaros tika vērtēta *Rīgas ūdens* darba vide, tai skaitā Darba koplīguma nosacījumi. Attiecīgā statusa piešķiršana uz diviem kalendārajiem gadiem liecina, ka *Rīgas ūdens* ir izveidota laba prakse ģimenei draudzīgas darba vietas nodrošināšanā, kas balstīta ne tikai uz normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanu attiecībā uz ģimenēm ar bērniem, bet arī uz papildu iniciatīvām un aktivitātēm, kas ļauj rūpēties par darbinieku privātās un profesionālās dzīves līdzsvaru.

GRI 402-1

Būtiskākās sociālās garantijas un labumi

Rīgas ūdens Darba koplīgumā paredzētās garantijas un labumi:

- *Rīgas ūdens* veic darbinieku veselības apdrošināšanu, konkrēto veselības apdrošināšanas programmu un nosacījumi izvēli balstot uz darbinieku vēlmēm un eksperta ieteikumiem, ņemot vērā uzņēmuma finansiālās iespējas;
- tiek piešķirts papildatvaļinājums atbilstoši darba stāžam;
- tiek piešķirts pabalsts sakarā ar bērna(u) piedzimšanu, vienu reizi gadā pabalsts daudzbērnu ģimenēm, pabalsts sakarā ar bērna(u) mācību uzsākšanu 1.klasē un kompensēti ēdināšanas izdevumi bērnudārzā;
- izbeidzot darba tiesiskās attiecības pusēm savstarpēji vienojoties, darbiniekam var tikt izmaksāts atlaišanas pabalsts atkarībā no darba stāža, bet ne vairāk kā četru mēnešu vidējās izpeļņas vai darba algas apmērā;
- atzīmējot Pasaules Ūdens dienu, *Rīgas ūdens* ilggadējiem darbiniekiem, kuri uzņēmumā nostrādājuši 20 un vairāk gadus, izmaksā naudas balvu;
- sakarā ar darbinieka dzimšanas dienas apaļu jubileju var izmaksāt naudas balvu;
- tiek izmaksāti pabalsti darbiniekam ģimenes locekļa nāves gadījumā un darbinieka nāves gadījumā – viņa ģimenes loceklim;
- visus ar darba aizsardzības organizēšanu saistītos izdevumus sedz darba devējs, tajā skaitā uzticības personu apmācību.

2022.gadā *Rīgas ūdens* ieguva "Ģimenei draudzīga darbavieta" statusu. Dalība šajā iniciatīvas programmā sekmē tādas darba vides kultūras attīstību, kas ir vērsta uz rūpēm par darbiniekiem, uz cilvēcīguma un empātiju veicinošu prasmju iedzīvināšanu, nodrošinot ģimenei draudzīgu nodarbinātības principu īstenošanu.

Pabalsta / dāvanas veids (cilvēki)	2020	2021	2022
Bērna piedzimšanas pabalsts	26	20	14
Pabalsts daudzbērnu ģimenēm	22	22	24
Pabalsts ēdināšanas izdevumu kompensācijai bērnudārzā	21	25	26
Pabalsts sakarā ar bērna(u) mācību uzsākšanu 1.klasē	22	19	23
Pabalsti radnieku un darbinieku nāves gadījumos	26	33	26
Naudas balva sakarā ar dzimšanas dienas apaļu jubileju	72	60	58
Naudas balvas ilggadējiem darbiniekiem Ūdens dienā	51	43	41
Pabalsts darba tiesisko attiecību izbeigšanas gadījumā	36	32	30
Kopā	276	254	242

Darbinieki un vadība

Rīgas ūdens paziņojumus darbiniekiem par organizatoriskām izmaiņām, par darba tiesisko attiecību izbeigšanu un par iekšējo normatīvo aktu izmaiņām, kas ir saistoši darbiniekam darba pienākumu izpildei, sniedz Darba likuma, Darba koplīguma un Darba kārtības noteikumu noteiktajā kārtībā un termiņos.

Rīgas ūdens regulāri informē darbiniekus un arodorganizāciju par darbības aktualitātēm, izmantojot daudzveidīgus iekšējās komunikācijas kanālus un organizējot gan attālinātas, gan klātienēs sanāksmes.

Rīgas ūdens savā darbībā attiecībās ar darbiniekiem īsteno uz uzņēmuma pamatvērtībām balstītu šādu principu ievērošanu:

- **vienlīdzīgu attieksmi pret darbiniekiem:** visiem darbiniekiem tiek nodrošinātas vienlīdzīgas iespējas realizēt savu potenciālu un vienlīdzīga attieksme neatkarīgi no dzimuma, rases, etniskās vai nacionālās piederības, vecuma, invaliditātes, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, sociālās izcelsmes, mantiskā vai ģimenes stāvokļa, seksuālās orientācijas vai citiem apstākļiem;
- **darbaspēka racionālu un efektīvu izmantošanu,** tā kvalifikācijas paaugstināšanu un profesionālo attīstību: uzņēmums atbalsta tādu darba organizāciju, lai pēc iespējas sekmīgāk izmantotu darbinieku radošo potenciālu efektīvākai darba pienākumu izpildei, un kas balstītos uz saimnieciski pamatotiem jeb LEAN principiem;
- **ētisku savstarpējo saskarsmi:** uzņēmums atbalsta un veicina cieņu, uzticību un lietišķumu darbinieku savstarpējā saskarsmē, neatkarīgi no amata, kā arī nodrošina ētisku uzņēmējdarbības vidi;
- **iekšējo kultūru:** uzņēmums veicina iekšējās vides faktoros, kas ietekmē darbinieku kultūras veidošanos saistībā ar uzvedības normām, domāšanu un tradīcijām, stiprinot darbinieku piederības sajūtu un uzlabojot motivāciju, tādējādi panākot saliedētu darba kolektīvu uzņēmuma sekmīgai darbībai;
- **drošu un ērtu darba vidi:** uzņēmums nodrošina un uzlabo darba drošību un veselības aizsardzību darbā;
- **privātuma aizsardzību:** uzņēmums neizpauž darbinieku personas datus, kā arī respektē darbinieku privātumu un neierobežo darbinieku privātās aktivitātes ārpus darba laika, ja tās neatstāj negatīvu ietekmi uz uzņēmuma vārdu un tēlu;
- **interesešu konflikta aizliegumu:** kapitālsabiedrība nepieļauj interesešu konflikta situācijas;
- **koruptīvu darbību un krāpšanas aizliegumu:** uzņēmums veido atbildīgu biznesa vidi un īsteno tādu personāla vadību un darba organizāciju, lai darbiniekam nerastos iespējas un vajadzības veikt koruptīvas darbības.

Rīgas ūdens Personāla atalgojuma un atlases politikā ir noteikti personāla atlases procesā izmantojamie atlases veidi, uzsverot iekšējās personāla atlases nozīmīgumu un tādējādi veicinot talantīgu darbinieku izaugsmi.

Rīgas ūdens darbinieku atlasē īsteno šādus pamatprincipus:

- darba likumdošanas aktu normu ievērošanu;
- pakāpeniskumu – atlases process notiek secīgi pa posmiem: atlases plānošana, atlases organizēšana, darbinieka ievadīšana darbā;
- personāla iekšējās atlases prioritāti pret ārējo;
- konfidencialitāti.

Statistika par vadošo darbinieku atlasi 2022.gadā

(informācija par izmantotajām atlasē metodēm vadošo darbinieku atlasē) *

Nr. p.k.	Amata nosaukums	Amata vietu skaits	Izmantotā atlasē metode	Piezīmes
1.	Valdes loceklis	1	Nominācija nodrošināta atbilstoši Ministru kabineta 07.01.2020. noteikumu Nr.20 "Valdes un padomes locekļu nominēšanas kārtība kapitālsabiedrībā, kurās kapitāla daļas pieder valstij vai atvasinātai publiskai personai" nosacījumiem.	Nominācijas process noslēdzies 2022.gada janvārī.
2.	Komunikācijas daļas vadītājs	1	Amata pretendentu konkurss, izsludinot atklātu pretendentu pieteikšanos uz vakanto pozīciju konkursa nolikumā noteiktajā kārtībā.	Konkurss noslēdzies 2022.gada maijā
3.	Personāla daļas vadītājs	1	Amata pretendentu konkurss, izsludinot atklātu pretendentu pieteikšanos uz vakanto pozīciju konkursa nolikumā noteiktajā kārtībā.	Konkurss noslēdzies 2022.gada jūlijā
4.	Būvniecības vadības daļas vadītājs	1	Iekšējā personāla atlase – organizatorisko izmaiņu rezultātā, piedāvājot darbiniekam darba līguma grozījumus darba attiecību saglabāšanai līdzvērtīgā amatā	Atlase noslēdzās 2022.gada septembrī
5.	Stratēģiskās plānošanas daļas vadītājs	1	Iekšējā personāla atlase – organizatorisko izmaiņu rezultātā, piedāvājot darbiniekam darba līguma grozījumus darba attiecību saglabāšanai līdzvērtīgā amatā	Atlase noslēdzās 2022.gada septembrī
6.	Juridiskā departamenta direktors	1	Amata pretendentu konkurss, izsludinot atklātu pretendentu pieteikšanos uz vakanto pozīciju konkursa nolikumā noteiktajā kārtībā.	Konkurss izbeigts bez rezultāta 2022.gada septembrī.
7.	Drošības pārvaldnieks	1	Amata pretendentu konkurss, izsludinot atklātu pretendentu pieteikšanos uz vakanto pozīciju konkursa nolikumā noteiktajā kārtībā.	Konkurss noslēdzies 2022.gada decembrī
8.	Iepirkumu vadības daļas vadītājs	1	Iekšējā personāla atlase – iekšējais konkurss.	Atlase noslēdzās 2023.gada janvārī
9.	Tiesiskā nodrošinājuma daļas vadītājs	1	Amata pretendentu konkurss, izsludinot atklātu pretendentu pieteikšanos uz vakanto pozīciju konkursa nolikumā noteiktajā kārtībā.	Konkurss noslēdzies 2022.gada decembrī

* Rīgas domes 21.08.2020. Iekšējo noteikumu Nr.4 (prot.Nr.24, 50.§) "Rīgas pilsētas pašvaldībai piederošo kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības kārtība" 84.7.punkta nosacījums.

Komunikācija un saziņa ar darbiniekiem

Sabiedrībā 2022.gadā ir izveidots uzņēmuma iekšējais informācijas tīkls, kas pieejams visiem darbiniekiem vai personām, kurām piešķirtas īpašas piekļuves tiesības. Iekštīklā vienkopus glabājas un regulāri tiek publicēta aktuāla un nozīmīga ar uzņēmuma darbību saistīta informācija.

Iekštīkla funkcionalitāte paredz šādas iespējas – dažāda veida jaunumu publicēšanu, noderīgas

informācijas, zināšanu bāzes glabāšanu, sasaisti ar uzņēmuma iekšējām informācijas sistēmām, dažādas tiešsaziņas un izklaides iespējas, piekļuvi un apmaiņu ar failiem, dokumentiem.

- Aktualitātes – sadaļā tiek publicēta aktuālā informācija (ziņas), mediju apskats, pasākumu kalendārs, foto un video materiāli, kā arī forums u.tml.;
- Personāla vadība – sadaļā tiek publicēta darbiniekiem nozīmīga informācija par apmācībām, vakantajām amatu vietām, kontaktinformācija, informācija jaunajiem darbiniekiem u.tml.;
- Drošība – sadaļā tiek publicēti materiāli par drošību – Trauksmes celšanu, Pretkorupcijas pasākumu vadību, informācijas tehnoloģiju drošību, personas datu aizsardzību u.tml.;
- Dokumenti – sadaļā tiek publicēti nozīmīgākie uzņēmuma darbības dokumenti – stratēģija, politikas, Ētikas kodekss, informatīvie materiāli u.tml.;
- Kontakti – sadaļā tiek publicēta saite uz informācijas sistēmas Visma HoP kontaktinformācijas sadaļu;
- Arodorganizācija - sadaļā tiek publicēta gan arodorganizācijas biedriem, gan citiem uzņēmuma darbiniekiem nozīmīga informācija – darba koplīgums, iesniegumi dažādām dzīves situācijām, ziņas par pasākumiem u.tml.

11.3. Darba drošība un arodveselības sistēma

Rīgas ūdens ir ieviesta un darbojas Darba aizsardzības likumā noteiktā darba drošības un arodveselības sistēma, ievērojot Darba likumā, Darba aizsardzības likumā, kā arī saistītajos Ministru kabineta noteikumos paredzētās prasības. Darba drošības un darbinieku veselības sistēma ir saistoša visiem uzņēmuma darbiniekiem. Sistēmas izveidošanai un uzturēšanai ir izstrādāta procedūra “Darba aizsardzības organizēšana SIA “Rīgas ūdens””.

Darba drošības un darbinieku arodveselības vadības sistēma ir integrēta vienotā riska vadības sistēmā un visos uzņēmuma pārvaldības procesos.

Darba drošības sistēmas uzturēšanu nodrošina *Rīgas ūdens* personāls bez ārējo pakalpojumu sniedzēju piesaistīšanas. Vienīgais process, kurā nepieciešams piesaistīt ārpalpojumu, ir darba vides mērījumu veikšana.

Rīgas ūdens rūpējas par darbinieku veselību un drošību savos un ārpalpojuma objektos. *Rīgas ūdens* darba drošībai velta īpašu uzmanību un pastāvīgi to uzrauga. Darba vides uzraudzību nodrošina Personāla daļa, sadarbojoties ar struktūrvienību vadītājiem. Uzraudzības pienākumi un pasākumi tiek reglamentēti amatu aprakstos, uzņēmuma rīkojumos, kā arī *Rīgas ūdens* darba aizsardzības iekšējās uzraudzības pasākumu plānos. Izpildot normatīvo aktu prasības, katru gadu tiek izstrādāti darba aizsardzības plāni struktūrvienībām.

Būtiskākās *Rīgas ūdens* **aktivitātes un darbības, kas ietvertas darba drošības sistēmā:**

- bīstamo iekārtu tehniskā uzraudzība;
- ķīmisko un bioloģisko vielu aprīte un procesu uzraudzība;
- obligāto veselības pārbaūžu procesa nodrošināšana un uzraudzība;
- darba vides risku procesu plānošana, novērtēšana un īstenošana, darba vides mērījumu organizēšana;
- darba aizsardzības apmācību, t.sk. instruktāžu plānošana un organizēšana;
- darbinieku konsultēšana, informēšana un iesaiste darba aizsardzības procesos;
- individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu, t.sk. darba apģērbu un apavu lietošanas prasību un normatīvu noteikšana un regulāra nodrošināšana;
- nelaimes gadījumu darbā izmeklēšana un uzskaitē, kā arī darbinieku informēšana par to cēloņiem;
- iekšējo normatīvo aktu izstrāde un aktualizācija darba aizsardzības jomā;
- auditu un apgaitu veikšana objektos un darba vietās;

- paaugstinātas bīstamības darbu uzraudzība;
- sprādzienbīstamas vides risku novēršanas pasākumu organizēšana un kontrole;
- pasākumu organizēšana darba aprīkojuma drošai lietošanai;
- higiēnas un vakcinācijas pasākumu organizēšana un nodrošināšana.

Darba vides iekšējā uzraudzība

Darba vides iekšējā uzraudzība nodrošina noteikto un plānoto darba aizsardzības pasākumu izpildi, izpildes kontroli un nekavējošu korektīvo, preventīvo darbību veikšanu neatbilstību gadījumos, kas saistīti ar izmaiņām darba specifiskā vai veikto darba aizsardzības pasākumu neefektivitāti. Lai izvairītos no kaitīgiem darba apstākļiem, darba vides iekšējā uzraudzība (DVIU) sastāv no vairākiem posmiem: DVIU plānošanas, darba vides risku novērtēšanas, DVIU īstenošanas, DVIU pārbaudes un pilnveidošanas. DVIU veic Personāla daļa, sadarbojoties ar uzticības personu vai nodarbināto deleģēto pārstāvi, iesaistot darbiniekus.

Rīgas ūdens nodrošina darba vides iekšējai uzraudzībai nepieciešamos resursus (personāla, finanšu, tehniskos). Uzņēmuma darba aizsardzības instrukcijās ir norādīta ziņošanas kārtība par kaitīgiem darba apstākļiem. Darba aizsardzības instruktāžu ietvaros tiek sniegta informācija par rīcību, kā var izvairīties no kaitīgiem darba apstākļiem.

Incidentu izmeklēšana notiek atbilstoši saistošiem normatīvajiem aktiem un saskaņā ar procedūru "Darba aizsardzības organizēšana SIA "Rīgas ūdens"".

Personāla daļa nodrošina darbiniekiem un uzticības personām iespēju piedalīties apspriedēs par darba aizsardzības jautājumiem un sniegt priekšlikumus darba apstākļu uzlabošanai. Darbinieki piedalās darba aizsardzības vadības sistēmas pilnveidošanā un darba vides risku novērtēšanas procesā.

GRI 102-40

GRI 405

GRI 406

11.4. Darbinieku veselība un apmācības

Darbinieku veselība

2022.gadā *Rīgas ūdens*, rūpējoties par darbinieku veselību, nodrošināja šādus veselības uzlabošanas pasākumus:

- darbiniekiem, kuri izturējuši pārbaudes laiku, tika nodrošināta veselības apdrošināšana, kas iekļāva zobārstniecību, speciālistu pakalpojumus, rehabilitāciju, baseinu, sporta nodarbības, kā arī profesijai atbilstošas obligātās veselības pārbaudes;
- tika piedāvāta un nodrošināta vakcinācija (pret ērcu encefalītu, hepatītu, pneimokoku un gripu);
- veiktas iekšējās apmācības emocionālai un garīgai veselībai;
- vienu reizi dienā dota iespēja izmantot bezmaksas silto dzērienu saņemšanu no automātiem;
- darbiniekiem, kuri strādā zaļajās zonās, tika piešķirti insektus atbaidošie līdzekļi.

2022.gadā tika nodrošināta normatīvajos aktos noteikto epidemioloģisko drošības prasību Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai ieviešana, ievērošana un atbilstoša kontrole, lai pasargātu darbiniekus no saslimšanas ar Covid-19 un preventīvi novērstu slimības izplatību darba vietā. *Rīgas ūdens* kā darba devējs veicināja darbinieku izpratni par vakcinēšanās pret Covid-19 nepieciešamību un organizēja darbinieku vakcināciju darba telpās.

2022.gadā *Rīgas ūdenī* notika viens viegla pakāpes nelaimes gadījums, kura rezultātā kopējā traumā izraisītā darbnespēja sastādīja 37 kalendārās dienas. Pēc notikušā nelaimes gadījuma, tika paredzēti

darba aizsardzības pasākumi, lai mazinātu šāda veida nelaimes gadījumu atkārtošanos.

Apmācības un izglītība

Rūpējoties par darbinieku attīstību, *Rīgas ūdens* īsteno:

- kvalifikācijas paaugstināšanas, profesionālās un motivācijas apmācības saskaņā ar ikgadējo apmācību plānu;
- apmācības darba aizsardzības jomā saskaņā ar ikgadējo plānu, kas izstrādāts, balstoties uz normatīvajos aktos noteikto apmācību nepieciešamību un regularitāti.

Katrai apmācībai tiek noteikti un skaidri definēti mērķi, ko uzņēmums vēlas sasniegt, īstenojot konkrēto mācību programmu. Mācību plānošana izriet no normatīvo aktu prasību izmaiņām, struktūrvienību vadītāju priekšlikumiem, pārrunām ar darbiniekiem, darbinieku izpildes novērtējumiem un attīstības plāniem, kā arī pēctecības nodrošināšanas nepieciešamību.

Atbilstoši uzņēmuma apmācību plāniem, 2022.gadā regulāri tika organizētas gan iekšējās, gan ārējās apmācības. Īpaša uzmanība jau otro gadu tika pievērsta darbinieku digitālo prasmju uzlabošanai, lai pilnveidotu darbinieku zināšanas par IT risinājumiem un veicinātu produktīvāku attālināto darbu.

Rīgas ūdens viena no apmācību organizēšana prioritātēm ir iekšējo apmācību norises veicināšana, lai dalītos ar strādājošo profesionāļu zināšanām, pieredzi un sasniegumiem uzņēmuma darbības nodrošināšanā un uzlabošanā. Iekšējās apmācības 2022.gadā sastādīja 20% no kopējā apmācību skaita. 2022.gadā tika pievērsta pastiprināta uzmanība apmācību atbalsta e-risinājuma rīka – darbinieku apmācību un aptauju sistēma zini.rigasudens.lv – popularizēšanai darbinieku vidū.

2022.gadā sasniegts rezultāts 2,43 apmācības (tai skaitā, darba aizsardzības apmācības) uz vienu darbinieku gadā, kas ir par 43,8% vairāk nekā iepriekšējā gadā (2021.gadā – 1,69). Kopumā *Rīgas ūdens* darbinieki 2022.gadā mācījušies 10 621 stundas jeb katrs darbinieks mācībām veltījis 2 darba dienas.

Darbinieku vērtēšana

Rīgas ūdens veic sistemātisku un regulāru darba izpildes novērtēšanu, kas dod darbiniekam iespēju skaidri apzināties savas rīcības trūkumus un veiksmes, kā arī novērtēt savu piemērotību attiecīgajam darbam. *Rīgas ūdens* atbalsta darba izpildes un rezultātu sasniegšanu veicinošu darbinieku iesaistīšanos uzņēmuma attīstības procesu veidošanā.

11.5. Iesaiste nozares politikas veidošanā

Apzinoties *Rīgas ūdens* kā Latvijā lielākā ūdenssaimniecības uzņēmuma darbības ietekmi uz nozares kopējo politiku un attīstību, uzņēmums piedalījies un līdzdarbojies Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) darba grupās ūdenssaimniecības problemātisko jautājumu risināšanai, kā arī iesaistījies nozares politikas veidošanā:

- izstrādājot nacionālo pozīciju par ES tiesību aktu projektu par komunālo notekūdeņu attīrīšanu;
- sagatavojot pozīciju par notekūdeņu dūņu apsaimniekošanas stratēģiju Latvijā;
- sagatavojot viedokli par direktīvas par dzeramā ūdens kvalitāti prasību ieviešanu LR normatīvajos aktos;
- izskatot un sniedzot viedokli par dažādiem jautājumiem, kas saistīti ar ES tiesību aktiem un politikas plānošanas dokumentiem ūdenssaimniecības nozarē un to ieviešanu Latvijā, un Latvijas ūdenssaimniecības nozares attīstību.

Rīgas ūdens aktīvi iesaistījies arī Rīgas valstspilsētas attīstībai un vides ilgtspējai nozīmīgu plānošanas dokumentu sagatavošanā.

GRI 415

11.6. Ilgtspējīgas attīstības un “zaļās” domāšanas veicināšana

Rīgas ūdens par savu pienākumu uzskata sekmēt sabiedrības līdzdalību atbilstoši vides ilgtspējīgas attīstības pamatprincipiem, stimulēt ūdens resursus taupošu un efektīvu saimniekošanu, arī pašiem ikdienā pieņemot videi labvēlīgus un zaļajai domāšanai atbilstošus lēmumus. Šī mērķa īstenošanai tiek skaidroti konkrētajai situācijai svarīgākie ilgtspējīgas attīstības kritēriji:

- tiek sasaistīta ilgtspējīgas un videi draudzīgas attīstības ideja ar ūdens resursu racionālu izmantošanu;
- katrs indivīds tiek aicināts rūpīgi novērtēt cilvēku saimnieciskās darbības ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, tostarp ievērojot atbildīgu pieeju ūdens resursu tīrības ievērošanā;
- tiek vērsta uzmanība uz videi draudzīgu notekūdeņu attīrīšanas sistēmu apsaimniekošanas nepieciešamību;
- tiek analizēta informācija par efektīvu dabas resursu izmantošanu, pastarpināti un nepastarpināti tiek veidota sabiedrības kopējā “zaļā apziņa” un tās prestižs.

Lai realizētu savu apņemšanos videi draudzīgākai rīcībai ikdienā, ik gadu *Rīgas ūdens* popularizē Pasaules ūdens dienai veltītās aktivitātes, kas vērstas uz ūdens resursu saglabāšanas un to apgūšanas stimulēšanu. Ik gadu šajā dienā pasaulē tiek organizēti dažādi izglītojoši un informatīvi pasākumi, lai pievērstu ikviena cilvēka uzmanību ūdens svarīgajai lomai mūsu dzīvē. Pasaules ūdens dienā tiek vairotā informētība par globālo ūdens krīzi un uzsvērta nepieciešamība sasniegt ANO izvirzītos ilgtspējīgas attīstības mērķus, tostarp atbilstoši higiēnas normām sagatavota ūdens pieejamību visā pasaulē līdz 2030.gadam. Latvijā šī diena tiek oficiāli atzīmēta kopš 1996.gada.

Sabiedrības izglītošana ilgtspējīga dzeramā ūdens patēriņa un vides aizsardzības jomā ir viena no *Rīgas ūdens* korporatīvās sociālās atbildības prioritātēm. Lai arī Rīgā un Latvijā ir pietiekami daudz kvalitatīva dzeramā ūdens resursu, *Rīgas ūdens* pievienojas globālajai kustībai par ūdens nepiesārņošanas veicināšanu un vides aizsardzību, plastmasas pudeļu nonākšanas vidē samazināšanu un krāna ūdens dzeršanas popularizēšanu.

Skolu ūdens stacijas

Lai veicinātu veselīgu dzīves veidu un skaidrotu iedzīvotājiem, ka Rīgas pilsētas ūdensvada jeb krāna ūdens lietošanai ir drošs un atbilst augstākajiem Eiropas standartiem, 2022.gadā tika realizēts pilotprojekts par 10 dzeramā ūdens brīvkrānu uzstādīšanu Rīgas skolās. Projekta nākamā kārtā paredzēta 2023.gadā. Skolu ūdens staciju ierīkošanā sadarbojās *Rīgas ūdens*, Rīgas domes Īpašuma departaments un Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments. Ūdens ņemšanas stacijas jeb brīvkrāni uzstādīti Rīgas Valsts 1.ģimnāzijā, Rīgas sākumskolā “Valodiņa”, Rīgas Valsts vācu ģimnāzijā, J. G. Herdera Rīgas Grīziņkalna vidusskolā, Rīgas Valsts klasiskās ģimnāzijas sākumskolā, Rīgas Franču liceja sākumskolā, Rīgas Angļu ģimnāzijā, Friča Brīvēnieka pamatskolā, Rīgas Sarkandaugavas pamatskolā un Rīgas Čiekurkalna pamatskolā.

Misija – Mans ūdens

Rīgas ūdens sabiedrības informēšanas pasākumi “Misija: Mans ūdens” aicināja aizdomāties, cik daudz un kādu ūdeni ikdienā patērējam, kā to lietojam un kādus ieguvumus tas sniedz veselībai. Šo pasākumu mērķis bija arī veicināt sabiedrības izpratni par ūdenssaimniecības nozari un par ilgtspējīgu ūdens resursa izmantošanu.

Informatīvo pasākumu ietvaros notika divas tiešraides diskusijas portālā TVNET (un TVNET Facebook lapā) un *Rīgas ūdens* Facebook lapā. Diskusijās piedalījās ūdenssaimniecības eksperti, akadēmiķi, Rīgas domes un Rīgas ūdens vadība. Tika uzsvērts, ka Rīgas ūdens resursu ilgtspēja ir katra iedzīvotāja atbildība, kā arī skaidrots, ka Rīgas krāna ūdens ir tīrs, garšīgs un veselīgs, un, ka pārkot fasēto ūdeni tiek pārmaksāts un vidē nonāk plastmasa.

11.7. Klientu veselība un drošība

Rīgas ūdens pienākums ir nodrošināt patērētājus ar kvalitatīvu dzeramo ūdeni un attīrīt notekūdeņus. Šos procesus uzrauga Rīgas ūdens Apvienotā ūdens kvalitātes kontroles laboratorija (AŪKKL), kas ir akreditēta Latvijas Nacionālajā akreditācijas birojā.

AŪKKL pārbauda attīrīšanas iekārtās sagatavoto dzeramo ūdeni un dzeramo ūdeni Rīgas pilsētas centralizētajā ūdensvada sadales tīklā. Lai nodrošinātu nepārtrauktu dzeramā ūdens padevi, AŪKKL katru dienu uzrauga ūdens attīrīšanas procesu, kā arī pēc Veselības inspekcijas noteikta plāna katru darba dienu ņem paraugus pilsētas ūdensvada sadales tīklā un veic to testēšanu. Arī Veselības inspekcija pārbauda dzeramā ūdens kvalitāti, kontrolējot to no iegūšanas vietas līdz pat ūdens lietotāja krānam, tādā veidā uzraugot *Rīgas ūdens* darbību.

Lai nodrošinātu pazemes ūdensgūtnē “Baltezers – Zaķumuiža” ražotā dzeramā ūdens atbilstību kvalitātes normatīviem, *Rīgas ūdens* 2017.gadā īstenoja projektu “Ūdens sagatavošanas stacijas būvniecība Baltezerā” Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta “Ūdenssaimniecības attīstība Rīgā, 4.kārta” ietvaros. Jaunā atdzelzēšanas un demanganizācijas sistēma ļauj iegūt dzeramo ūdeni, kas atbilst visām Eiropas Savienības noteiktajām kvalitātes prasībām.

Rīgas ūdens viens no uzdevumiem ir kontrolēt pakalpojumu lietotājus, kuri ražošanas notekūdeņus novada centralizētajā kanalizācijas sistēmā. Saskaņā ar Ministru kabineta 22.03.2016. noteikumiem Nr.174 “Noteikumi par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu un lietošanu”, centralizētajā kanalizācijas sistēmā drīkst novadīt notekūdeņus, kuri atbilst prasībām, kas vietējās pašvaldības saistošajos noteikumos par centralizētās kanalizācijas sistēmas ekspluatāciju, lietošanu un aizsardzību noteiktas notekūdeņu sastāvam. Prasības pilsētas kanalizācijas sistēmā novadāmo notekūdeņu sastāvam nosaka Rīgas domes 15.12.2017. saistošie noteikumi Nr.17 “Rīgas pilsētas centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas ekspluatācijas, lietošanas un aizsardzības saistošie noteikumi”.

2021.gadā kopumā veiktas 974 pārbaudes, no kurām 87% jeb 852 ir pakalpojumu lietotāju novadāmo notekūdeņu sastāva kontroles pārbaudes, pārējās ir *Rīgas ūdens* objektu pārbaudes un pārbaudes pēc pieprasījuma veikt gruntsūdeņu novadīšanu, alkoholisko un bezalkoholisko dzērienu noliešanu centralizētajā kanalizācijas sistēmā. 67 pakalpojuma lietotājiem (dažiem vairākas reizes gadā) konstatēti maksimāli pieļaujamo piesārņojošo vielu koncentrāciju pārsniegumi notekūdeņos, kas novadīti centralizētajā kanalizācijas sistēmā. Konstatētās neatbilstības normatīvo aktu prasībām rezultējušās naudas soda sankcijās.

Izmantojot ārējās tīmekļvietnes www.rigasudens.lv platformu, dažādas sabiedrības informēšanas formas un darbu ar masu medijiem (publikācijas, intervijas utt.), veiktas sabiedrību izglītojošās akcijas, skaidrojot:

- ūdensvadu profilaktiskās dezinfekcijas (hlorēšanas) nepieciešamību un tās drošību no veselības aspektiem;
- namu iekšējo inženiertīklu uzturēšanas nepieciešamību (legionellu izplatības ierobežošanas kontekstā) un sadzīves kanalizācijas pareizas lietošanas labos piemērus (aicinot nepieļaut vai vismaz samazināt dažādu svešķermeņu nokļūšanu attīrīšanas iekārtās);
- darbu pie notekūdeņu avārijas izplūžu Daugavā samazināšanas un to novēršanas iespējām;
- dzeramā ūdens kvalitātes kontroles laboratorijas darba specifiku un dzeramā ūdens pārbaužu kārtību (tostarp nepastarpināti skaidrojot šos procesus klātienē, piemēram, jauniešu iecienītajā pulcēšanās vietā “Positivus Festival” nogādājāt dzeramā ūdens cisternu);
- sadzīves kanalizācijas tīkla nākotnes attīstības perspektīvas Rīgā un tās apkaimēs (tostarp piedaloties izbraukuma tikšanās reizēs ar iedzīvotājiem, piemēram, Čiekurkalnā).

Sadarbībā ar portālu “Delfi” īstēnotas vairākas izglītojošās publicitātes kampaņas:

- aicinot iedzīvotājus iesaistīties gruntsūdeņu aizsardzībā;
- aicinot apturēt Rīgas ūdenstilpņu piesārņošanu ar nepareiziem decentralizētās kanalizācijas sistēmu risinājumiem;
- veicinot krāna ūdens izmantošanu;
- izglītojot par krāna dzeramā ūdens kvalitātes pārbaudēm;
- informējot par Rīgas notekūdeņu attīrīšanas novitātēm.

GRI 416-2

11.8. Informācija un datu aizsardzība

Rīgas ūdens atbildīgi izturas pret informācijas un personas datu aizsardzības prasību nodrošināšanu, uztur iekšējo datu aizsardzības sistēmu, kā arī nepieciešamības gadījumā veic iekšējo un ārējo analīzi par Vispārīgās datu aizsardzības regulas prasību ievērošanu. Personas dati tiek apstrādāti un glabāti saskaņā ar nacionālo un Eiropas Savienības līmeņa normatīvo aktu, kā arī uzņēmuma iekšējo normatīvo aktu prasībām. Tās nosaka personas datu apstrādes mērķus un jomas, pamatprincipus, darbinieku tiesības, pienākumus un atbildību un datu apstrādes organizāciju.

Kopš 2018.gada maija uzņēmumā spēkā ir privātuma politika. Tās pamatmērķis ir uzskatāmā un salīdzinoši vienkāršā veidā izskaidrot datu subjektiem (klientiem, apmeklētājiem, sadarbības partneriem u.c. datu subjektiem), kādi fizisko personu dati un uz kāda tiesiska pamata tiek apstrādāti uzņēmumā, kādi drošības nosacījumi tiek ievēroti datu aizsardzībai, kādas ir datu subjekta tiesības utt. Ar privātuma politiku var iepazīties uzņēmuma mājaslapā www.rigasudens.lv.

RŪ-3

GRI 418

12. KLIENTU APKALPOŠANA

Identificējot *Rīgas ūdens* ilgtspējas jomas, ieinteresētās puses par svarīgām atzina arī šādas jomas:

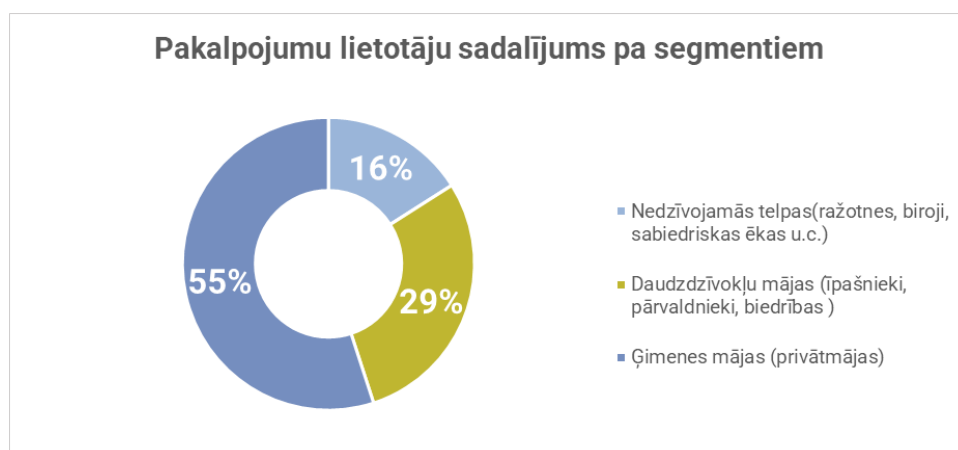
- klientu apmierinātība ar sniegtajiem pakalpojumiem;
- avārijas situāciju risināšanas efektivitāte un pārvaldība;
- informācijas un datu aizsardzība.

Minētās jomas *Rīgas ūdens* arī ietver ilgtspējas pārskatā, jo tās ir nozīmīgas attiecībā uz vides aspektiem un atbildīgu uzņēmējdarbību, kā arī kopumā ietekmē klientu apmierinātību ar uzņēmuma sniegtajiem pakalpojumiem.

RŪ-2

12.1. Klientu sadalījums

Rīgas ūdens klienti ir esošie ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotāji un nākotnes pakalpojumu lietotāji – nekustamo īpašumu īpašnieki, kas veic nepieciešamās darbības, lai ierīkotu pieslēgumu pie centralizētās ūdensapgādes vai kanalizācijas sistēmas un noslēgtu pakalpojumu līgumu. Uzņēmumā klientu kopums ir segmentēts pēc kopīgām pazīmēm – ģimenes privātmājas, daudzdzīvokļu māju īpašnieki un pārvaldnieki un nedzīvojamās telpas (uzņēmumi, iestādes, citi nedzīvojamo ēku īpašnieki). (skat. 26.attēlu)

26.attēls Ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotāju sadalījums pa segmentiem

Atsevišķi tiek izdalīti arī uzņēmumi, kas nodrošina decentralizēti savākto notekūdeņu pakalpojumu, un uzņēmumi, kas rada virsnormas piesārņojumu.

Galvenais klientu segmentēšanas ieguvums – efektivitātes uzlabošana, kas tādējādi ļauj sasniegt katru klientu individuāli, pielāgojot klientu apkalpošanas procesus klientu grupas vēlmēm un vajadzībām, kā arī izmantojot katrai no tām atbilstošāko komunikācijas kanālu.

2022.gadā septembrī vēsturiskajā sūkņu stacijā “Baltezers” tika organizētas uzņēmuma vēsturē pirmās “Klientu dienas”. Tikšanās noritēja ar daudzdzīvokļu māju pārvaldniekiem un īpašniekiem, lai stiprinātu savstarpējo sadarbību, informētu par kapitālsabiedrības novitātēm un izglītotu ilgtspējas jautājumos. Būtisks pasākuma ieguvums ir tūlītēja atgriezeniskās saites saņemšana, *Rīgas ūdens* darbiniekiem uzklusot un diskutējot par šī segmenta aktuāliem jautājumiem un lielākajiem izaicinājumiem. Arī 2023.gadā *Rīgas ūdens* plānot organizēt Klientu dienas – šoreiz ar nedzīvojamo telpu īpašniekiem un pārvaldniekiem.

Lai nodrošinātu sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotājus ar nepārtrauktiem un drošiem

pakalpojumiem, uzņēmumam svarīga ir sekmīga partnerība ar būvniecību procesu saistītām personām. Tie ir nekustamo īpašumu attīstītāji, mērieki, projektētāji, būvdarbu veicēji un citas būvniecības procesā iesaistītās personas. Cieša sadarbība un efektīva komunikācija ar ieinteresētajām pusēm sekmē veiksmīgu būvniecības projektu izstrādi, ūdenssaimniecības komunikāciju ierīkošanu un pārbūvi.

Uzņēmums turpina attīstīt divpusēju sadarbību gan ar klientiem, gan ar būvniecību saistītām personām, lai sekmētu savstarpējo izpratni un zināšanas par ūdenssaimniecības pakalpojumiem, vides un efektivitātes jautājumiem. 2023.gadā uzņēmums plāno veikt būvniecības procesā iesaistīto personu anketēšanu, lai noskaidrotu esošo sadarbības modeļu stipros un vājos aspektus un lai identificētu procesus, kur nepieciešams iniciēt uzlabojumus, lai efektīvizētu ūdenssaimniecības projektu īstenošanu.

RŪ-2

12.2. Komunikācija ar klientiem

Lai veicinātu savstarpējo uzticību un sadarbību, *Rīgas ūdens*, ievērojot korporatīvās pārvaldības principus, rūpējas par efektīvas komunikācijas nodrošināšanu ar klientiem, pakalpojuma lietotājiem, ieinteresētajām pusēm un sabiedrību kopumā.

Ārējās komunikācijas saturu diktē nepieciešamība informēt par uzņēmuma darbību, izglītot vides un ūdens resursu aizsardzības jautājumos, veicināt uzņēmuma atpazīstamību un saņemt atgriezenisko saiti darbības izvērtēšanai un tālākai reputācijas nostiprināšanai. Komunikācija noris dažādos informācijas kanālos, izvērtējot konkrētajam vēstījumam atbilstošāko, lai uzrunātu pēc iespējas precīzāk atlasītu mērķa auditoriju. Sabiedrības ārējās komunikācijas un klientu servisa nodrošināšanai tiek izmantoti šādi komunikācijas kanāli un pasākumi:

- tīmekļa vietne www.rigasudens.lv;
- klientu apkalpošanas portāls;
- vienotais bezmaksas diennakts tālrunis;
- e-pasti klienti@rigasudens.lv un pr@rigasudens.lv;
- klientu apkalpošanas centrs Brīvības ielā 49/53;
- elektronisko sūtījumu apstrādes sistēma Bitrix;
- konti sociālajos tīklos *Twitter, Facebook, LinkedIn, YouTube*;
- mediju pasākumi un preses relīzes, izglītojošu publikāciju izvietošana medijos un Sabiedrības publicitātes pasākumi;
- ES Kohēzijas fonda projekta 4.,5. un 6. kārtas pieslēgumu veicināšanas pasākumi;
- izglītojošas nodarbības skolēniem un izglītojošo plakātu izvietošana visās Rīgas skolās;
- vides reklāma pilsētā.

Klientu ikdienas saziņai ar Sabiedrību par aktuālajiem darbības jautājumiem tiek nodrošināts bezmaksas tālrunis uzziņām (darba dienās) un avāriju pieteikšanai (diennakts pieejamība). Lai savlaicīgi informētu par plānotajiem vai avārijas remontdarbiem, skalošanas darbiem, būvdarbiem, dezinfekcijas darbiem ūdenssaimniecības tīklos, Sabiedrība katru dienu izvieto paziņojumus mājaslapā interaktīvajā remontdarbu (t.sk. avārijas darbu) kartē un sociālo tīklu Twitter un Facebook kontos. Tāpat sociālajos kontos tiek nodrošinātas atbildes iesūtītajiem jautājumiem un izvērtēti komentāri, notiek diskusijas. Gadījumos, kad remontdarbi skar plašu iedzīvotāju loku, informācija ar preses relīžu palīdzību tiek izplatīta arī klasiskajiem medijiem.

2023. gadā uzņēmumā tiks pārskatīts esošais plānoto un avārijas remontdarbu apziņošanas process, lai sekmētu nosūtīto paziņojumu operativitāti un pakalpojumu lietotājs saņemtu paziņojumus par remontdarbiem viņam atbilstošākajā komunikācijas kanālā, kas ir e-pasts vai SMS.

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, 2022.gadā saņemto zvanu un e-pastu skaits ir samazinājies. Arvien vairāk klientu izvēlas saņemt pakalpojumus un informāciju attālināti – Klientu portālā. Jau šobrīd vairāk kā puse no *Rīgas ūdens* klientiem ir reģistrējušies portālā, kur ikmēnesi patstāvīgi iesniedz skaitītāja rādījumus, apmaksā rēķinus un saņem citu ar līgumu saistītu informāciju. Līdz 2023.gada beigām uzņēmums ir apņēmis sekmēt, ka vismaz 60% no visiem klientiem ir reģistrējušies Klientu portālā, veicinot pakalpojumu pieejamību plašākam klientu lokam un sekmējot viņu prasmes izmantot pakalpojumus digitālā vidē.

	2020	2021	2022
Saņemtie zvani	87 325	115 614	70 205
Saņemtie e-pasti	25 204	30 224	28 899
Saņemtie iesniegumi līgumu slēgšanai	1714	1967	2231
Apkalpotie klienti Klientu apkalpošanas centrā	6434	1984	3101

Biežākās tēmas, par ko klienti interesējas e-pasta sarakstē vai iesniedzot iesniegumus, bija būvniecības ieceres dokumentācijas saskaņošana, tehnisko noteikumu saņemšana un jautājumi par norēķiniem.

2022.gadā klientu apkalpošanas centrā Brīvības ielā 49/53 novērojams apmeklētāju skaita pieaugums par 56%. Pieaugums izskaidrojams ar *Covid-19* ierobežojumu atcelšanu, no 01.04.2022. atgriezoties ierastajā režīmā, pieņemot apmeklētājus bez iepriekšēja pieraksta. Lai gan apmeklētāju skaits ir audzis, tomēr skaits nav atgriezies pirms *Covid-19* pandēmijas līmeņi, kas norāda, ka daļa klientu ir mainījuši savus paradumus – saņemot pakalpojumus attālinātos saziņas kanālos vai digitāli. Jau šobrīd 56% no visiem saņemtajiem iesniegumiem līgumu slēgšanai tiek parakstīti elektroniski, uzlabojot uzņēmumā dokumentu aprites ātrumu un efektivitāti.

Saskarsmē ar klientiem vienmēr tiek ievērotas konfidencialitātes prasības un rūpējamies par mūsu rīcībā esošo personas datu drošību. *Rīgas ūdens* atbildīgi izturas, lai klientu dati tiktu apstrādāti godīgi, pārredzami un likumīgi saskaņā ar uzņēmuma Privātuma politiku.

RŪ-2

12.3. Klientu apmierinātība

Lai pastāvīgi pilnveidotu klientu pieredzi un uzlabotu klientu apkalpošanas kvalitāti, *Rīgas ūdens* ir svarīgi gūt atgriezenisko saiti no klientiem par saņemto pakalpojumu kvalitāti. 2022.gada rudenī sadarbībā ar pētījuma kompāniju sabiedrību ar ierobežotu atbildību "RAIT Custom Research Baltic" jau 3.gadu pēc kārtas tika organizēts klientu apmierinātības pētījums. Pētījumā tika mērīta kopējā klientu apmierinātība un lojalitāte dažādos klientu segmentos, kā arī vērtēta klientu apmierinātība dažādos sadarbības aspektos.

Saskaņā ar pētījuma datiem, kopumā 89% no klientiem atzina, ka ir apmierināti ar uzņēmuma sniegtajiem pakalpojumiem, no kuriem 28% atzīmēja, ka ir pat ļoti vai pilnībā ar tiem apmierināti.

27.attēls Kopējā klientu apmierinātība 2022.gadā

Pētījumā klienti arīdzan vērtēja dažādus sadarbības aspektus. Visatzinīgāk klienti novērtējuši drošu un nepārtrauktu ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu saņemšanu – kopumā 61% respondentu ir ļoti apmierināti ar šo sadarbību. Pētījumā arī augstu novērtēta rēķinu sagatavošanas un apmaksas kārtība, skaitītāju rādījumu nodošanas iespējas un sniegtā ūdens spiediena kvalitāte.

Salīdzinot pētījumā iegūtos rezultātus pa trīs gadiem, secināms, ka 3 gadu laikā apmierinātības dinamika par visām sadarbības jomām katru gadu pieaug – arī par tiem sadarbības aspektiem, kas ir zemāk novērtēti.

Lai celtu klientu apmierinātību, 2022.gadā tika veikti šādi pilnveidošanas pasākumi:

- Uzlabojumi atgriezeniskās saites saņemšanā:
  - Organizētas Klientu dienas ar daudzdzīvokļu namu pārvaldniekiem, stiprinot savstarpējo sadarbību ar šo segmentu;
  - Klientu apkalpošanas centrā uzstādīts atsauksmju terminālis, apmeklētāju vērtējuma saņemšanai par sniegtā servisa kvalitāti;
  - Klientu portālā organizētas mērķtiecīgas aptaujas, izzinot klientu vajadzības un saņemot vērtējumu par atsevišķiem sadarbības aspektiem;
  - No pētījuma saņemto atsauksmju analīze, lai pārskatītu esošos procesus un veiktu nepieciešamās izmaiņas saskaņā ar klientu vajadzībām un ieteikumiem.
- Uzlabota klientu pieredze pakalpojumu saņemšanā – digitāli un klātienē:
  - Ieviesta PDF rēķinu saņemšana e-pastā reģistrētiem Klienta portāla lietotājiem;
  - Klientu apkalpošanas centrā uzstādīts Klientu portāla pašapkalpošanās punkts (interaktīvais stends), motivējot un atbalstot klientus attīstīt digitālās prasmes;
  - Regulāras izsūtnes par Klienta portāla priekšrocībām, aicinot klientus izmantot pašapkalpošanās iespējas attālināti.

Uzņēmums turpina pārskatīt un veikt uzlabojumus šādos procesos:

- problēmu risināšanas operativitāte;
- veikto remontdarbu operativitāte;
- jauna ūdens un/vai kanalizācijas pieslēguma centralizētajiem tīkliem izveides process;
- esoša ūdens un/vai kanalizācijas vada rekonstrukcijas process.

Saīsinājums	Skaidrojums
AŪKKL	Apvienotā ūdens kvalitātes kontroles laboratorija
BASD	Bioloģiskā attīrīšanas stacija "Daugavgrīva"
CFLA	Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
DVIU	Darba vides iekšējā uzraudzība
ES KF 4K	Eiropas savienības Kohēzijas fonda projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Rīgā, 4.kārta"
ES KF 5K	Eiropas savienības Kohēzijas fonda projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Rīgā, 5.kārta"
ES KF 6K	Eiropas savienības Kohēzijas fonda projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Rīgā, 6.kārta"
ĢIS	Ģeogrāfiskās informācijas sistēmas
HELCOM	Baltijas jūras vides aizsardzības komisija
LEAN	Saimnieciskas domāšanas metodes
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
PTAC	Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
SELP	Smaku emisijas limitu projekts
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
VVD	Valsts vides dienests
VZD	Valsts zemes dienests

13. GRI INDIKATORU SATURA RĀDĪTĀJS

Vispārīgo standartu informācija

GRI	INDIKATORS	LPP
Uzņēmuma profils		
102-1	Uzņēmuma nosaukums	
102-2	Apraksts par uzņēmuma darbību	
102-3	Galvenā biroja atrašanās vieta	
102-4	Darbības vietas	
102-5	Uzņēmuma īpašumtiesības un juridiskais statuss	
102-6	Darbības tirgi	
102-7	Uzņēmuma mērogs	
102-8	Darbinieki un citi darba veicēji	
102-9	Uzņēmuma piegādes ķēde	
102-10	Būtiskas izmaiņas uzņēmuma struktūrā un piegādes ķēdē	
102-11	Apraksts par uzņēmumā izmantoto piesardzības pieeju un principiem, piemēram, risku vadība, aizsardzības līmeņi u.c	
102-12	Ārējās iniciatīvas	
102-13	Uzņēmuma dalība asociācijās un organizācijās	
Stratēģija		
102-14	Vadības uzruna	
102-15	Apraksts par uzņēmuma vērtībām, principiem, standartiem	
Ētika un integritāte		
102-16	Vērtības, principi, standarti un uzvedības normas	
Pārvaldība		
102-18	Pārvaldības struktūra	
Ieinteresētās pušu iesaiste		
102-40	Saraksts ar ieinteresētās pušu grupām	
102-41	Darbinieku iesaiste, koplīgums	
102-42	Ieinteresētās pušu identificēšana un atlase	
102-43	Pieeja sadarbībai ar ieinteresētās pusēm	
102-44	Galvenās atziņas, kas radušās no ieinteresētās pušu iesaistes	
Ziņošanas prakse		
102-46	Pārskata satura un būtisko aspektu noteikšana	
102-47	Saraksts ar būtiskajām ilgtspējas jomām	
102-48	Informācijas atkārtošana	
102-49	Izmaiņas pārskatos	

102-50	Informācija par ziņošanas periodu	
102-51	Pēdējā pārskata datums	
102-52	Pārskata periods	
102-53	Kontaktinformācija jautājumiem par pārskatu	
102-54	Atsauce uz ziņošanu atbilstoši GRI standartiem	
102-55	GRI satura rādītājs	
102-56	Revidenta apliecinājums	
103	Vadības pieeja	

Specifisko standartu informācija

GRI	INDIKATORS	LPP
200	Ekonomika	
103	Vadības pieeja	
201-1	Radīta un izplatīta tieša ekonomiskā vērtība	
201-4	No valdības saņemta finansiāla palīdzība	
203	Netiešā ekonomiskā ietekme	
204	Iepirkumu ietekme	
205-1	Pretkorupcija	
300	Vide	
103	Vadības pieeja	
301	Materiāli	
302	Enerģija	
303	Ūdens un notekūdeņi	
304	Bioloģiskā daudzveidība	
305	Emisijas	
306	Notekūdeņi un atkritumi	
400	Sociālā joma	
103	Vadības pieeja	
401	Nodarbinātība	
402	Darba un vadības attiecības	
403	Arodveselība un drošība	
404	Apmācība un izglītība	
405	Daudzveidība un vienlīdzīgas iespējas	
406	Nediskriminācija	
415	Sabiedriskā politika	
416	Klientu veselība un drošība	
418	Klientu konfidencialitāte	